

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



**Türbanlı bir hanım
gitar çalarsa...**

REFİD

Sayı 9, Haziran '07, 2.5 ytl



**“Kime sordumsa seni, doğru cevap vermediler.
Kimi alçak, kimi hırsız, kimi deyyus dediler.
Künyeni almak için partiye ettim telefon.
Bizdeki kayda göre şimdi o meb'us dediler...”**

Neyzen Tevfik



**Fırıldak Kubi'den daha
fırıldak siyasetçi kim?**

Akşamsefası



**Meclis'ten naklen!
Dakika dakika dövüş!**



**Solun seçimde bir
şansı olablılır mı?**



**Prof. Dr. Nur Serter,
gerçekten ruh çağırdı
mı? Hangi ruh geldi?**

mantar tarlası



"Sindirilmiş ve hesabı verilmiş döneklikten korkmayın. Korkacaksanız 15 dakika içinde ortaya çıkan anında satıştan korkun. Döneklik ile fırıldaklık arasında müthiş bir mahiyet farkı vardır. Her dönek fırıldak değildir ama bazı dönekler fırıldak olabilir." Ahmet Hakan... Kulak verin, işin uzmanı konuşuyor!..

"Ben de baştan beri söylüyorum, türban daha modern olabilir. Cumhurbaşkanı seçilseydim, benim de, eşimin de daha farklı bir üslubu olacaktı. Bu gibi hassas süreçlerde eşlerin de sorumlulukları var ve Hayrûnisa Hanım bunun bilincinde..." Abdullah Gül... Şimdi bu fırıldaklık mı oluyor, sindirilmiş döneklik mi?



"Miting meydanlarında küçük de olsa bir grubun sloganlarını görüyoruz: 'Satılmış medya...' Tabii böyle bir slogandan en büyük payı, en büyük medya grubu olarak bizler alıyoruz." Ertuğrul Özkök... Nasıl da kendini biliyor!..

"Ertuğrul (Özkök) hem zekidir, hem de akıllıdır. Aklını da rüzgâr sert estiğinde rüzgârın üstünden aşip gitmesiyle gösterir. Kimisi bunu bir ihanet bir döneklik olarak görür, ben 'akıl' olarak görürüm Ertuğrul köşe yazısının ömrünün bir günlük olduğunu bilecek ve bunu önemsemeyecek kadar anlamıştır bu mesleği." Ufuk Güldemir... Doğru söz, nereden gelirse gelsin, doğrudur... Ufuk Güldemir'in, dönekliği 'akıl' olarak görmesi ise, kendi haysiyetiyle ilgili bir ipucu olarak değerlendirilebilir...



"Sizler ey duyarlı milli okur, genetik aktarımlarınızda mevcut olan kuvvayı millîye ruhunuzla, malum uzaklardaki birilerinin bizleri sokmak istediği karartma hallerinde körlük yaşamamak için, acilen 'gece görüşü' kabiliyetinizi geliştirmek zorundasınız." Gülseren Kömür... Yok arkadaş, bu kadar da olmaz. Bu kadın bizimle kafa yapıyor!..

"...DP amblemindeki 'kır at'ın yüzü batıya dönmüş, iyi olmuş, hiç değilse onların yönünü anlayabiliriz' dedim, buna bile kulp takan biri çıktı. Diyor ki Halil Yıldız: "Sizin neden hoşunuza gittiği açık, 40 yıllık kır atı 'sol'a çevirdiler de onun için sevindiniz herhalde." E pes yani... Ben kır atın yüzünün 'Batı'ya, AB'ye dönük olmasını kastetmiştim, pardon bundan sonra anlamayanlar için tercümeli yazarım!"



Ruhat Mengi'nin okurlarının durumu kendisinden daha betermiş.

"Bana geçmiş olsun telefonu eden İstanbul Valisi Muammer Güler, yarı şaka yarı ciddi 'Siz o evden taşının' dedi. Ben taşınayım tamamı ama benim yerime gelecek olan da vatandaş değil mi? Daha önceki bir hırsızlık sonrası da üst düzey bir Emniyet görevlisi bana taħanca almamı tavsiye etmişti. Suçu önlemenin başka yolları yok mu? 'Burjuvazinin yeni kaleleri' olan güvenli sitelerin dışında yaşayanlar güvenlik hizmetini nasıl alacak?"



Evi yine soyulan İsmet Berkan... İsmet Bey, o vali, o polis 'güvenlik'le değil, esas olarak işçilere, solculara biber gazı fişkırtmakla ilgileniyor... Bu arada, vali niye bazı insanlara hırsızlık sonrası geçmiş olsun telefonu eder ki?..

"Ben gerçekten de Tatlıses'in milletvekili adaylığını destekliyorum. Bu ülkenin, yokluğu da varlığı da tatmış vekillere ihtiyacı var. Bugüne kadar diğerlerinden pek bir fayda göremedik. Bir de mağarada doğup, 100 trilyonluk servet edinen, hayat üniversitesinden birincilikle mezun olmuş insanların icraatlarını görelim."

Yüksel Aytuğ... İbo'nun icraatlarını görememiş zavallı... Sauna çetesinden, otelinin inşaatında çalışan işçileri ölümle tehdit etmeye kadar bir sürü icraatı var cicim. O servetler kolay yapılmıyor. Bu arada, yürü de biz de senin ense traşını görelim...



"Yarışmanın en sıkıcı şarkısı bizim neremizden çıkarıp, 12 puan verdiğimiz anlamadığımız Ermenistan'ın şarkısıydı. Bayık bir şarkıydı ve o şarkıcının gömleğindeki kan lekesi çok manalıydı."

Raħşan Gülşan... Derinlerden mânâ çıkarabilen insan...



Hey yoksul! Suçlu sensin!

GS-FB maçının ertesi günü, '24' adlı kanalda bir futbol programına takıldım (24 Mayıs 2007, 22.00 civarı). Bir adam konuşuyor, futbol yorumcusuyum. Kemal Dinçer, görüntünün altında böyle yazıyor. Olaylı maçı yorumluyor. (Fenerbahçe'nin de eski menajeriymiş neymiş) Bu maçtan sonra ortaya çıkan tabloya göre herkes kendince bir veya birkaç suçlu buldu: Sıcak havalar diyen oldu, yöneticiler diyen oldu, medyadır bunun sorumlusu dendi, tüm ülke toptan suçlandı, GS'li taraftarlar sahaya su şişesi atarak küresel ısınmayı protesto etti (!) vs.dendi. Ama yorumun en enteresanı bu hazretten geldi. "Sosyo-ekonomik kültürel yapı" gibi altı okka çeken bir laf etti.

"Göç alan İstanbul," dedi, "30 yıl önceki İstanbul, maçlar, tribünler vs. yok," nostaljisi etti ve nihayetinde faturayı 'yoksullara, göç edenlere' keserek 'bilet fiyatlarını yükseltilsin' önerisiyle lafı bağladı. "Kale arkası 100 ytl olsun, bakın bakim olay molay çıkıyor mu," demeye getirdi. (Vay Kenan Paşa nerelerden gelmişsin öyle!) Bunları dile getirirkenki halet-i ruhiyesi tribünlerde o dehşeti yaratanlardan da pek farklı değildi.

Sanırım, o an eline, İstanbulcuğuna göç edeni, bilet alamayacak kadar da yoksul olan bir vatandaş verseler adamcağzın kafasına bir iki su şişesi filan atmakla da yetinmeyecekti. Evet, aslında çözüm çok kolay: Girişte üst müst arayacaksın, adamın nüfus kağıdına bakacaksın, hayır bu yetmeyebilir, orijinini araştıracağını, kafatasını ölçeceksin, ama en kesin çözümü cüzdanını-yoklayacaksın ve yoksulları tribünlerden, toplumdan tecrit edeceksin. Aslında bu yöntem, Türkiye'nin tüm sorunlarını çözer.

"Sosyo kültürel ekonomik yapı" tahlili bu noktaya bağlar çünkü o cümleyi Kemal Dinçer adlı yorumcunun zihninde ve hatta o zihniyette.

Ülkenin içine çekildiği o faşist ortam görmezden gelinir. Buna bağlı olarak oluşan tahammülsüzlük, küçücük çocukların bile minicik dünyalarında oluşturulmaya başlayan ırkçılık, ayrımcılık yok sayılır. Okullardaki eğitim fukaralığı, ailelerin, çocukların iletişimsizlikleri devletin vatandaşından bihaber hali hükümetlerin şahsi hesaplar peşinde koşmaları, başıboşluk, vurdumduymazlık kayda geçmez ortaya çıkan tabloda.

Suçlu, ayağa kalk!

Her şeyin baş müsebbibi sensin: Be hey yoksul adam, senin ne işin var maçta. İnsanların huzurunu ne diye kaçırsın, ne diye koltuk, su vs. atarsın. Git evine. Hey! İstanbul'a göç eden, dön köyüne.

Düş yakasından güzide takımlarımızın. İtiraf et hey yoksul, göç eden, Kürt, Ermeni, Alevi, solcu bu 'sosyo-kültürel ekonomik yapıda' işleri karıştıran sensin, be sabun olasıca, gaz odalarına tıklasınca!.. Ölsen de kurtulamayız, senin yüzünden hepimiz Ermeni oluruz. O faşist zihniyetin, yaratılan milliyetçi-muhafazakar lümpenlerin, par-ü pak necip zümrenin hiç mi hiç suçu yoktur. Hedef medef saptırma!

Hepiniz terk edin stadları, sinemaları, tiyatroları, sokakları; hatta "ananızı alın da gidin." (Bu, bana ait değil; bir büyüğümüzden alıntıdır.) Ya itaat edin, ya terk edin. Bizi körlüğümüzle, faşistliğimizle, asaletimizle baş başa bırakın. Ama, su şişesi atmayın, koltukları sökmeyin, yazıktır; milli servet!..

Siz tükürün bu zihniyetin suratına, onları bu tükürüklerle boğun. Aslında layık oldukları budur. Belki bir parça da olsa utanırlar.

Yoksulluklarıyla zenginleştikleri, sömürmekle yetinmeyip bir de nefret ettikleri halkın sindirecek bir şey bulamayan o tükürüklerin enzimleri ikiyüzlü asillerin ruhlarındaki dehşetengiz öfkeyi sindirir belki. Bu da bir kazanç olur.

TÜSİAD seçim öncesi siyasi partilere haber saldı: "Hele bir gelin anlatın bakalım, bizim için ne yapacaksınız?" Bütçeden toplam 424 trilyon dağıtılan partiler hemen hizaya durdu TÜSİAD kapısında. İşte demokrasi budur!..



ÜMIT DERTLİ

Kene demokrasisi!..

Hukuk devletinde yaşıyoruz, memlekette demokrasi var. Yasalar önünde herkes eşit. Mesela Rahmi Koç'un, emekliliğinde yelkeniyle dünyayı dolaşmaya ne kadar hakkı varsa benim de o kadar var, ya da Ferit Şahenk'in bir sendikaya üye olmaya ne kadarsa hakkı varsa, bir işçinin de o kadar. Patronların, örgütlenip ülke yönetimi üzerine ahkam kesmek ne kadar hakkıysa, emekçilerin de o kadar. Yasalar öyle diyor. Osmanlı'nın tebası olmaktan kurtulduk da birer cumhuriyet yurttaşı olduk ya, eşit olduk ya, daha ne isteriz... Çok yaşa demokrasi!..

Seçimler de yaklaştı, her birimizin memleket meseleleri üzerine söz söyleme, parlamentoya girme, örgütlerimiz aracılığıyla siyasi parti ve kurumları etkileme, yönlendirme hakkımız eşit. Şirinevler'de zabıta köşe bucak saklanarak el arabasında nohutlu pilav satan yurttaş ne ise (sözde yurttaşlardan bahsetmiyorum, haşa!), Rusya'ya bile bira satan Tuncay Özilhan da aynı. Herkesin bir oyu var seçimde, kanunda yazıyor. Gözünü sevdiğimin demokratik sivil toplumu...

İşte bu demokratik özgürlüklerle dayanarak bir kısım yurttaş toplanıp bir dernek kurmuşlar, Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği. Hali hazırda 566 (yazıyla beşyüzaltmışaltı) üyeleri var ve yasanın kendilerine verdiği hakka dayanarak seçim öncesi bütün siyasi partilere haber salmışlar, "Hele bir gelin anlatın bakalım memleketin meseleleriyle ilgili görüş ve projeleriniz neler? Bizim de böyle böyle sorunlarımız, şöyle görüş ve önerilerimiz var..." demişler. Mevcut iktidar partisi anında önünü ilikleyip (sivil topluma ve demokrasiye saygı babında) kapılarına durmuş, diğerleri de onun ardında sıraya geçmişler. CHP, "Olur mu efendim siz buyurunuz, biz sizi ağırlayalım," demiş... Biz de, diyoruz bir dernek kursak, mesela 'Nohutlu Pilav Satarak Geçinenler Derneği', 'Çalışmadan Yaşamayı Mümkün Olmayanlar Derneği' ya da dosdoğru, 'İşçiler ve Yoksullar Derneği'; sonra partilere haber yollasak,



çay kahve içip derdimizi anlatalım desek gelmezler m'ola? Ya da onlar gelmiyorsa biz gitsek... Değil mi efendim, madem ki demokrasi ve hukuk devleti diyoruz, bizim TÜSİAD'dan ne farkımız var?...

Ya da, madem demokrasi var, hak hukuk var, bizler de kullanalım bu haklarımızı, verelim partilere adaylık paralarını milyar milyar, milletvekili olalım. Ne ekşiğimiz var aday kuyruklarında sıra bekleyen müteahhitlerden? Sırayı bozmayalım ama. Olmadı kendi partilerimizle girelim seçimlere, bastıralım, -Ali Taran mı olur artık, Sinan Çetin mi olur -reklamcılara parayı, propaganda yapalım, seçelim, seçilelim, çevreye duyarlı olalım, insanları sevelim, hayat bayram olsun...

Sövmeyeyim bu yazıda dedim ama olmuyor. 566 üyeli bir dernek olmanın dışında hiçbir hukuki niteliği olmayan ama demokrasinin de, seçimin de, parlamentonun da, hatta cuntaların ve olağanüstü yönetimlerin de yalnızca kendilerinin çıkarlarını savunmak için var olduğundan emin olan patronlar, kahyasını ayağına çağırıp talimatlar veren köy ağası edasıyla etrafa salma salıyor. Ve yine varlık gerekçelerinin sahiplerine hizmet etmek olduğunu iyi bellemiş burjuva partileri, yalaka kahya misali el pençe divan ağaların huzuruna çıkıyor.

Hadi TÜSİAD açısından anlayabiliyoruz bu terbiyesizliği, zira doğası gereği vaktiyle

12 Eylül cuntasına bile talimat mektupları yazan egemen sınıf, devletin asli görevini hatırlatıyor memurlarına. Ama demokrasi diye, halkın egemenliği diye, hukukun üstünlüğü diye çığırarak mahallenin delisi misali gece gündüz ortalıkta dolaşan düzen partilerinin, sahiplerinin davetine bu kadar çabuk ve gönülden icabetinin ardındaki pervasızlık ve utanmazlığa aklımız ermiyor. Bu nasıl bir ahlakıdır ki ayıbını gizleme, ondan utanma kaygısı bile yok.

Gerçi ne umuyoruz ki?.. Başbakanından Genelkurmay Başkanına, muhalefet liderinden ekonomi bakanına, müsteşarına, danışmanına kadar neredeyse herkes göğsünde Amerikan nişanlarıyla gezerken ve de bundan utanıp sıkılmak yerine böbürlenirken; emperyalistlerin işgal ordularına nefer yollamakla övünülürken; IMF programını harfiyen uygulamış olmak bunlar için gurur vesilesiyken; özelleştirme şampiyonluğu' diye bir mertebeye icat etmişlerken... Utanmalarını nasıl bekliyoruz? "Pijamayla bile memleket satarım," diyen, "Tüccar politikacıyım ben," diyen adamlarda utanma olur mu hiç?

Hırsız muhabbetleri vardır, birbirlerine yaptıkları işleri anlatırlar ama onlar bile böyle ulu orta konuşmazlar. Yani bunlarda o kadar bile utanma yok. İsrarla söylüyoruz, burjuva demokrasisi denen şeyin ta kendisidir bu. İşte size çok parti, işte seçim, işte hukuk, işte parlamento! İşçiler, emekçiler, yoksullar

vergi verecek, askere gidecek ve memlekette demokrasi olduğu için birkaç senede bir oy verip hükümet seçecek, seçilenler de patronlara hizmete sürdürecektir. Demokrasi budur. Bu kadar!..

Mesela bu ocakta hazineden 108 trilyon yardım alan burjuva partilerine, geçen ay 216 trilyon daha verildi. Seçim çalışmalarında kullanılsın, bayrak, afiş, bildiri olsun, fiyakalı reklam kampanyaları yapılsın, reklamcı milleti de nasiplensin diye. Asgari ücrette üç kuruş zam yapıldığında, "Bunlar popülizm kokan hareketler" diye ortalıkta tepinen burjuva medyasında çıt yok. Feda olsun trilyonlar demokrasiye! 100 trilyon da yüksek seçim kuruluna vermişler seçim için. Yani bir yıl içinde bütçeden demokrasiye giden para 424 trilyon. "Bu parayla kaç tane okul, kaç tane konut, kaç hastane yapılır," diye çarpıcı rakamlar çıkarmak mümkün tabii, ama esas nokta şu ki, işçiler karşı kurulmuş çarkı yine işçilerin sırtından döndürüyorlar. Patronların demokrasisini bile işçiler finanse ediyor.

Am̈ yok, bu demokrasi için her şey yapılır! Hukuk bile delinebilir demokrasi ise söz konusu olan. Hakkari'ye, Şırnak'a operasyona giden askerler muhtarlıklara zorla seçmen kaydedilebilir mesela, onlar yurttaş değil mi, onlar da oy kullanırlar... Bağımsız adayların parlamentoya girmelerini engellemek üzere demokratik yöntemli Bizans oyunlarına başvurulabilir, 'sözde vatandaşların ne işi olur demokrasiyle falan, patron demokrasisi çatlayabilir Allah korusun!

Gerçi bize kalırsa öyle parlamentoya bağımsız aday sokmakla yıkılmaz patron düzeni, endişeleri yersizdir, korkmasınlar. Ama işçiler silkinip kendilerine gelirse, demokrasi denilen bu çarkın altında patronların çıkarı için kurulduğunu iyice belleyip, örgütlenip kendi demokrasisini kurmak üzere o çarkı reddederek ayağa kalkarlarsa, işte o zaman tehlikedir patronların demokrasisi. İşçiler öyle siyasi partilere talimat falan da vermezler, kendi işlerini kendileri görürler. İşte o zaman hakikaten korksunlar o çarkın sahipleri...

Ulus'ta patlayan bombanın hedefi benim!

Ankara, benim şehrim. Geçen yıl bu sıralar Ulus'ta Anafartalar İşhanı'nın yakınındaki bir binada küçük bir konfeksiyon atölyesinde işçi idim. Haftanın altı günü paydos saatlerinde Anafartalar İşhanı'nın önündeki otobüs duraklarına yürür oradan otobüse binerdik işçi arkadaşlarımla. Hatta ondan önce çalıştığım fabrikanın servisine de oradan binerdik her sabah. Geçenlerde o işhanında, o durağın hemen arkasında patlayan bomba beraber çalıştığımız arkadaşlarımızı getirdi ilk aklıma, ölen ve yaralananlar arasında onların isimlerini aradım ilk. Tanıdık bir isme rastlamayınca acım azaldı biraz, utandım sonra, hâlâ da utaniyorum.

Ankara, benim şehrim. Kuzey-Güney doğrultusunda üç bölge olarak düşünmüşümdür hep orayı. Ulus, Kuzey merkezdir, en alçak, en soğuk, en yoksul, en hoyrat, en gaddar yeridir Ankara'nın. Ahmed Arif'in "Hatip Çayının



öte yüzü ılıman, / bulvarlar çakırkeyf Yenişehir'de" dediği Kızılay, ılımandır hakikaten. Orta sınıfların, öğrencilerin, dostların ve muhabbetin mekanıdır. Güney'de de Çankaya. Pek gitmişliğim yoktur, sıcaktır orası, zenginliğin, lüksün ve devletin alanıdır.

Ankara, benim şehrim. Patlayan bomba... Kim patlattı, niye patlattı, kimin işine gelir, sonuçları ne olur?.. gibi sorulara yanıt verecek halde değilim. Her kim, her ne amaçla patlatmış olursa olsun, benim şehrimde, benim insanlarımla, dostlarımla, yoldaşlarımla hedef almıştır. İşçileri, emekçileri, yoksulları, hedef almıştır, benim şehrimi, beni hedef almıştır.

Hiçbir gerekçe o bombayı meşru kılamaz.

Ankara, benim şehrim. Her sokağında, her kaldırım taşında ayağımın izini bırakmışım. O otobüs durağında da vardı. Silindi. O bombanın öldürdüğü insanların yakınlarıyla, komşularıyla, iş arkadaşlarıyla, o duraktan kalkan otobüslerle gidilen mahallelerin yoksul emekçileriyle, oradan servislere binen işçilerle beraber o meydanı doldurmadıkça, orada haykıramadıkça öfkemi ve acımı, ayağımın izi kalamayacak o durakta tekrar...

Abi, burası 'Meclis' mi?

ÖZGÜR DENİZ DUMAN

RED'in 'sıkı' okuyucuları anımsayacaktır; bundan önceki üç sayıda yazdıklarımızla bir 'büyük gölge' emekli paşamızın 'derin'liğini sergilemeye ve sorgulamaya, siyasetin yalanlarla süslediği rakamların arkasındaki gerçeği elimizden geldiği, dilimizin döndüğünce ortaya sermeye çalıştık. Bu yazıda da son derece 'steril' olarak gösterilen ve belki de böyle gösterildiği için 'steril' olması beklenen, ihtisamlı kavramlarla 'imrenilesi' bir noktaya çıkarılan Meclis ve milletvekillerinin bir 'mesai'sini anlatarak, 'halkın iradesi'nin vücut bulduğu iddia edilen Meclis hakkında ufkunuzu genişletmeye çalışacağız. Gerçi anlatacağımız olayların benzerleri, Meclis çatısı altında çok kereler yaşandı. Ancak bu kez hem olayların aldığı şekil ve hem de olayların yaşanmasının 'gerekliği' açısından anlatılması özel olarak 'mecburi' bir durum söz konusu.

Meseleyi anlatmaya geçmeden önce belki küçük bir açıklamanın da faydalı olacağı kanaatindeyim. Öncelikle belirteyim ki hayatım bir 'akvaryum balığı' sterillikinde geçmedi. En 'ağız açılmadık' küfürleri, selamlaşma rahatlığıyla birbirlerine savuranların bolca olduğu bir kentte büyüdüm. Duanın, saçlarının her telinin dibinden ayak parmaklarına kadar kızardığı 'gün görmemiş' küfürleri de duydum ve hatta zaman zaman ben de kullandım. Can Yücel'e atfedilen, "Böyle bir düzende küfür etmek devrimci bir görevdir," veciz sözünü 'motto'laştırdığım anlar ve alanlar bile oldu. Ama küfrü bir 'bağlaç' gibi iki cümlesinin arasına yerleştiren insanlar, hep sadece kendilerinden sorumlu olan ve sadece kendilerini temsil eden, gerekirse ağızlarındaki küfrün bedelini 'ayıplanarak' ödeyen insanlardı. Kimseye 'örnek' olmak gibi bir yükümlülüğü üstlenmemiş ya da en azından buna dikkat edilmesini gerektirecek bir temsil kabiliyetine erişmemiş kimselerdi.

Şimdi meseleye, bir anlamda da 'sadade' gelirsek... TBMM Anayasa Komisyonu, 5 Mayıs Cumartesi günü Cumhurbaşkanını halkın seçmesini öngören ve AKP'yle Anavatan milletvekillerinin imzasını taşıyan Anayasa değişikliği teklifini görüşmek üzere ikinci kez toplandı. İlk toplantı, bir önceki akşam yapılmış ve CHP, teklifin Komisyon'dan geçmesini önlemek amacıyla görüşmeleri uzatacak binlerce önerge vermişti. Mesai şeklini anlatarak Meclis'e dair ufkunuzu genişletmeyi vaat ettik ya, kısa bir açıklama yapalım; Anayasa değişikliği teklifi, Cumhurbaşkanını seçilmek için 40 yaşını doldurmuş olmayı gerekli kılan bir madde içeriyor. CHP, bu maddeyle ilgili önergelerinde gerekli yaşı 99'a kadar uzatan ve örneğin 51.5 gibi küsuratlı rakamlar da öngören önerilerde bulunuyordu. Böylece bir maddeyle ilgili önerge sayısı bir anda 200'e kadar çıkarılabiliyordu. Her önerge üstünde Komisyon üyesi olan ve olmayan onlarca milletvekilinin konuşma hakkı istediğini düşünürsek bir maddenin görüşmelerini bir aya uzatabilmek mümkündür. İlk bakışta 'ne titiz bir yasama süreci' gibi görünüyordu değil mi?.. Oysa amaç sadece, "AKP'ye bunu yaptırtmadık" diyebilmek. AKP'yi ve değişiklik teklifini savunduğumuzdan değil ama etik için 'hak getire' dememek mümkün değil. Yine Cumhurbaşkanı adaylığına kaç milletvekilinin önerisiyle gösterileceğini belirleyen maddeyle ilişkin CHP önergeleri 1 milletvekilinden başlayıp 550'ye kadar uzanıyordu. Üstelik bütün önergeler aynı isimlerin imzasıyla veriliyordu.

AKP ise CHP'nin bu manevrasına karşılığı başka bir önergeyle vermeye kalkıştı. AKP önergesiyle Komisyon'da milletvekillerinin konuşma süresi beş dakika, önerge hakkı da her madde için bir taneyle sınırlanmaya çalışıldı. İşte kıyamet de bundan sonra koptu. CHP'liler, iktidar milletvekillerini Meclis içtüzüğü'nü ve yasaları ihlal etmekle suçladı.

Suçlamalar, önce bağışmalara, sonra itiş kakışa sonra da en hafif deyimle 'yüz kızartan' atışmalara dönüştü. Gelin şimdi bölümler halinde aktararak yaşananlara bakalım...



1. Esprili başkan!

İlk atışmalar aslında 'komik' gibi görünüyordu. Komisyon Başkanı AKP'li Burhan Kuzu'nun konuşma izni vermemesi üstüne CHP'liler, "Konuşmayacaksak bir çay daha içip gidelim o zaman!" diye bağırınca Kuzu, sakince, "Afiyet olsun," karşılığını veriyordu. CHP'li Tuncay Ercenk konuşurken araya girmeye çalışan bir başka CHP'linin ısrarlı, "Sayın başkan!" bağırtılarına Kuzu, "Ne var Atilla, ne var?" diye karşılık veriyordu. Kendilerine 'misafir' muamelesi yapıldığını savunan bir CHP'li, "Misafirsek bile iyi ağırlamıyorsunuz," diye bağırınca ise Kuzu, "Ne yapalım yani, çiğköfte mi yapalım size?" diyordu. Komisyon

yaşananları 'tarihe geçecek' diye nitelendiren ve konuşmalarını bu bilinçle yaptığını söyleyen CHP Grupbaşkanvekili Kemal Anadol'a Kuzu'nun yanıtı da gülümsetiyordu: "Tarihte yer kalmadı geçe geçe"

Tartışmalar, bağışlar önlenemeyince Kuzu, AKP'li bir vekilin önerisiyle konuşma süresi ve önerge sayısına kısıtlama getiren önergeyi oylatıp çalışmalara geçti. Bunun üstüne CHP'liler sıralara, bir kısmı da duvarlara vurmaya başladı. Çalışmalara ara veren Başkan Kuzu, Komisyon salonundan çıkarken bir öğretmen edasıyla geriye dönüp, "Aletleri bozmayın. Devletin aletleri onlar!" diye CHP'lilere çıkıştı.



Komisyon Başkanı Burhan Kuzu

2. Başkan sertleşiyor

Toplantının ikinci bölümü başlarken bir önceki bölümü kapatırken hâlâ konuşan CHP'li Tuncay Ercenk ısrarlı bir şekilde söz



Tuncay Ercenk

istedi. Kuzu, Ercenk'e, "Bu kadar şirretlik yakıştı mı size?" diye bağırdı. Sonra da, "Önerge oylanmadı," itirazları yapan CHP'lilere, "Saygılı olun!" uyarısında bulundu. Bu arada yaşanan bağış çağırış sırasında bir AKP'li CHP'li Ercenk'e, "Ne bağırıyorsun, sağır mıyım ben?" diye çıkıştı. Sonra da, "Bana bağıramazsın, milletvekiliyim ben!" deyince Ercenk, "Sen vekilsin de ben manav mıyım?" yanıtını verdi. Tabii, milletvekiline bağırılamaz ama manava bağırılabilir, değil mi?..

3. Bir lafla iki kuş...

Komisyon salonunun bir başka köşesinde ise CHP Afyon Milletvekili Halil Ünlütepe ile AKP Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün 'kapışıyor' Birden fırlatılan bir cep telefonu ve sıraların üstünden birbirine saldırmaya kalkışan iki milletvekilini görünce tüm gözler o



Fırıldak Kubi

tarafa çevrildi. Tartışmanın sebebi olan diyalog, tanıklarca şöyle anlatıldı; Akgün, sürekli konuşma talep eden Ünlütepe'ye, "Afyon'dan adam çıkmaz. Çıkanları da gördük" der. Sinirlenen Ünlütepe de yanında oturan arkadaşı Tuncay Ercenk'in cep telefonunu Akgün'e fırlatır. Bu kavga, toplantıya verilen arada değerlendirilirken, AKP'li Metin Kaşkoğlu, Ünlütepe'nin Akgün'e, "Ağzına sıçarım!" dediğini iddia etti. Gazetecilerin Akgün'e, "Afyon'dan adam çıkmaz. Çıkanları da gördük diyerek Sayın Cumhurbaşkanını mı hedef aldınız?" diye sorması üstüne Akgün önce bir irkildi. Sonra da, "Hayır hayır, ben fırlıdak Kubi'yi kastettim," dedi. 'Fırıldak Kubi'yi anımsamayanlar için anlatalım. Bir önceki dönemde Afyon milletvekili olarak Meclis'e giren Kubilay Uygun, partisi DSP'den istifa etmiş ve neredeyse tüm partileri dolaşmıştı.

4. 'Orgazm' 'anlatılır' mı, 'yapılır' mı?..



Metin Kaşikoğlu 'orgazm'ı tartışıyor...

Komisyonunda itiş kakış, birbirine, "Delikanlıysan dışarı çık!" çağrısı yapan milletvekilleri ve sıra kapaklarına, duvarlara vurmalar sürerken günün 'kahraman'larından AKP'li Metin Kaşikoğlu, önce CHP'li Özlem Çerçioğlu'yla tartıştı. Kaşikoğlu, "Eşkiyalar bastı burayı," sözüne tepki gösteren Çerçioğlu'yla tartışırken Çerçioğlu Kaşikoğlu'na, "Bir bayanla nasıl konuşulacağını öğrenmesi" ni önerdi. Araya giren diğer milletvekilleri arasında ise, "Terbiyesizin kim olduğun" üstüne bir tartışma yaşandı. Tam toplantıya yeni

bir ara verilmişti ki Kaşikoğlu, bombayı patlattı...

Kaşikoğlu: (Bayan vekillerin de bulunduğu CHP'lilere dönerek) Bu kadar önerge vererek orgazm mı oluyorsunuz? **CHP'liler:** (Şaşkınlık içinde ve hep bir ağızdan) Ne demek orgazm?

Kaşikoğlu: Anlatırım ben sana orgazmın ne olduğunu.

CHP'li Hüseyin Ekmekçioğlu: (Üstüne alınmış olacak ki...) Ben sana yaparım! **Bir başka CHP'li:** (AKP'li Metin Kaşikoğlu dışarı yönelince) Söyüp kaçıyorsun, terbiyesiz...

5. "Başlatma başkanına!"

Orgazm kavgasının ardından verilen ara bittiğinde yeni bölüm, yine orgazmla başladı. CHP'li Ekmekçioğlu, ısrarlı bir şekilde "Sayın başkan," diye söz almaya çalışırken Başkan Kuzu, "Bir dakika kardeşim,



Oya Araslı

başlatma başkanına!" diye karşılık verdi. Ekmekçioğlu'nun, "Orgazm sözü geri alınsın," talebi de bağırış çağırış arasında amiyane tabirle gümbürtüye gitti. Bu arada, Cumhurbaşkanı'nı halkın seçmesini öngören teklifin dördüncü maddesi alelacele oylatılınca CHP'nin Anayasa profesörü milletvekili Oya Araslı adeta çılgına döndü. Araslı, bir başka Anayasa profesörü olan Başkan Kuzu'ya arkadan saldırarak bazı tanıklara göre 'boğazını sıkmaya', Kuzu'ya göre ise 'yumruk atmaya' kalkıştı. Hışımla ayağa kalkıp geri dönen Kuzu ise karşındakinin Araslı olduğunu görünce tepkisiz kaldı. Kuzu, olayı, "Yumruğu yedim ama karşımdakinin bayan olduğunu görünce bir şey yapamadım," diye anlattı.

6. Komisyon 'Saracoğlu Stadi'na döndü...

Tartışmalar yaşanırken, havada uçan hakaretlerin kayıtlara geçmesini önlemek için dahiyane fikir de yine vekillerden geldi. Karmaşa ortamında bazı milletvekilleri, tıpkı Şükrü Saracoğlu Stadi'ndaki Lig Tv canlı yayın aracının kabloları gibi tutanaklar

için kayıt yapılan cihazın kablolarını kopardı. Ancak kopartılan kablolar, CHP'nin 'yapılmadı' itirazlarına neden olan oylamalar ve madde okumalarının kayda geçmesi için bu işlemler yapılırken yerine takıldı ve AKP'li üyeler adeta birer 'kablo bekçisi' gibi görev yaptı.



7. "Efeminelik yapma bana!"

Günün gözlerden kaçan ama belki de en absürd olaylarından biri de CHP'li Atilla Kart'la AKP'li Kaşikoğlu arasında yaşandı. Söz alan Kart konuşurken Başkan Kuzu, "Hakaret etmeyin!" diye uyardı. Bunun üstüne Kart, "Hakaret edersem yasal gereğini yaparsınız," dedi. Araya giren Kaşikoğlu, "Merak etme. Yasal gereğini de, başka türlü gereğini de yaparız" diyerek 'dayak' imasında bulundu. CHP'li Rasim Erçakır,



Atilla Kart

Kaşikoğlu'na tepkiyle, "Delikanlıysan dışarı gel!" deyince, Kaşikoğlu, "Hadi len!" karşılığını verdi. Tartışmayı 'ağlamaklı' bir yüz ifadesiyle izleyen Kart, yeniden söz aldığı anda günün belki de en büyük kavgasını çıkarabilecek 'pot'u kırdı. Kart, muhtemelen, "Efe gibi davranmayın!" demek istediği Kaşikoğlu'na dil sürçmesiyle, "EFEMİNE davranışlara girmeyin" dedi. Allah'tan bu dil sürçmesini fark eden olmadı da yeni bir kavgaya yol açılmadı!..

8. "Ohh be!" dedirten karar...

Kavgalar ve aralarla devam eden Komisyon toplantısında benzer bir sürü olay tekrarlandı. CHP'li Kart, Kuzu'yu 'hem fiili hem de felsefi' anlamda 'anarşist' olmakla suçladı. Kuzu'nun buna yanıtı ise; "Anarşistsem soyadım niye Kuzu o zaman? Seninki Kart benimki Kuzu!" oldu. Kart bu yanıtı, "Çok marifetli bir 'espri' olarak değerlendirdi. Ancak yine Kuzu'ya, "Bir milletvekili konuşurken ağzınızı kapatmayı öğrenmelisiniz" nasihatı vermekten geri durmadı. Bu esnada Komisyon'u 'köy odası'na dönmekle



Ali Topuz

eleştiren CHP'li Araslı'ya AKP'li Akgün'ün yanıtı, "Anayasa Komisyonu'na böyle hakaret edemezsin," oldu. Tartışmalar, karşılıklı suçlamalarla, kayıt kablolarının koparılması nedeniyle 'naylon tutanak' tutma suçlamalarıyla sürerken CHP'li Ali Topuz, Komisyon'dan çekilme kararını açıkladı. AKPI'li Kaşikoğlu, Topuz'un bu kararını duyunca tepkisini, "Ohh be!.." şeklinde dile getirdi. CHP'nin salonu terketmesinin ardından iktidar milletvekilleri 'dikensiz gül bahçesi'ne dönen ortamda çalışmaları tamamladı...

9. İktidar='becermek', güç='dövmek'...

Peki bütün bu kavga neden yaşandı dersiniz? Kadük olması kaçınılmaz olan, yani Meclis'in seçimlere kadarki yasama takvimi içinde tamamlanarak yürürlüğe girmesi mümkün olmayan bir düzenleme yüzünden...Buradan da görüleceği gibi, aslında iktidar ve muhalefeti birbirine düşüren konu, tamamlanamayacağı herkesçe bilinen bir düzenleme üstünden yürüyen başka bir 'derin inatlaşma', 'Yaparım!' dayatmacılığına karşı geliştirilen 'yaptırmam' refleksi. Ülkenin, yurttaşların çözüm bekleyen gerçek sorunları için düzenleme yapma derdi kendine yok. Yukarıdaki örneklerde de görüleceği gibi iktidarlarını 'becermek', güçlerini ise 'dövmek' üstüne yoğunlaştıran ve bunlarla sinayan siyasetten 'gerçek gündem'e, yakıcı sorunlara eğilmesini



beklemekse safdillik olacak galiba. İktidarlarını 'gerekirse döverek' de gösterebileceğini açıkça ilan eden siyasetçilerin Uğur Kaymaz ve babasının katledilmesine ceza verilmemesine sessiz kalmaları da (asla ama asla kabul edilebilir değil ama) anlaşılabilir olacak sanırım bu örneklerle.

Ha, unutmadan, Yazı için başlık ararken müzisyen Olcayto Art'ın, albümüne ismini de veren, şarkısından esinlendik. Art, kent hayatında karşılaştıklarına yönelik şaşkınlığını anlatırken, "Abi burası şehir mi?" diye soruyordu. "Meclis'in manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif" niyetimiz asla olamaz ama insan, şarkının bir başka soruyla devam eden dizesini de anımsayıp tekrarlamadan edemiyor; **BÖYLE KORKULU BİR KABUS, BİR ÖMÜR ÇEKİLİR Mİ?**

Dipnot: 'Çivi'li bonus!

TBMM Genel Kurulu'nda söz alan CHP Antalya milletvekili Feridun Baloğlu, AKP'ye çatıp "Bu dönemde Antalya'da bir tek fabrika yapılmadı" dedi. AKP'li Fahri Keskin'in, "CHP'nin çivisi yok" diye laf atması üzerine Meclis'te şu diyalog yaşandı:

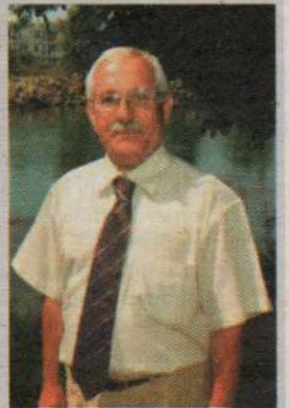
Baloğlu: Size öyle bir çivi gösteririm ki şaşkına dönersiniz.

Keskin: Bir çivi çakmadınız, çaktığınız kazıkları gösterin.

Baloğlu: Çivi konusunu dışarıda da burada da gösterebilirim.

Keskin: O çivi bir yerine batır.

Baloğlu: Yeterince çivi görmediğiniz anlaşılıyor, size güneyli çivisi gösteririz Antalya'ya gelerseniz.



Çivici vekil Feridun Baloğlu

'Vekiller Sirkî' yayında!

Evet efendim, seçimli günler başladı. Ortalık bir nevi 'Ünlüler Sirkî'ne benzer bir 'Vekiller Sirkî' yarışmasına döndü. Genel Başkanlar jüri gibi takılıyor, vekil adayları taklalar atıyor...

ONUR GÖKTEPE

Seyim yasası gereği istifa etmek zorunda kalan kimi bakanlıklarda hüznün vardı: Ulaştırma Bakanlığı.Gönül; o gözyaşları, AB'nin dayattığı ulaşım reformlarını, yapılan uyarılara aldırış etmeden, alalecele, şuursuzca gerçekleştirilip akabinde 38 cana mal olduğu akla gelince mi akmıştır diye kandırmaya çalışsa da kendini, nafile. Besbelli saltanat bitiyor işte...

En kötüsü de Seda Sayan-Nihat Doğan düğünlerini ertelemek zorunda kaldı.Öyle bir seçim...

Milletvekilliği yolunda bir koşturmadır sürüyor. Aday olmak isteyen kamu görevlileri art arda istifalarını sunuyor.

Bürokratlar, öğretim görevlileri, doktorlar, emniyet müdürleri... Kimi adayların, birden fazla partiyle görüşüp adaylığını garantilemesi; listedeki sırasına göre tercih yapması, adaylığı nasıl bir rant kapısı olarak algıladıklarını açık açık gösteriyor; karakterlerini ele veriyor. Partinin çizgisi hiç mühim değil. Kendi lehine yasalar yapmak, eli daha çok ihaleye uzanmak, kariyerinin en üst seviyesine ulaşmak bir yana dursun, ömr-ü hayatını, hatta sülalesini garanti altına almaya çalışıyor tümü. İşadamları içinde ehil. Nereye yatırım yapacaklarını biliyorlar. Bir de meclise giremezlerse cezaevini boylayacaklar var! Her şeyi geçtim, makam sahibi olmanın



ayrı bir avantajı var bu memlekette: "Sen benim kim olduğumu biliyor musun lan!..."

Her partinin bir bedeli var elbet. Her adayın 150 bin ile 250 bin ytl arasında değişen bir 'bağış' yapması gerektiği söyleniyor. Tabii listede üst sıralarda bulunmak isteyenler kesenin ağzını açacak. Bunun dışında, resmi başvuru ücretleri de

var. AKP adaylarından 2 bin ytl alırken, CHP 3 bin istiyor. ('Laiklik farkı' olsa gerek!) İlâveten, adayların seçilmeleri halinde 3 bin ytl daha alınacaktı.

MHP 500 ytl, DYP 2 bin ytl adaylık ücreti alıyor. Bu paralar karşılığı fatura, fiş kesiliyor mu, vergiden düşülüyor mu, bilmiyoruz...

Generallere de, artistlere de, futbolculara da itinaıyla teklif getirilir!

Tabii partilerin gözüne kestirdikleri adaylar var. Kimler yok ki: Şarkıcı, boksör, halterci, futbolcu, hükümetin sağ kolu olan bürokratlar, yatırım yaptıkları bölgelere göre adaylık verilen iş adamları...

Özellikle AKP'nin 'ünlü avcıları'nın bir hayli televoletlerin etkisinde kaldığı gözden kaçmıyor. Bir dönem, "Benim kapalı izleyicilerim de var ayol," beyanatıyla, türban takarak programına çıkan Seda Sayan'dan Hakan Şükür'e kadar uzanan trajik bir liste. Şükür, Hakan'ın ailesi teklife olumlu bakmıyormuş... AKP, bir dönem 'anarşik' dergilerde yazılar yazan, sonrasında Ağar'ın yanında kendini bulan, kafası bir

hayli karışık yazar Reha Çamuroğlu ile de şansını deneyecek. Alaattin (Çakıcı) Ağabey'ine saygıda kusur etmeyen Osman Yağmurdereli'yi unutmamışlar. Sezen Aksu 'Çırpındı Karadeniz'sharkısı söylemeyince salonda silahlar patlatan ağır ağabeyleri sorulduğunda, "Abi gelince sevdiği şarkıyı söyleyeceksin," diyerek toz kondurmayan, böyle bir magandalığı meşru gören zihniyet aday... Emekli Korgeneral Köksal Karabay, Genelkurmay Eski Başkanı Hilmi Özkök gibi tanınmış isimlerin yanı sıra, binbaşı eşi Sevda Uyarlır da AKP'nin teklif listesine girmiş. Her konuda haklı çıkmayı başarabilen,



AKP'nin 'düşündüğü' isim Seda Sayan.

soğuk bakışlı Nazlı Ilıcak ile Devlet Bahçeli'ye karşı iktidar mücadelesi veren Ramiz Ongun da listede... Kavga falan çıkarsa diye Güreşçi Hamza Yerlikaya hazır tutuluyor. Bir de Eurovisyon'a verilen 12 puandan olacak, Orhan Pamuk'u protesto etmesiyle ünlünen ermeni asıllı Verkin Arioba ile milliyetçi oylar garantilenmiş. Necdet Ünüvar 'görevde yetkiyi kötüye kullanmaktan' 5 ay hapis 5 ay kamu hizmetlerinden men cezası aldı. Ceza, adli para cezasına çevrilip, ertelendi. Ünüvar elini çabuk tutuyor: AKP'den Aday!

ASO başkanı Zafer Çağlayan, KA-DER Başkanı Seyhan Ekşioğlu, özelleştirmelerdeki yolsuzluk iddialarıyla bilinen BOTAŞ yöneticileri, TOKİ başkanı Erdoğan Bayraktar'ın da listenin içinde olacağı söyleniyor. Kendini magazine kaptırmış kalpaklı-kızıl atkı profesörün yayıncısı K.Uğur Kızılaslan da burda! Haydaa! Buna da mı şaşırmadınız?

Bakireler, 'hanımağa'lar, Fethullahçılar, hepsi bir arada!

DYP'de de şen şakrak isimler mevcut. 50 yaşında bakire olmasıyla anlamsızca övünen, bekaret kontrolünü bir bayan olarak, üstelik şimdiye kadar abisi-babası tarafından dövülmüş-öldürülmüş, intihar etmeye zorlanmış kızları umursamadığı yetmiyormuş gibi kendisine hatırlatıldığında, "İntihar ederlerse etsinler, n'apalım?"

diyecek kadar acayip, 'bakire' bir hanım var: Işıl Saygın. Hangi kadınları temsil edecek, bilemiyoruz? Bir diğeri takunyalarıyla tanınan Eski İzmir Belediye Başkanı Burhan Özfatı. Güngör Bayrak'ın transparan kıyafetini görüp sahneye çıkmasını yasaklayan, fuara minare dikmeye çalışan, pavyonları mescit haline getiren, ahlaklı, çalışkan bir başkan... Fethullah Gülen röportajlarını kitap halinde derleyen Zaman Gazetesi yazarı Nevval Sevindi de 'müslümanlıkla ilgili beyanatlarıyla' adaylığa gidiyor... Aşiret lideri, 'Hanımağa' Suna Kepolu'da DYP'den aday. Ağalıktan demokrasiye nasıl geçeceğini sormak

safdililik olur. Mehmet Ağar parti başkanı nasıl olursa, öyle olur nitekim. Mehmet Ali Bayar CHP'nin yanında DYP ile de görüştü!.. Kuran-Bayrak şovlarına her iki parti de yatkın ne de olsa. 2002'de ANAP'tan istifa edip DYP'den aday olanı Turhan Tayan yeni birlikteliğe en çok sevenlerden... ATO Başkanı Sinan Aygün burada da karşımıza çıktı. 301'ci maddeyi çerçeveletip odasına asan bu 'Yaratıcı Türk'ün, CHP'den aday olmaması üzücü... Haluk Ulusoy'la birbirlerine çok yaklaşıyorlar. Ulusoy, her ne kadar 'alın açık' gibi görünse de 'hizmet nedeniyle emniyeti suiistimal ettikleri' gerekçesiyle 11 yıl 3 er ay hapis istemiyle yargılanmaya devam etmekte. Uçaklar, otobüsler, oteller... AKP'li Mehmet Dülger ile eşi Doç. Dr. İlhan Dülger de DYP'den aday olacak.. Ali Müfit Gürtuna'ya laf yok. Ceviz Kabuğu'na çıkıp politikadan bihaber olduğunu göstermişti ama başka işleri iyi biliyor; onun da 3 yıl 9 aylık bir davası sürüyor... Çiller'in kurmayları da aday olacak...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>



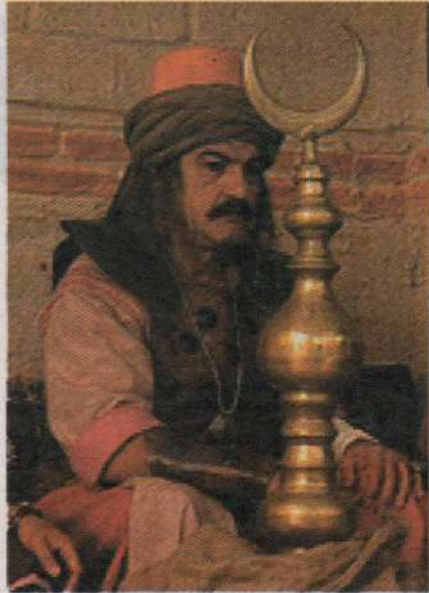
'Bakire' Işıl Saygın da aday!



Muhsin Yazıcıoğlu, Zeki Çatlı'ya rozet çatarken...

Susurluk dünyası

Susurlukçular olmadan, seçim de olmaz tabii. Sedat Bucak, Mehmet Ağar'ın DP'sinden, Abdullah Çatlı'nın kardeşi Zeki Çatlı ise BBP'den aday. Sedat Bucak'ın dava dosyası Yargıtay'da. Bir an evvel seçilmesi lazım. Ne olur, ne olmaz, dokunulmazlık lazım gelebilir. Bucak'ın avukatı Çınar Bacanlı da DP'den aday. İbrahim Şahin ise MHP'den veto yedi...

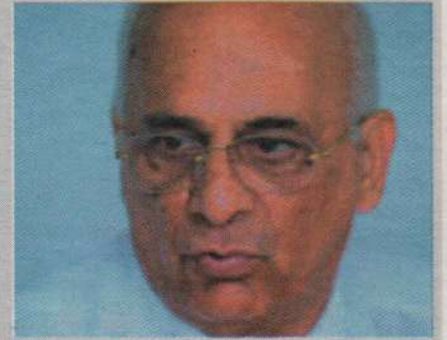


İşkencecilerle Radikalciler kol kola!

MHP, AKP'nin Hakan Şükür'üne misilleme olarak Saffet Sancaklı'yla çıkıyor piyasaya. Zaten Hakan'a golleri Saffet attırıyordu hep... Radikal yazarı Gündüz Aktan'ın MHP'den adaylığı bana da pek şaşırtıcı gelmedi. Sıkı durun! Birtan Altınbaş adlı üniversite öğrencisinin gözaltındayken ölümüne neden olduğu gerekçesiyle mahkum edilen emekli polis İbrahim Dedeoğlu MHP'den aday. Dava henüz sonuçlanmadı. İşkenceci Dedeoğlu seçilirse cezaevine girmesi gerekirken Meclis'e girecek. Bu denli bir kepezelik. PES!.. Bir de travestileri hortumla döven eski polis müdürü Süleyman Ulusoy, nam-ı diğer Hortum

Süleyman var yanında. ANAP, AKP derken MHP'ye kadar yürüdü. İdeoloji mi? O da ne? Hepimiz hortumtuz! Alternatif Malkoçoğlu Serdar Gökhan, TRT prodüktörüdür Ertürk Yöndem, Çakıcı'yla olan yakınlığıyla tanınan Meral Akşener, Erkin Koray da listelerde içinde. Sedat Bucak'ın kardeşi veto edilmiş... Daha önceleri parti yöneticilerine kendisini sevdirmek için kendileri hakkındaki görüntüleri derleyip, klip halinde sunan Diş Hekimi Mustafa Kunt, çalıştığı hastaneden MHP il binasına doğru sloganlar ata ata gelmiş arkadaşlarıyla. Gümbür gümbür aday! Ben oldum olası dişçilerden korkmuşumdur zaten...

Hem Mason, hem İsrail'e duacı, hem Ergenekoncu



MHP'den milletvekili aday aday olan Bahçeşehir Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Koordinatörü Prof. Dr. Ercan Çitlioğlu'nun, 1988 yılında kurulan Hür ve Kabul Edilmiş Mason Locası'na bağlı Kutup Yıldızı Locası'nın kurucusu olduğu ortaya çıktı. Prof. Dr. Ercan Çitlioğlu'nun, İsrail'in Eski Başbakanı Ariel Şaron komaya girdiğinde İsrail Büyükelçiliği'ni aradığı, "Şaron için duacıyız," dediği öğrenildi. Şaron'a duacı olan Çitlioğlu, Kürt bölgelerinde gösterilere katılan çocukların da 'terörist' olduğu teziyle Şaron'u aratmıyordu!..

Mahlukat Halt Partisi gururla sunar...

CHP hakikaten müthiş çıkış yaptı! Kamuoyunda 'Süleymancılar' olarak bilinen İslami cemaatin ünlülerinden DYP'li İsmail Amasyalı aday!.. MHP'li Yaşar Okuyan, DYP'li İlhan Kesici de ortama dahil oldu. Bir de darbeciler var. Bir dönem ülkücü, bir dönem tarikatçı, en sonunda muhtırayı destekleyen açıklamalarıyla mitinglerde boy gösteren Nur Serter, 'Ahlak Felsefesi' adını taşıyan tezlerini üç ayrı kitaptan araklayan 'Prof Dr' sıfatlı Necle Arat, 28 Şubat sürecinde İstanbul Valisi olan

Erol Çakır, Süleyman Demirel tarafından YÖK Başkanlığına getirilen Kemal Gürüz...



'Sosyal-demokrat' Yaşar Okuyan

Oh, mis gibi içimiz açıldı, değil mi? Cumhurbaşkanı'nın damadı da CHP'de. Mitinglerde "Bir elimde Kuran bir elimde Nutuk!" naraları atan Tuncay Özkan'ın bağırışları pek işe yaramadı mı ne? Bir dahaki sefere 'Das Kapital'i sıkıştırın bir kenara... Oyuncu Şehnaz Çakıralp'a da adaylık teklifi götürülecektir. Allah'ı var güzel kız!

Eski fırıldaklardan kim kaldı?!

Şimdi AKP'den milletvekili olmaya hazırlanan Ertuğrul Günay, bir zamanlar CHP genel başkanlığı için Deniz Baykal'ın karşısına aday olarak çıkmıştı. Fena halde kifayetsiz muhteris. Ne zaman meydan okusa yenildi... Kaderin acı cilvesine bakın ki, Deniz Baykal bugün ne kadar acayip burjuva siyasetçi, faşist, tarikatçı varsa, listesine katmak için arama-tarama çalışması yapıyor; Ertuğrul Günay gibiler ise, tarikatçılara şahsen yamanmak için parti duvarlarını tırmalıyor...



Baykal ve Günay eski güzel günlerde...

Ha DSPeee, ha MHPeee...



57. Hükümet'te DSP'den Kültür ve Turizm Bakanı olan İstemihan Talay, MHP'den aday olacak. Talay, Bülent Ecevit'in Müsteşarı Füsün Köroğlu'nun ardından MHP'ye kayan ikinci DSP'li oldu. Aslında daha evvel MHP'yle gayet sık bir hükümet ortaklığı yapan DSP'den bu 'çıkış' hiç de fırıldaklık olarak değerlendirilemez. Olsa olsa bir kavuşmadır. DSP'nin ne 'demokratik', ne de 'sol' olduğunu düşünüyorduk, İstemihan da bu düşüncemizin üzerine mum dikti sağolsun. Aynı zamanda, burjuva siyasetinin her türlü geçişkenliği ve kepezeliği kaldıracı olduğunu bir kez daha müşahade ettik sayesinde...

'Ülkücü'lükten tarikata, ADD'den CHP'ye!

İstanbul Üniversitesi'nde Rektör Yardımcısı iken yürüttüğü 'askeri' uygulamalarıyla tanınan, 28 Şubat destekçisi, Cumhuriyet Mitingleri hatibesi ve Atatürkçü Düşünce Derneği (ADD) Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Nur Serter'in, bir zamanlar 'ispirtizma' (ruh çağırma, ruhlarla temas) seanslarıyla bilinen 'Sevgi Birliği' adlı tarikatın 'Sevgi Dünyası' dergisinin yazarlarından olduğu ortaya çıktı. Serter dergide Türk-İslam Sentezi'ni ve eğitimde Japon modelini savunan yazıların yanı sıra 'dini şiirler' de kaleme alıyormuş. Nur Serter, 1970'lerde İktisat'taki 'ülkücü' akademisyen grubunda da yer almış. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün 27 Mayıs 1976'da 'Türkiye için en büyük tehlikenin Pantürkizm ve Panislamizm olduğunu' vurguladığı demecine karşı yayınlanan 'ülkücü' bildiriye Serter



de imza koymuş. Şimdi 'Cumhuriyet kızı' ayaklarında meydanlarda nutuk atan Nur Serter, CHP'den milletvekili aday, aynı zamanda Deniz Baykal'ın miting kraliçesi olarak piyasa yapıyor...

Dikkat!.. 'Sol'da çukur var!..

Seçimde işbirliği yapacak olan CHP ve DSP, seçim sloganında da birleşti. DSP'nin seçim için hazırladığı afişlerde "Solda yürek var, Sol umut" sloganı öne çıkarken, CHP, "Çünkü solda yürek var" sloganını kullanma kararı aldı. Biz ise, ABD'ye uşaklığı esas alan, darbe çığırtkanlığı yapan, Kürt sorununda 'Vur kurtul' siyasetini savunan CHP'nin, sol falan olmadığını, yüreklerinin de, ciğerlerinin de beş para etmeyeceğini söyleyeceğiz tabii. Ama bununla yetinmeyeceğiz. Uğur Mumcu'nun bir sözünü anımsatacağız: "Size alçak demiyorum. Alçaklık bile bir

yükseklidir sizin için. Siz çukursunuz, çukur!.."





'Fırıldak'lar alemi

Türkiye'de siyaset denince akla ister istemez fırıldak gibi parti değiştiren siyasiler geliyor. Bir demet alır mıydınız?

○ ALİ ERSİN KELLEÇİ

Toplumsal yapının mı siyasetten, yoksa siyasetin mi toplumsal yapıdan etkilendiği ikilemini hala çözebilmiş değilim. Özellikle ülkemiz koşullarında, bu soru içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Öyle ki, kısa yoldan köşeyi dönme hayalleri, bireysel geleceği garantiye alma çabaları ve bununla birlikte, bu duruma en çok etki eden ilkesizlik, asgari etik değerlerden yoksunluk yozlaşmayı da beraberinde getiriyor. Genel olarak, ülkemizde yapılan siyaset bir ahlak ve seviye problemi yaşıyor. 'Politikacı yozlaşması' olarak adlandırdığım kimi önemli anekdotları aşağıda sıralarken ne demek istediğimi anlayacaksınız.

Ülkemizin politikacı tipolojisini göz önünde bulundurduğumuzda çok vahim görüntülerle karşılaşırız. Yıllardır Meclis'te veya Meclis dışında at koştururcasına 'politikacılık' oynayan partilerin

yönetimlerinden en alt kademesine kadar çöreklenmiş bir virüs var. Siyasi yozlaşma olarak adlandırdığımız bu virüs, içinde bulunduğumuz kokuşmuş düzenin en somut olgularından birisi. Yıllardır halka 'politika' diye sunulanın göstermelik demokrasiden ibaret olduğu ve kayıkçı dövizünü andırdığı gün gibi ortada. Yağma düzeni içinde, bu düzenin temel yapı taşlarından biri olan Meclis'te sergilenen şovların ise, tipik bir çadır tiyatrosundan farksız olduğu aşikar. Hani, gömlek değiştirir gibi sevgili değiştiren hovardalarımıza benzemektedir bu ahlaki, siyasi ve toplumsal çürümenin aktörleri. O parti benim, bu parti senin deyip, günü kurtarma kaygısı ile yer değiştiren anlaşılan politikacılarımızdan bahsediyorum. Hiç de hafife alınacak gibi değil bu ani manevralar. Trafik'te çok bilinen 'U' dönüşünün siyasete yansımış halidir bu da...



Hitabet tamam da, 'etik' denen şeyi nereye sokacağız?

Bakınız, çok misyonlu ve vizyonlu Erkan Mumcu bey, nasıl da cuk diye oturmaktadır bu kayığın içine! ANAP'tan 20. dönem Isparta Milletvekili olarak TBMM'ye giren çok vizyonlu şahsiyetimiz, 1999 seçimleri sonucunda kurulan 57. Hükümet'te Turizm Bakanı olarak yer alma başarısını gösterdi! Bu dönemlerde her şey çok güzeldi. Çünkü, partisinin ne Meclis dışında kalma, ne de muhalefete düşme derdi yoktu.

Ağır aksak da olsa işleyen göstermelik demokrasimiz içinde, Erkan Mumcu efendi de kendine önemli bir görev bulabiliyordu. Ama çok 'ileri görüşlü' şahsiyetimiz, keskin öngörüler sayesinde geleceği kestirmiş olacak ki, 2002 seçimleri öncesinde partisi ANAP'ın Meclis dışında kalacağını düşünerek AKP'ye katıldı. Bu yozlaşmış ve etrafa ağır kokular saçan sistemin bir belkemiği olarak en 'doğru'sunu yapıyordu Erkan Mumcu.

Çünkü, bu düzende hedefe giden her yol mubahtı. O, bahsettiğimiz politikacı yozlaşmasının ve çürümüş siyasetin bir unsuruysa ne de olsa! Manevralar bu kadarıyla da bitmiyordu tabii ki! Daha 'dönecek' bir virajımız daha var! Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı görevinden sonra, siyasi ve bireysel ikbali için, 15 Şubat 2005'te AKP'den istifa ederek 'baba ocağı' ANAP'a geri döndü. ANAP'taki koşullar artık çok uygundu hedefleri için.

Öyle ki, 2 Nisan 2005 tarihinde tek aday olarak girdiği 4.Olağanüstü Kongre'de Genel Başkanlık'a seçildi. Şimdilerde de, 'derin' şahsiyet Mehmet Ağar'ın partisi DYP ile Demokrat Parti çatısı altında birleşmenin imzasını atmış durumda. Meclis uğruna, geçmişte birbirlerine karşı yaptıkları ağır suçlamaları-hakaretleri hasır altı eden bu iki parti, bugün 'El ele, kol kola, Meclis'e' şiarıyla kucaklaşmış durumdalar!..



Dört yılda dört parti değiştirdi!

Bir dönem FP Milletvekili olan ve şimdi Tercüman'da yazan gazeteci Nazlı Ilıcak'ın eski eşi Emin Şirin de, yazımızın konusuna uygun bir çizgi izlemiş bugüne kadar! Şirinliğin yanında çok da ilginç bir kimliğe sahip olan Emin Şirin, Ayasofya'nın tekrar camiye dönüşmesi gerektiğini söyleyenlerden birisi aynı zamanda. Dört yılda dört parti değiştiren Emin Şirin, AKP'de umduğunu



bulamayınca Liberal Demokrat Parti'ye geçti ve Genel Başkan oldu. Ancak, burada da üç ay gibi bir süre macera süren Şirin, Erkan Mumcu ANAP'a

geçince gözünü oraya çevirdi ve ANAP'a katılarak Genel Başkan Yardımcısı oldu. Bu süreç zarfında, TBMM'ye sık sık Uzan

Grubu ve TMSF'yle ilgili soru önergeleri verip açıklamalar yapması manidardı. Bunun da sebebi bir süre sonra anlaşılacaktı. Kısa bir zaman sonra Cem Uzan'la bir görüşme gerçekleştiren Emin Şirin, Genç Parti'ye katılarak Genel Başkan Yardımcısı oldu. Zamanında, TMSF

Başkanı Ahmet Ertürk tarafından sarf edilen "TBMM'de Uzan'ın adamı var" sözünün Emin Şirin'e ithafen söylenmiş olduğu da açıkça bilinmektedir.

Özer Çiller'in elini öpen 'Asena'

Halkın cebine giren en büyük ellenden biri olan Tansu Çiller hanımın geçmiş zaman fedaisi Meral Akşener vardır, bilirsiniz. Çiller Ailesi'nin en sadık dostuydu zamanın birinde. Öyle ki, Çiller Ailesi'ne olan bağlılığı, Özer Çiller'in elini bile öpmesini gerektirmişti! 1995 seçimlerinde DYP'den milletvekili seçilmiş bir şahsiyettir kendisi. Mehmet Ağar'dan boşalan İçişleri Bakanlığı koltuğuna oturmuştur Susurluk olayından sonra. Emniyet'te özel istihbarat



oluşturarak Genelkurmay'ı dinlemekle ve Alaattin Çakıcı'ya yapılacak operasyonu engellemekle suçlandı bir dönem. Çiller Ailesi'ne karşı saçını süpürge etmiş olsa da, bir gün elbet o da gözden

düşecekti ve bu gün çok geç olmadı! DYP'den istifa ederek MHP'ye katıldı. O da, siyaset tarihine sansasyon işleri ve bol virajları ile geçecekti ve öyle oldu. Bugün, MHP MYK Üyeliği görevini yürütmektedir halen.

DSP'den MHP'ye giden de var, MHP'den CHP'ye giden de

1999 seçimlerinde DSP'den Aydın Milletvekili olarak TBMM'ye giren eski Maliye Müsteşarı, Lefkoşa Büyükelçisi, MİT müsteşar adayı ve Beşiktaşlı Ertuğrul Kumcuoğlu da yüksek manevra kabiliyeti ile seyirlik bir performans sergilemiştir siyasi hayatı boyunca! O da, Meral Akşener gibi MHP'ye katılarak bir süre sonra yönetici olmuştur. Allah ne verdiyse deyip, partiler arası



top koşturmacalarla meşin yuvarlağı görmeye çalışan 'büyük' politikacılarımızın estirdikleri bu rüzgar hiç dincek gibi değildir!.. Siyasete MHP çatısı altında başlayan Yaşar Okuyan, Mesut Yılmaz'ın ANAP liderliğine seçilmesinden sonra bu partiden Meclis'e girerek siyasi yozlaşmanın kendi nazarında ilk örneklerini vermeye başlamıştır. Daha

sonra Mesut Yılmaz'la ters düşünce ANAP'tan ayrılmış ve eski partisi MHP'ye tekrar gir-çık yapmıştır! 28 Şubat sürecinde Hüsamettin Cindoruk ve ekibi tarafından kurulmuş olan Demokrat Türkiye Partisi'nin başına geçmiş ve 2005 Mayıs'ında partinin ismini değiştirerek Hürriyet ve Değişim Partisi yapmıştır. Halen bu parti'nin başındadır. CHP'den adaydır. Siyasi istikbali için verdiği manevralı çabaları nedeniyle kendisini kutluyor ve yolunun açık olmasını diliyoruz!..

Babasının medarı iftiharı



Sömürgeleşme uzmanı Adnan Menderes'in en küçük oğlu Aydın Menderes de, yazımıza konu olabilme başarısını elde etmiştir! 1993'te Büyük Değişim Partisi ve Demokrat Parti başkanlığı yaptı. 1999'da Fazilet Partisi'nden İstanbul Milletvekili olarak Meclis'e giren Aydın Menderes, aynı yıl partisinden istifa etmiş ve 2002 seçimlerinde DYP'den Aydın Milletvekili adayı olmuştur. Kokuşmuş düzenin ve siyasetin de kendi içinde bir ahlaki olmadığı için, dön babam dön seanslarının önü hiçbir zaman kesilemeyecektir böylece!

Her şeyin yollusu da var, yolsuzu da...

2002 seçimlerinde CHP'den Ağrı Milletvekili olarak TBMM'ye giren ve sonrasında adı yolsuzluk iddialarına karışan Cemal Kaya ise AKP'ye transfer olan bir isim olarak karşımıza çıkıyor. Cemal Kaya ile birlikte, bu şahsın yolsuzluğunu da sahiplenen AKP, baskılara dayanamayıp



milletvekilliğinden istifa eden eski milletvekilleri için, "halen üyemizdir, Cemal Kaya'sız AKP düşünülemez" beyanları da vermişlerdir. Evet, takdir ediyoruz ki, sizin de içinde olduğunuz bu çadır tiyatrosu'nda yolsuzluk, yağmacılık olmadan siz de olamazsınız!

Bugün AKP içinden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olan Murat Başesgioğlu da, yanar döner siyasetçilerimizdendir! Halihazırda, art arda dört dönem boyunca ANAP'tan Kastamonu Milletvekili seçilmiş ve 55. Hükümet döneminde İçişleri Bakanlığı yapmıştır. O da, eski 'yoldaşı' Erkan Mumcu'nun yolunu izlemiş ve 2002 seçimleri öncesi AKP'ye geçerek geleceğini garantiye almıştır!..

Fırıldak denince akla, hemen onun adı gelir! Kubi! Kubi! Kubi!..



Fırıldak Kubi, son olarak Kenan Evren'e özenip ressam oldu.

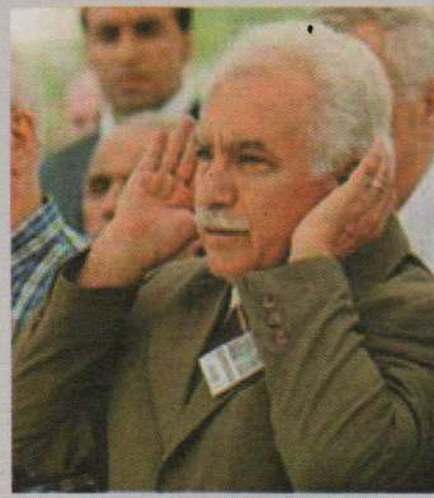
Kamuoyunun 'Fırıldak Kubilay' olarak tanıdığı transfer dünyasının en asil siması olan Afyon eski Milletvekili Kubilay Uygun ise, belki de yazımızın baş mimarı olabilecek birisidir! Magazin dünyasında da zaman zaman ön plana çıkan 'Fırıldak Kubi', jet hızındaki parti transferleri ile hızı ölçülemeyen bir siyasetçi görünümü arz etmiştir hep. Buraya kadar vermiş olduğumuz örnekler içerisinde en ibretlik olanı ve bir fırladık klasiği olarak tarihe geçmeye hak kazananı, kanaatimce Kubilay Uygun'dur. Hatırlayalım mı? Hatırlayalım... 1995'te DSP'den Afyon Milletvekili olarak TBMM'ye giren 'jetçimiz', 3 Temmuz 1996'da DSP'den istifa etmiş ve 1 gün sonra DYP'ye katılmıştır. Orada da aradığını bulamamış olacak ki, iki gün sonra tekrar DSP'ye geçmiştir! Bununla da bitmiyor, bakın şu manevraların güzelliğine şimdi! 30 Temmuz 1996'da DSP'den tekrar istifa eden

jetçimiz, aynı gün DYP'ye katılıyor. Bitmiyor ve partiler arası serüveni devam ediyor! 27 Haziran 1997'de DYP'den istifa ederek, aynı gün MHP'ye katılıyor. Ülkücü serüveni burada da çok sürmüyor ve 18 Temmuz 1997'de MHP'den istifa ediyor ve 28 Aralık 1997'de DTP'ye katılıyor!.. Ama jetçimizin hızı kesilecek gibi değildir! 10 Haziran 1998'de DTP'den istifa ederek, bugün hala içinde olduğu Ulusal Birlik Partisi'ne katılır. FB-GS maçını derin bir heyecan içinde anlatan spiker'in dahi yetişemeyeceği bir hızda, ülkemiz siyaseti içinde top koşturarak afili atraksiyonlar sergileyen Kubilay Uygun, kendi alanındaki en büyük örneklerden biri olarak tarihe geçmelidir. Eğer bugüne dek, bu yönde bir talepte bulunulmamışsa, jetçimize buradan salık veriyoruz ve bir an evvel Guinness Rekorlar Kitabı'na girmek için gerekli başvuruları yapmasını öneriyoruz!

Unuttuk seni sanma sakın! Dünya bir yana, sen bir yana!



Doğu Perinçek, geçtiğimiz günlerde, "Vatanımızın birliği, bütünlüğü temelinde tüm yurttaşlarımız, Müslüman Türk milleti bütün olarak sınıksız birleşecektir ve birleşmektedir," diye açıklama yaptı. Hey gidi günler hey! 1980 öncesi gazetesinde devrimcilerin evlerini krokiler çizerek ihbar etmiş, darbeyi savunmuş, ardından tekrar 'sol' şeride geçip PKK kamplarını ziyaret etmiş, Abdullah Öcalan'a kızıl karanfil götürmüştü. Şimdi MHP'yle 'kızıl elma' dünyasında fink atıyor; Müslüman Türkleri birleştiriyor!.. Barajı aştı! Geliyor!.. Hey maşallah!..



Sonsöz

Ağırlaşmış bir çürümenin, diplerde yaşanan derin yozlaşmanın yüzeye çıkan en canlı örnekleridir bunlar. Ülkemizde siyaset yapma sınırları ve teknikleri, hayretler içerisinde izlenen bir kabareye dönmüş durumda. Özellikle TBMM çatısı altında yaşanan ve tüm düzen partilerinin ortak noktası olan "al gülüm, ver gülüm" siyasetçiliği, transfer oyunları, milletin vekillerine sirayet etmiş ilkesizlik ve yozlaşma argümanları, cıvık cıvık bir hal almış ve yozlaşmanın artık kusma noktasına geldiğinin sinyallerini vermiştir!.. Artık herkesin eli, herkesin cebindedir ve cepler deliktir... Ne diyelim, Tanrı yolunuzu açık etsin!



'Sol' gösterip, SAĞ vuran parti: CHP

Türkiye'de geniş kitleler arasında CHP'ye ilişkin yaygın bakış açısı, CHP'nin 'sol' bir parti olduğudur. 'Modern', 'laik', 'askerî' görünümüyle göz dolduran CHP, bu 'cumhuriyetçi' niteliklerinden dolayı 'sol' seçmenin göz bebeği. Fakat CHP'yi gerçekçi bir gözle izleyenler bilir ki, CHP'nin tüm tarihi, solun, işçi hareketinin, sosyalizm mücadelesinin karşısında yer alarak geçti. CHP, cumhuriyet tarihi boyunca, solun, işçi hareketinin, sosyalizm mücadelesinin önünde bir emniyet sübabı oldu. Aynı zamanda bu ülkede sol adına ne kadar olumlu değer varsa hepsinin ortadan kaldırılmasına ortaklık etti. CHP bugün de 'laik-şeriatçı' kutuplaşmasını kullanarak, 'Cumhuriyet elden gidiyor!' 'Laiklik elden gidiyor!' korkusuna kapılan orta sınıfları ve küçük burjuva kesimleri, kendi burjuva siyasetinin peşinden sürüklemeye çalışıyor. Bu konuda laf etmeden evvel, CHP'nin 'parlak' tarihine kabaca değinelim...

○ C. SERHAT NİGİZ

CHP'nin 'devletçilik' ve 'halkçılık' efsanesi

Mustafa Kemal'in talimatıyla resmi olarak 9 Eylül 1923 tarihinde kurulan CHP, Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte hızla sivil-asker devlet bürokrasisinin ve toprak ağaları ittifakının partisi haline geldi. Mustafa Kemal rejiminin iyice sağlaştığı 1920'lerin sonlarına doğru ortaya çıkan CHP'nin 'Altı Ok'u, CHP'ye ilişkin Türkiye solunda mevcut olan kafa karışıklıklarının nedenlerinden biri. Özellikle CHP'nin 'Altı Ok'u içinde yer alan 'devletçilik' ve 'halkçılık' ilkeleri, CHP'nin 'sol' bir kimliğe sahip olduğu yanlışlığına neden olageldi.

Oysa 1920'lerin sonunda Türkiye'de devletçiliğin gündeme gelmesi ideolojik bir tercihten değil, o dönemdeki uluslararası konjonktürün getirdiği zorunlulukların bir sonucuydu. Türkiye Cumhuriyeti, 1929 ekonomik bunalımının ortaya çıkardığı iktisadi koşulları tersine çevirebilecek, ekonomide ortaya çıkan kopuklukları giderebilecek güce sahip bir özel sermaye sınıfına sahip değildi. Devlet işte bu yüzden, Batı'da burjuvazinin oynadığı tarihsel rolü, diğer bir deyişle 'yatırımcı' rolünü oynayarak ekonomik yaşama müdahale etmek zorunda kaldı. Şayet devlet bu tarihsel rolü oynamasaydı, büyük ihtimalle, Cumhuriyet'in ilk yıllarında pamuk ipliğiyle bağlı sınıf ittifakını ve devlet yapısını ayakta tutmak kolay olmayacaktı. 1930'lu yılların ilk yarısında, hâkim sınıfların ekonomi-politiği, bu temel üzerinde yükseliyordu.



Mustafa Kemal, CHP'nin dördüncü Büyük Kurultay'ında konuşmasını yapıyor. (1935)

1929 iktisadi bunalımı koşullarında, mevcut sınıf ittifakını ve devlet yapısını ayakta tutmak amacıyla girişilen, devlet yatırımları, daha sonraları Cumhuriyet'in ve Kemalizmin bir 'ilkesi' sayıldı, kimileri de böyle bir 'ilke'nin varlığına inandı. Öte yandan, Kemalizmin halk kitleleri karşısındaki 'sol', 'aydınlamacı', 'modernist' görünümüne ek olarak, 'devletçi' görünümü, Türkiye'de 'solculuğun' ve 'komünistliğin' devletçilik ile özdeşleştirilmesine neden oldu. Oysa Kemalistler, Rus Devrimi'nin 'devletçiliğini' örnek almaktan çok uzaktı; Türkiye'deki 'devletçilik' devlet eliyle bir patron sınıfı yaratmayı hedefliyordu! Türkiye'de sadece KİT'ler değil, özel sermayenin de bugünkü seviyesine

gelmesi büyük ölçüde devletin eseridir. Türkiye'de özel sermaye birikiminin kaynağı son çözümlemede devlettir. Devletin sağladığı olanaklar sayesinde burjuvazi palazlanabilmiştir.

'Halk hükümeti'

Mustafa Kemal 1 Aralık 1921 günü Meclis kürsüsünden şunları söylüyordu: "Efendiler, bizim hükümetimiz demokratik bir hükümet değildir, sosyalist bir hükümet değildir. Ve hakikatten kitaplarda var olan hükümetlerin, bilimsel niteliği bakımından, hiç birine benzemeyen bir hükümettir. Fakat ulusal egemenliği, ulusal iradeyi tek tecelli ettiren bir hükümettir, bu nitelikte bir hükümettir! Bilimsel, toplumsal açıdan

bizim hükümetimizi ifade etmek gerekirse 'halk hükümeti' deriz."

Mustafa Kemal sözlerine şu şekilde devam ediyordu: "Halkçılık, sosyal düzenini çalışmasına, hukukuna dayandırmak isteyen bir mesleki içtimaiddir. Efendiler, biz bu hakkımızı koruyup gözetmek, bağımsızlığımızı emin bulundurabilmek için heyeti umumiyeğimizce, heyeti milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyeti milliyeyece savaşmayı caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız."

Mustafa Kemal 4 Ocak 1922 günü, Lenin'e yazdığı uzun mektupta şunları söylüyordu:

"...Batıda kapitalist sınıfın tüm millet üzerinde egemenlik kurmasına benzer bir durum bugün Türk ülkesinde yoktur. Bu bakımdan biz kapitalist sistemden ötede, halkçılık sistemini gerçekleştirmiş bulunuyoruz."

Halkçılık ilkesi üzerine bir yığın alıntı ve bilimsel çözümleme yapılabilir. Gerçekte ise Mustafa Kemal'in 'biz sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitleyiz' söyleminde ifadesini bulan 'halkçılık' ilkesi, sınıf mücadelesine set çekmenin ideolojik kılıfı olması ötesinde pek bir anlam taşımaz.

Mustafa Kemal'in devleti de sınıflar üstü 'imtiyazsız, sınıfsız bir halk devleti' değil, burjuva-milliyetçi karakterli bir devletten başka bir şey değildir.

'Ortanın solu' teranesi



CHP tarihinde sol kelimesinin ilk defa telaffuz edilmesi, İsmet İnönü'nün 29 Temmuz 1965 tarihindeki o ünlü 'ortanın solu' söylemiyle gerçekleşecekti. Oysa 40-45 yıllık varlığı süresince, CHP'nin hiçbir zaman siyaset sahnesinde kendisini 'sol'da tanımlamak gibi bir kaygısı yoktu.

CHP, 60'larda ve 70'lerde işçi ve öğrenci hareketinin yükselişi temelinde toplumun yaşadığı genel uyanış karşısında sol bir söylem tutturmaksızın ülke siyasetinde ayakta kalamayacağını görmüştü. Bu yolla, hem yükselen bu dalgayı dizginlemek hem de Süleyman Demirel'in Adalet Partisi gibi halk desteği yüksek olan bir rakip karşısında kendine taban sağlamak istedi. CHP'nin 'ortanın solu' aldatmacısı, bu amacın ideolojik kılıfıydı.

1960'lı yıllardan itibaren Türkiye'de sol yazın hızla gelişmekteydi. Bu dönemde düzen dışı sol muhalefet ise 1961'de kurulan Türkiye İşçi Partisi'nde (TİP) toplanmıştı. O yıllarda, TİP'in parlamentodaki varlığı, hızla artan işçi ve öğrenci hareketleri, egemen sınıflar arasında huzursuzluk yaratıyordu. Dalganın önü kesilmeliydi; sol, düzen içi sınırlara hapsedilmeliydi. CHP'nin TİP'e bakış açısı durumu net olarak ortaya koyuyor. 1965 Şubat'ında gerçekleşen bir CHP Parti Meclisi toplantısında şunlar ifade ediliyordu: "CHP, AP'nin yanı sıra solda da TİP'le savaşıacaktır."

CHP'nin bir dizi sosyal ve ekonomik reform vaadiyle somutlaşan 'ortanın solu' söylemi, gelişmekte olan sosyalist harekete karşı ideolojik bir kalkan işlevi görmekten öte bir anlam taşımamaktaydı.

'Halkçı Ecevit': Düdüklü tencerenin sibobu!

1970'li yıllarda sosyalist hareketin hiç de azımsanmayacak bir bölümü, CHP parti örgütlerinde faaliyet sürdürüyor, bir yandan da 1973 ve 1977 seçimlerinde 'faşizme karşı birleşik cephe' söylemiyle CHP'ye oy verme çağrısında bulunuyordu. Böylece sözde 'sol' bir düzen partisi olan CHP'yi, işçi-emekçi kitlelerine adres göstererek, fiilen burjuvazi ile işbirliğinin esiri oluyordular.

1973 seçimi tüm sol için tam bir hayal kırıklığıydı. Seçim sonrası Erbakan'ın Milli Selamet Partisi ile koalisyon kuran 'Halkçı' Ecevit'in ilk büyük icraatı 1974 Kıbrıs işgali oldu. 1977 seçimlerinden sonra yeniden hükümet kuran Ecevit'in CHP'si, faşist terörün kaynağı olan kontrgerillanın örgütlenmesi üzerine asla gitmedi.

Ecevit kendisinin de o mevkide kalmasını sağlayan düzeni değiştirmeyecekti!..(*)

Ecevit'in Türk-İş ile imzaladığı 'Toplumsal Antlaşma' işçi sınıfının yaşam koşullarını daha da kötüleştirdi. Ecevit'in CHP'si bu dönemde, IMF programını uygulamaya koyarak, reel ücretlerin dörtte bir oranında düşmesine neden oldu. Tüm bu gelişmelerin doğal sonucu ise, işçi-emekçi kitlelerinin 'sol' olarak görülen CHP'den uzaklaşması ve 12 Eylül yaklaşırken sosyalist örgütlerin kitle tabanlarını küçümsemeyecek boyutta yitirmiş olmasıydı. Son çözümlemede, Ecevit'in CHP'si, işçi sınıfının 70'li yıllardaki devrimci yükselişini yolundan saptırma misyonunun önde gelen temsilcisiydi.

Ecevit'in burjuva siyasetindeki önemini burada kısaca belirtmek gerekir. Ecevit 1970'li yıllarda, CHP'nin bu koşullarda hayatta



kalamayacağını, diğer yandan da burjuva düzenin ayakta kalabilmesi için, toplumdaki sola kayışın kontrol altına alınıp düzen içi kanallara sevk edilmesi gerektiğini görmüş ve bu uğurda İsmet İnönü'yü CHP'den tasfiye edecek olan politik sürecin kapılarını aralamıştı. Bu durum CHP'nin 'sosyal demokratikleşme' süreci olarak ifade edilmek istense de, gerçekte olup biten, CHP'nin sivil-asker bürokratik devlet seçkinleri partisi olmaktan çıkarılıp, merkezci bir popülist kitle partisi hüviyeti kazandırılması sürecidir. Bu sayede Ecevit'in CHP'si yükselen devrimci dalgayı düzen içi sınırlara çekebilmiştir. Ecevit'in CHP'si, 1980 öncesi var olan devrimci durumun önünün kesilmesinde kilit rol oynamıştır.

Sosyalist sol 1970'lerde iki büyük saldırıya uğramıştır. Birincisi kontrgerillanın fiziki baskısı ve faşist hareketin silahlı saldırıları, ikincisi ise CHP'nin ideolojik

saldırısıdır. Bu iki yönlü saldırı, 1970'li yıllarda Türkiye işçi ve emekçi kitlelerinin tek umudu olan sosyalist solun tasfiyesini gerçekleştirme operasyonudur.

* Kontrgerilla'nın 1980 öncesi tezgahladığı Maraş, Çorum benzeri katliamlarda 'halkçı' Ecevit başkanlık yapıyordu. Maraş katliamına dair istihbarat MIT'teki CHP'lilerce Ecevit'e ulaştırıldığı halde, bu istihbarat raporları Ecevit'de 'çok gizli' ibaresiyle yıllar boyunca saklı kalacak, aynı 'halkçı' Ecevit Maraş Katliamından sonra sıkıyönetim ilan etmekten çekinmeyecekti. 1977 yılında kontrgerilla kendisine suikast düzenledikten sonra bile 'devlete zarar gelmemesi için' olayın üzerini örtmeyi tercih etti. Aynı Ecevit kontrgerillanın sivil uzantısı konumunda olan faşist MHP ile resmi bir koalisyon hükümeti kurma noktasında hiç tereddüt etmedi. İşte "halkçı" Ecevit'in siyasi portresi!

CHP'nin gerçek yüzü: Rahat! Hazrol! Hizaya gir! Aranızda konuşmayın!..

CHP'nin tüm politik sicili, amansız bir komünizm ve işçi düşmanlığı ile bezelidir. 'Solcu' olarak bilinen CHP, 60'lı yıllara kadar en temel işçi haklarına bile karşı oldu. 1950 yılında Demokrat Parti sendika, grev yasası gibi düzenlemeler önerdiğinde, CHP'li eski çalışma bakanı Sadi İrmak CHP adına söz alarak "Böyle bir şey olamaz!" diye itiraz etmişti.

CHP, dünya üzerindeki burjuva partilerinin tüm tipik özelliklerine sahiptir; tepeden inme bir burjuva rejim kurma hedefi ile hareket eden sivil-asker Osmanlı bürokrasisi tarafından kurulmuş olan bir partidir. Bırakalım sosyalistleri ve işçi-emekçileri, CHP Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren, kendisi dışındaki hiçbir burjuva partisine yaşam hakkı vermeyen bir tek parti diktatörlüğünü

savunmuştur. Bu dönemde devlet aygıtı ile CHP tümüyle iç içe geçmi bir durumdadır. Yani CHP devletin ta kendisidir. 1920'lerin CHP'si toplumu 'sınıfsız, imtiyazsız, çıkarları ortak tek bir kitle' olarak tanımlayan 'derin' sosyolojik analizi geliştirdi. Şayet 'çıkartları ortak tek bir kitle' varsa, bunun da yalnızca tek bir partisi olabilirdi!

CHP, Cumhuriyet'in kuruluşundan beri devrimcilere, hapisleri, işkenceleri, ağır takip ve polis baskısını reva gördü. Buna rağmen, güney sınırıyla 'iyi geçinme' ve tehlikeye atmama niyetindeki Moskova'ya körü körüne bağlı TKP bu yıllar boyunca, ülkenin geriliğinin aşılması ve kapitalizm öncesi feodal yapıların tasfiyesi adına, burjuva devriminin temsilcisi olarak gördüğü CHP'li rejimin

destekçisi olmuştur. TKP'nin bu tutumu, uzun yıllar boyunca devrimci hareketin, CHP ve Kemalizm konusundaki yanılsamalarına temel oluşturan yanlışlar dizisinin kaynağını oluşturdu.

Ne dün, ne de bugün, CHP'ye hiçbir biçimde sol denilemez. CHP, dışlayıcı laiklik anlayışıyla, milliyetçi siyasetiyle, sivil-asker bürokrasisiyle, diplomatlarıyla, müteahhit yöneticileriyle tipik bir burjuva partisidir. CHP işte bu nedenlerden dolayı, işçilerden, emekçilerden, ezilen kitlelerin geniş kesimlerinden oy alamıyor. Ve bu durumun farkında. 'Laik' ve 'modern' yaşam tarzı konusunda hassas olan orta sınıflar ve küçük burjuva kesimler arasında güveniyor. Toplumu laik-şeriatçı ekseninde kutuplaştırmaya çalışıyor, 'Şeriat geliyor!' korkusuna

kapılan tüm kesimleri, kendi burjuva siyasetinin kuyruğuna takmak istiyor.

Ulusal ve uluslararası koşullar, Türkiye'de Kemalist 'refleksleri' taşıyor. Özellikle TSK'nin milliyetçi siyaseti yükseliyor. TSK'nin hamiliğini yaptığı sivil kanat ise, bu milliyetçi siyasetin 'demokratik' ayağını oluşturuyor.

Türkiye'de insanların kimi Kemalizm'e, kimi İslamcılığa, kimi muhafazakarlığa, kimi ulusalcılığa, kimi liberalizme, kimi laikliğe, kimi cumhuriyetçiliğe, kimi milliyetçiliğe vb. ne vurgu yapıyor. Fakat bu insanların büyük bir çoğunluğu, kendi sınıfsal çıkarlarının bilincinde olmadıkları için, sınıfsal çıkarlarına ters düşen parti ve ideolojilerin peşinden sürüklenbiliyor.

Oysa CHP ile hesaplaşmadan, devrimci bir işçi sınıfı hareketi yaratılamaz...

'Soldan soldan' gelemez miyiz?

Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan tıkanma, 14 Nisan'da başlayan Cumhuriyet Mitingleri serisi derken seçim sürecine girdik. Devrimciler artık, 'yüksek siyaset'i izlemenin, iktidar oligarşi içerisinde süregiden çelişkileri/çekişmeleri tahlil etmenin dışında, sunacağı alternatifte kafa yormalı. Kısaca, kendi işine bakmalı...

○ TUNAPOYRAZ

1. Fetiş haline gelen şiar: 'Birleşin!'

Ardı arkası kesilmeyen ve kentler arası otobanların parti/dernek otobüslerince doldurulmasına vesile olan Cumhuriyet mitinglerinde sloganlar 'Cumhuriyetin Temel İlkeleri'ni savunmanın ve AKP iktidarını hedef almanın yanı sıra bir de ısrarla aynı emri yineliyordu; birleşin! Bu komuta riayet eden ilk taraf merkez sağ oldu. Artık tükenme noktasına gelmiş olan ex-ANAP, yeni 'Anavatan' ile; herhangi bir ortak ya da sıçrama tahtası bulamadan meclise girmesi namümkün görünen DYP aynı çatı altına girdiler. Oldukça tükenmişlerdi, artık bir yastıkta devam edecekler kocamaya... Yine de bu hamle ile hem parlamentonun kapısını aralamış hem de hezeyanlar içerisinde birleşme çağrısı yapan, her tür tartışma ortamında yıllardır 'sessiz çoğunluk' tanımlaması ile anılan kentli orta sınıfa, olumlu yanıt vermiş oldular. Yalnız seçtikleri 'Demokrat Parti' ismi, üstlerine -İngiliz aristokrat tarzı işi- cuk oturmuş olsa da çağrısı yapan kitleye oldukça 'ters'. Çünkü bu kalabalık, tam da DP iktidarının çöküşüne ve 27 Mayıs'a vesile olanla oldukça benzer karakterde ve söylemde.

İktidar şansları varmış gibi görünmüyor. 'E-muhtıra'yı takip edecek olan dönemde AKP'nin başına bir zeval gelir ise yerini doldurmak için heveslenebilirler, o kadar... Yoksa bu hareketin '1+1=3' sinerjisi yaratacak desteği bulması olası değil*. Yalnız bu birleşme bazı hayırlara da vesile olacak gibi. Örneğin, adı her daim TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile beraber geçen, sadece bir meslek birliğinin/'oda'nın başkanı değil aynı zamanda hayırsever/vatansever/milletperver şahsiyet, (kusura bakmayın uzatıyorum), korporatizmin vücut bulmuş hali Sinan Aygün gerçekten aday! Her seçimden önce vekillik için adı geçen Aygün bir türlü ikna edilemiyor, 'partiler üstü tavrını' (ne demekse?) koruyordu. En nihayetinde Ağar'ın teklifini kabul etmiş ve aday olmuş. Şahsen çok rahattım. Darısı yine benzer durumdaki İbrahim Tatlıses'in başına. DP'nin bütün 'hizmet aşkı' ile yanıp tutuşan medyatikleri birleştirmesini diliyorum.

İstanbul Üniversitesi'nde Alemdaroğlu diktasının o dönemki sözcüsü Nur Serter'in ağzından (maalesef fena halde yüksek frekanslı bir sesi var kendisinin, bağırma başlıyacağını anladığım an 'mute' tuşuna davranıyorum) çıkıp kitlelere yayılan 'konu slogan'ın asıl muhatabı'nın

kristalize Kemalizmin şaşmaz bekcileri; yani CHP ve DSP olduğunu biliyoruz. Tabii her ne kadar fazlaca ön plana çıkmasa bile, SHP de üzerine alınabilir. 'Trio merkez sol'un kurulamamasının baş müsebbi olarak Baykal gösteriliyor. İlhak, ittifak derken yine intizar alacaklar gibi. Rakı sofralarının hayrına, birleşmemelerinde yarar var. Aksi takdirde, kırmızı suratlı**, şen kahkahalı ve geleneksel 'solcu bıyıklı' abilerin muhabbet maddelerinden biri eksilmiş olacak. Bu noktadan sonra dönüşü olmayan ikili seçim ittifakı, kimseyi doyumamış görünüyor. Gerçi Cumhuriyet mitinglerinin katılımcılarından ciddi bir kısmı neredeyse bütün partilerin AKP karşısında birleşmesini, -epey utanarak da olsa- tek parti iktidarını istiyor/özlüyor gibiydi. Şimdilik elden bu kadarı geldi. Elitist ve 'ciddi' CHP yönetiminin mezhebi, popülist ve 'gayri ciddi' Genç Parti ile de birliği sindirecek kadar da geniş olmayabilir.

Fakat yine de halihazırda kurulmuş olan CHP-DSP paketi, DYP-Anavatan bütünleşmesinden daha büyük yankı uyandırdı. Bir yandan küresel kapitalizme AKP kadar kadar biat edecek, bir yandan da başlıca muarızı AKP'nin aksine laisizme sonuna kadar bağlı, 'muasır medeniyet' tutkunu bir merkez 'sol' seçenек (burada sol, alışkanlıktan öte değildir) iktidar oligarşisinin bütün bileşenleri tarafından memnuniyetle selamlanacak, el üstünde tutulacak ve hatta kuş sütü ile beslenecektir. Kartel medyasının vereceği desteği anlamak adına, 3 Kasım seçimleri öncesi, sokak dili ile 'çok pis satışa gelip' yine sokak ağzıyla 'mantarlayana' kadar mahşerin üç atlısı (hafızasını yanına almayı unutanlar için: Hüsamettin Özkan-İsmail Cem veee Kemal 'judas' Derviş) ve YTP'yi hatırlamak yeterli.

Seçim gününe kadar 'yüksek siyaset' içerisinde kartlar kasa "yeter!" diyene kadar karılmaya ve dağıtılmaya devam edecek. Siyasi kulislerde, meclis koridorlarında yine seçilmek/ yeni seçilmek; iktidarın nimetlerinden pay kapabilmek/hiç yoksa meclis sırlarında arkalardan yer kapatabilmek için türlü entrikalar çevirecek, oyunlar oynanacak. Bizi asıl ilgilendiren soruyu sormanın zamanı geldi: İşçi sınıfının siyasi önderliğine ya da emekçi kitlelerin bizzat kendi hareketi olmaya aday olanlar, kısaca sosyalistler ne yapacak? Merkezde, burjuva siyaseti düzeyinde kokaşanlar/sırlaşanlar/birleşenler gani de, dünyanın bütün işçileri ne yapacak?



2. Bildik manzara: "Yarısı bayat, hep aynı nakarat"



Solun (şimdi ise sol, yukarıdakinin aksine, her türlü körlüğüne topallığına rağmen gerçek bu tanımı hak edenler için, gönül rahatlığı ile telaffüz edilmiştir) seçim süreçlerinde gösterdiği davranışlar artık refleksleşmiş durumda, şaşmıyor. Üzülen ancak kekeleyen söylemek gerekiyor; sol, yaratacağı etkiden, en azından orta vadeli kazançlarından ziyade, bir kaç aylık 'yoğunlaştırılmış propaganda' sürecinden elde edeceği dar fakat günü kurtarmaya vesile olabilecek örgütsel kazanımları hedefliyor. Üniversitelerde (bu sefer seçim temmuza denk geliyor. Yandık ki ne yandık!..) sürdürülecek öğrenci çalışması, genellikle nispeten güçlü olunan mahallelerde (solcunun solcuya propagandası) yapılacak ajitasyon (kapı çalmalar, pazar yeri ziyaretleri, piknikler...) başlıca eylemlilik biçimleri olacak.

Sosyalist partiler özünde, "Bugün olmaz ali, belki yarın," diyen ittifak koşulları açıklayacak, seçim bildirileri dağıtacak ve şansları yaver giderse bir iki ufak çaplı miting yapacaklar.

Kürt hareketi çeperinde yine cılız bir kümeleşme olması da kuvvetli bir ihtimal. Seçim sürecinden geriye bir miktar örgütsel konsolidasyon, üç çorba kaşığı siyasi pratik, yarım kilo yeni kadro, ve izlenecek yeni bir Meclis görüntüsü kalacak. Hepsisi bu.

Sosyalist çevrelerce çıkarılan yayınlarda yer alan çoğu makale benzer niteliktedir; meseleyi enine boyuna ele alan, iyi tahlil eden uzunca eleştiriler ve son kısma sıkıştırılmış, tatmin edici olmayan, görev savan 'üzermize düşenler' kısmı. Ne yazık ki, solun pratiği de farklı değil. Esaslı ve yerinde seçim analizleri okuyacak, sönük ve enerjisi düşük çalışmalara şahit olacağız...

3. Başka bir 'seçim' mümkün

Yüzde 10'luk barajın aşılmaz görüntüsü, mürekkep yalamış/eli kalem tutmuş kentli kitlenin 'Laiklik elden gidiyor' korkusu ya da 'Meclis'te solcu olsun' hassasiyeti ile, kartel medyasının işaret ettiği 'sosyal demokrat' partiye rağbet etmesi seçimlere katılan ve kendi etki alanını yoklayan sosyalist partilerin önünde izbandut gibi dikilmeye devam ediyor. Oy oranı geçmiş seçimlerde yüzde 1'i bulmayan (herhangi) bir siyasi öbeğin, şimdi milyonlarca oy alacağını ve barajın üzerinden Sergei Bubka rahatlığı ile atlayacağını iddia edebiliyor olması için ya başka dünyalardan gelmiş olması -böylelikle 'uzayda hayat var mı' sorusu da nihai cevabını bulmuş olur, rahatlarız- ya da geçmişte Mao'cu bugün ise 'Kızıl Elmacı' olması lazım.

Yine de ezber bozmaya yönelik öneriler de gelmiyor değil. Ahmet İnsel ve Seyfettin Gürsel, yaptıkları hesap kitapla, bağımsız adayların meclise girmesinin, istenirse hiç de uzak bir



ihtimal olmadığını ortaya koydu. İnsel, böylesi bir girişimin ülkede TIP'in 1965 seçimlerinde yarattığı etkiye benzer sonuçlar doğuracağını belirtirken hiç

de haksız değil. Son yıllarda yeniden akademik ilgiye mahzar olan Mehmet Ali Aybar, TIP'in meclise girişine değinirken, "Sermayedar Vehbi Koç, 1965'in en önemli iki olayının hızlı nüfus artışı ile TIP'in meclise girmesi olduğunu söylüyordu." (TIP Tarihi, Cilt II, BDS Yayınları, sayfa 9). Türkiye İşçi Partisi'nin Meclisteki varlığı; Aybar'ın yaptığı 'sansasyonel' konuşmalardan, Çetin Altan'ın herkesin gözü önünde meclis salonunda AP'lilerce tartaklanmasına; siyasetteki kadın figürlerinin yüz akı Behice Boran'ın belirginleşmesine kadar pek çok olayın yaşanmasına; düzen siyasetinin köküne kibrit suyu akıtılmasına ve dolayısıyla sosyalistlerin o günkü toplumsal desteğini aşan bir etkiye sahip olmasına vesile oldu. TBMM TIP'ten sonra sosyalistlerin varlığını görmedi. Düzeltelim; 3 Kasım öncesi Sema Pişkinsüt ve 2 parlamenter arkadaşı, kurdukları hülle partisi ile ÖDP'ye katıldılar!

4. 'Parliament mavisi'nden, parlamentoda 'kızıl'a

Sosyalist sol, uzun yıllardır kitle iletişim araçlarından yoksun. Flash TV ana haberlerinin sonuna sıkıştırılacak 30 saniyelik görüntüler, artık kimsenin izlemediği TRT seçim yayınları (Aybar ne güzel seslenirmiş, anlatırlar hâlâ: "Marabalar!") ve binbir zorluğa karşın ayakta durmaya çalışan, birbirinin kopyası ancak iyi niyetli yayın çabaları dışında (bu alan şüphesiz RED ile canlanıyor), solun kitle iletişim kanalları yok. Doğrusunu söylemek gerekirse (zaten neden



ve kime yalan söyleyelim?), devrimcilerin ne popüler alanda, ne de işçi sınıfı içinde sağlam bağlarından veya etkinliğinden bahsetmek mümkün değil. Sistem için tehdit unsuru oluşabilecek öğeleri meclis dışından tutmak amacıyla, 12 eylül hile ve cebrinin ürünü yüzde 10 barajını göstere göstere ters köşeye yatırmanın formülü de elimizin altındayken; memleketin sahne ışıklarının yöneltildiği siyasi 'sahne'sini, özde laik ya da sözde laik ancak illa ki küresel kapitalizme kayıtsız şartsız/göbekten bağlı hareketlere/'birleşmişler'e bırakmanın nedeni ne olabilir? Orada bulunmanın bize ne gibi zararları dokunabilir? Ne fazlaca önem atfetmek gerekir, ne de küçümsemek doğru. Ertuğrul Kürkçü'nün "Sokağın sesine bir yüksek kürsü istiyoruz" saptaması, ortak propaganda sürecinin ve peşi sıra meclise girmenin kümülatif faydasının ne olacağını ortaya koyuyor.

Hiçbir örgütlü yapı şu ana kadar bu öneriye gönül ferahıyla 'evet' yanıtını veya yukarıdaki sorulara doyurucu cevapları vermiş değil. İnsel&Gürsel önerisinin gizli muhatabı, aslına bakacak olursanız ÖDP'dir***. Nitekim, 'radikal 2' İnsel'lerin önerisi üzerinden yaptığı 1 Nisan şakasında Can Dündar, Türkan Şoray, Adalet Ağaoğlu**** isimlerinin bağımsız adaylığının belli olduğunu yazdı, bu isimlerin '98 seçimlerinde ÖDP'nin aday gösterdiği/göstermeye çalıştığı isimler arasında olması tesadüf değil.

ÖDP'nin öneriye bakışını anlamak adına, Sezai Temelli'nin 10 Nisan 2007 tarihli Birgün gazetesindeki yazısı aydınlatıcı olacaktır, bağımsız adaylar önerisine burun kıvrıran Temelli "...Örneğin, ÖDP geçmiş 11 yıl boyunca çok düşük oy almasına karşılık önemli bir sol duruşu temsil etti ve politik kimliğinin

destekleme sürecini; tamamen kendi örgütsel bütünlüğünü, küçük de olsa kendisine ait olan iktidar alanını yitirmemek adına parlamento'ya girmekten çekiniyor. Böyle mutlu. (Aslına bakacak olursanız, sol'un diğer örgütlü kesimleri içerisinde de durum pek farklı değil. "Vardık-varız-varolacağız" zaman çekimi üzerinden hayat devam ediyor.) Öte yandan, parti genel başkanı Ufuk Uras 06/05/2007 tarihli Radikal Gazetesinde, sosyal demokratlarla ittifak yapılabileceğini, "Solun bütün renklerinin sosyal adaletten ve demokratikleşmeden yana ortak bir idare oluşturmaya ve yan yana gelmesi son derece anlamlı olur diye düşünüyorum," sözleri ile müjdeliyor. Bağımsız sosyalist adayları desteklemeye sıcak bakmayan ÖDP, Genç Parti ile seçim ittifakı, MHP ile koalisyon ortaklığı için adı geçen CHP'ye açık kapı bırakıyor. Bu ne perhiz, bu ne iskender kebabı (yoğurtlu, soslu...bol tereyağlı)?

Önerinin yapılması üzerinden geçen süre zarfında çeşitli gelişmeler de yaşandı. Büyük kentlerde forumlar oluşturuldu, imza kampanyaları düzenlendi, hemen bütün sosyalist çevreler görüş beyanında bulundu. Gelinek noktada bağımsız ortak aday çalışması yürütmek niyetinde olan çevreler arasında kan uyuşmazlığı yaşandığı, örgütlerin içerisinde fikir ayrılıkları olduğu görülüyor. (Bu yazı yazıldığında, bütün çabalara rağmen güncel, anlaşılır öneriler üzerinden oluşacak bir kampanya ve ortak adaylar üzerinde henüz uzlaşılmış değildi. DTP, ÖDP, EMEP ve SDP arasında pazarlıklar sürüyordu.) Demek ki, herkesin derdi sokağın sesine bir yüksek kürsü kazandırmak ya da 1 Mayıs'ta görülür hale gelen devrimci iradeyi ileri taşımak değil...



5. İddaa'cılar ve iddialılar

Dolayısıyla sosyalistler, şimdilik bir yandan dünyanın öteki ucunda 'radikal sol'un güç birliği yaparak elde ettiği seçim başarılarını (ve şüphesiz peşinden gelen değişimi) konuşarak/yazışarak, bir yandan da alışageldikleri siyaset yapı tarzlarını sürdürerek 22 Temmuz'a gidecek. Seçimlerden sonra TBMM'de, yükselen milliyetçiliğe karşı enternasyonalizmi, burjuvazinin ve küresel kapitalizmin çıkarlarını gözeterek; kendisine 'dünyanın nimetlerinden, yoksulların emeğinden' fazlaca pay düştüğü her hâl ve tavırdan belli adamların ve, mürebbiye ya da 'sıfırcı tarih öğretmeni' görüntülü yerli Condelliza'ların/güncel Müşerref Akay'ların karşına; işçi sınıfının, yoksulların ve ezilenlerin çıkarlarını seslendirecek hiç kimse olmayacak. Devrimciler, elbette üniversitelerde, çalışma ve yaşam alanlarında faaliyet göstermeye devam edecek. Maalesef, hazır çalışan öğrenci -yani akademisyenler- 'kopya'yı da vermişken, seçim sınavından yine çıkacaklar!

Bu aynı zamanda siyasi iddia yitiminin göstergesidir. Kahve'de bir yandan 'İddaa'da Messina-Palermo maçının skorunu tahmin etmeye çabalarıp öte yandan memleket gündemini takip eden yoksula seslenecek 'iddia'yı ortaya koymak yerine, içine kapalı ve küçük ölçekli iktidar alanları -örneğin parti binaları ve herkesin birbirini tanıdığı türküler- ile tatmin olmaktadır.

Devrimin olanaklılığına inananlar, bu derece hareketsiz ve heyecansız kalamazlar.

Dipnotlar burada!

* Olursa da dişimi kırmam, amma velakin isteyen olursa 'arap olmak'ta hiçbir beis görmem. 'Yüksek siyaset' içindeki oyunlara benim aklım pek ermez.

** Yoğun alkol tüketiminin yan, daha doğrusu ayan beyan neticesi.

*** Elbette ki bu işin altından kalkmak için 'sosyalist blok'a ihtiyaç vardır. ancak temele küreği ilk vuran ÖDP olmalıdır. **** Olmaz ya, böyle bir işe kalkılırsa, adaylar solun medyatik 'all star'larından ziyade işçi temsilcileri, eli kalem tutanlar, açıkça; sosyalist hareketin emektarları ve sol'un birikimini temsil edecek diğer gruplar içinden dengeli olarak seçilmesi lazım gelir. Bu birikimimiz vardır.



yalogan@hotmail.com

Sosyalistlerin de şenliğe katılmaları gerekir elbette. Bağımsız adayları da olabilir. Gerçi memleketimizde işçi önderi kalmadığı için mecburen dernek ya da kitlesiz sol parti genel başkanlarını ya da 27 Nisan bildirisini protesto eden 500 imzacıdan birilerini aday göstermek zorunda kalacaklar...

YAVUZ ALOGAN

Bir şenliktir seçimler!

Bu seferki seçimler maratondan ziyade yüz metre engelli koşuyu andırıyor. Kapalı bölmelerinin içinde iktidar hırsı ve memleketete hizmet aşkıyla titreyen, bütün adaleleri seçiren siyasal partilerimiz, çok kısa bir mesafeyi azami bir hızla koşmak için harekete geçtiler. Anketçiler, araştırma/pazarlama/pazarlık faaliyetlerine giriştiler. Kimi öne çıkaracaklarını, kimi arkaya iteceklerini, kimi parlatıp kimin ışığını söndüreceklerini, küresel düzenin rasyolarına ve kendi keselerinin dolma kapasitesine göre çoktan belirlemişlerdir. Partilerin bir gözü önlerindeki parkurdaysa, ötekisi mutlaka küresel karar vericilerin oturmakta oldukları tribünlerdedir. Küresel karar vericiler uzaktan dürbünle yarış izlemektedirler. Kılıcını çekmiş askerler her zamanki gibi dikkat kesilmişler ve 'koruma kollama' görevlerini ifa etmek için bitiş çizgisinde mevzilenmişlerdir.

Seçim mesajları

Siyasal partilerin seçim mesajları genellikle ikilidir. Kitlelere çocukmuş gibi davranırlar, onlara akıl almaz vaatlerde bulunurlar. İnsanların ufak tefek sorunlarını çözmeye, onlara para ve hediye vermeye, kent yoksullarına seyyar mutfaklarla ulaşmaya, çocuklara oyuncak dağıtmaya çalışırlar. Toplumun bütün kesimlerine ve sınıflarına şirin görünmek; aynı anda bütün sınıflara yağmur gibi vaatler yağdırmak; AKP kadar dinine bağlı, MHP kadar milliyetçi, CHP kadar sosyal demokrat olma çabasıyla birbirinden oy kapmaya çalışmak pek marifetli bir iştir ve seçim müsabakası, bu özellikleriyle görülecek bir manzara hasıl eder. Bu spektaküler, gösteri niteliğindeki olaylar zinciri, halk kitlelerinin duygularını şahlandırır, akıllıları zıvanadan çıkarır, delileri hepten delirtir; sokakları saçma sapan bağırtılarla dolaşan hoparlörlü araçlarla, yağmur gibi yağın bildiriler ve broşürlerle, bayraklar ve flamalarla doldurur. Paralar havalarda uçuşur ve uyanıklar tarafından yere düşmeden havada kapılır.

Öteki seçim mesajı, köşeleri yontma, TÜSİAD, İME, Dünya Bankası, Pentagon, AB gibi hâkimlere güvence verme amacını taşır. Sıcak para akışı devam edecek, küresel sermayeye güvence verilecek, istikrar programlarına uyulacak, bölgede ABD-İsrail ile iş tutulacak, AB kriterleri harfiyen uygulanacak, her şey satılıp borçlar azaltılacak, ekonomi küresel dansını *strip-tease* kıvamında sürdürecektir, icabında İran'la savaşa bile girilecektir. Tabii bu ikinci mesaj sokaklarda megafonla ilân edilmez, kitlelerin karşısında sadece 'istikrar' sözcüğü çevresinde imâ edilir ve daha çok



özel toplantılarda, masonik kulüplerde açıkça ifade ve beyan edilir.

Halk şenliği

Seçimler halk kitleleri için bir şenliktir. Önerilerden hızla akıp giden suların mümkün olduğu kadar çok sayıda kütük kapmaya çalışırlar, her siyasal gösteriden bir eğlence çıkarırlar. Hafiften dalgalarını da geçerler. Karşılarına çıkıp, takım elbiseleri içinde tere bulanmış adayların atıp tutmalarıyla içten içe eğlenirler; pehlivanları kışkırtan, onlara cesaret veren laf atmalar, övgüler ve sövgüler gırla gider. Çarşılar, sokaklar şenlenir, alışveriş artar, insanın içi bambaşka bir umutla dolar.

Ancak halk, derin tecrübesiyle ve içgüdüleriyle hiçbir şeyin değişmeyeceğini de gayet iyi bilir. Ne kadar vaat alabilirse, selden ne kadar kütük kapabilirse kârdır. "Böyle gelmiş, böyle gider" düşüncesi, halkın bilincinin en derinlerine işlemiştir. Ama, dedik ya, seçimler bir şenliktir ve bu şenlikte halk egemenlik bilâkayduşart uhdesine müteveccihmiş gibi kendisine verilen rolü oynar.

İşte bu nedenlerden ötürüdür ki, halk propaganda döneminin hiç bitmemesini, eğlencenin ve kütük kapma yarışının, bu

vaat ve iltifat döneminin mümkün olduğu kadar uzun sürmesini ister.

Kriz var!

Ama bu kez durum biraz farklı. Kriz var. Cumhurbaşkanı seçimi sorunu, 27 Nisan e-muhtırası, Cumhuriyet mitingleri ve DTP'nin bağımsız adaylarla TBMM'yi zorlama kararlılığı, bu seçimlere 'kriz' sözcüğüyle adlandırılan farklı bir mana ve ehemmiyet kazandırdı. Çok partili hayata geçtiğimiz ve askeri darbelerle bütün siyasal kurumları kaybetmiş ve her defasında içi biraz daha boşalmış olarak ölüp dirildiğimiz 'demokratik' hayatımız, devletin yapılandırılmasına ilişkin derin sorunlarla çalkalanıyor.

Birinci 'kriz' etkeni çözülmüş sayılır. TSK, eşinin başı türbanlı ve Milli Görüş geleneğinden gelen bir şahsın Cumhurbaşkanı olamayacağını açıkça belirtti; Çankaya kapısında kılıcını çekmiş bekliyor.

İkinci 'kriz' etkenine gelince. Ancak örgütlü bir güç tarafından gerçekleştirilebilecek kadar etkin, ama hiçbir örgütlü gücün sadece kendi inisiyatifıyla beceremeyeceği kadar kitlesel ve coşkulu olan Cumhuriyet mitingleri,

siyaseti ve siyasal partileri ezerek müsabaka çitasını çok yükseltti. (Tuncay Özkan'ın İzmir Mitingi'nde kürsüden Deniz Baykal'a hitap ediş tarzını hatırlayalım!) Siyasal partiler şimdi bu mitinglerin gölgesinde yarışmak, onları taklit etmek zorundalar. Üstelik bu Cumhuriyet Mitingleri dalgasının, istenmeyen seçim sonuçlarının ardından orta sınıfa özgü bir 'devrimci durum' yaratması ve arkasından, toplumun daha alt kesimlerinden gelebilecek protestolara kapı açması ihtimali de var. Unutulmamalıdır ki, bütün 'devrimci durum'lar küçük/gizli örgütlenmelerin başlattığı ama sonra ipin ucunu tutamadığı bu türden kitlesel gösterilerle başlamıştır. Koskoca Ekim Devrimi bile Petrograd'da 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle yapılan bir yürüyüşle başlamıştır. Bozkırlar gerçekten kuruyorsa tek bir kıvılcım bile onları tutuşturmaya yeter.

Üçüncü 'kriz' etkeni, yani DTP'nin bağımsız adaylarla mevcut statükoyu zorlama girişimi de, Talabani-Barzani-Öcalan üçlüsünün, yeni krizlerin anası olarak ülkenin yasama organında söz sahibi olmasına yol açabilecek kuvvettir. Bu arada bütün siyasal partilerin marifetiyle bağımsız adaylara oy pusulası çalını atma

çabasının, mevcut demokrasi için bile pek çığ kaçtığını ve bağımsız adaylara oy verecek Kürt yurttaşlarımıza ayıp olduğunu belirtelim.

Cunta demokrasisi

Bütün bunlara 'parlamentar demokrasi', bu çurcuna ve aldatmacanın devamından yana olanlara da 'demokrat' deniyor. Siyasal partiler ideolojik bakımdan çürümüşlerdir. Halk bunun farkındadır. Sağ-sol-orta ayrımları silinmiştir; bütün partiler bagajlarındaki her türlü ideolojik yükü geminin bordasından atarak merkeze doğru hücumla geçmişlerdir. Dünyanın hiçbir merkezi bu kadar çok siyasal partiyi taşıyamaz. İlkeler ve tarihsel geçmiş silinmiştir. Yılların sosyal demokrati Ertuğrul Günay AKP'nin, yılların sağcısı İlhan Kesici CHP'nin saflarına katılmıştır (Sinan Cemgil'in bu İlhan Kesici'yi 60'lı yılların sonunda ODTÜ'de, sağcılarının önde gidenidir diye, eşşek sudan gelinceye kadar dövdüğü doğru mudur?) Partilerin vitrini, mankenler, güreş ve karete şampiyonları, türkücüler ve garkıcılarla doldurulmuştur. Dedik ya, ülkede şenlik var!

Eric Hobsbawm, *Kısa Yirminci Yüzyıl* (Everest, 2006) adlı kitabında, Batı tipi demokrasisinin Soğuk Savaş döneminde uygulanan bir denge siyasetinin ürünü olarak geliştirildiğini, tarihsel olarak henüz sınanmadığını ve geleceğinin belirsiz olduğunu uzun uzadıya anlatır. Azgelişmiş, yeterince sanayileşememiş ülkelerde demokratik siyasetlerin yarattığı zorlukları siyaset bilimcilerinin yanı sıra 'hiciv ustaları'na havale eder.

Türkiye'ye Avrupa demokrasisinin kurumlarını aşılamaya çalışmak tarihsel bir paradokstur ve ironik yanları vardır. Biz sosyalistler ya da ortodoksiye bağlı komünistler, 'demokrasi' söz konusu olduğunda, daha çok 'konseyler demokrasisi'ne, tarihsel anlamda Sovyetik/demokratik yapılara yatkınızdır. Ancak Fransız Devrimi'ni andıran, halk kitlelerinin gerçek temsilcisi niteliğinde konvansiyonel yapılara, Müdafaa-i Hukuk örgütlenmelerine, Birinci B.M.Meclisi'ni andıran yasama organlarına da 'hayır' demeyiz. Cumhuriyet değerlerinin gerisine düşüp, yukarıda tasvir ettiğimiz gibi bir 'demokrasi' uğruna, AKP-ABD-AB'nin peşine takılmak istemeyiz.

Dolayısıyla Türkiye'deki 'demokrasi', kuralları ve kurumlarıyla bize pek uymaz. Sadece bize mi? Aslında evrensel burjuva hukukunun normlarına da uymaz. Ülkenin bütün yasaları, başta anayasa olmak üzere tartışmalıdır. Toplumun sınıfsal ve sosyal taleplerinden ve ihtiyaçlarından kaynaklanmayan, 12 Eylül darbecileri tarafından oluşturulan anayasanın ve yasaların tek bir maddesi üzerinde bile uzlaşma sağlanamadığı, şu bir-iki ay içinde dramatik biçimde ortaya çıktı. Çünkü bu yasalar, halkın, hatta burjuvazinin bile iradesiyle belirlenmemiş bir hukuksal sisteme dayanıyor. Oportünist siyaset erbabı (özellikle Demirel-İnönü koalisyonu zamanında) elinde fırsat olmasına rağmen, anayasayı ve mevcut hukuk sistemini değiştirmeye cesaret edemedi. Şimdi ortada hâlâ geçerli olan bir cunta hukuku ve buna

eklenmeye çalışılan AB yasaları var. Ortama hafiften delimserek bir havanın hâkim olması bundandır.

Demek ki, toplumun bütün sınıflarının bütün talepleriyle sağlanacak ortak bir mutabakat Anayasa'sına ve hukuk reformuna ihtiyaç var. Statükonun muhafazakârları 12 Eylül Anayasası'na, İslamcı/liberal kesim de AB yasalarına sarılarak mevcut sistemi bu şekilde çekistirmeye devam ederlerse, bugün yaşanmakta olan şenlik yavaş yavaş kolektif bir cinnet ve dağılma boyutu kazanabilir. Bu çekistirmenin maalesef bir iç savaş potansiyeli taşıdığını da söylemek zorundayız.

Kartallar ve horozlar

Bu ülke varlığını sürdürecekse herhalde böyle bir mutabakat da eninde sonunda olacaktır. Bizi ilgilendiren, bu süreç içinde sosyalistlerin ne yapacaklarıdır. Mevcut oyunun kurallarına mı uyacaklar, yoksa yeni oyunun kuralları belirlenirken kurucu bir irade mi oluşturacaklar?

Tekrar seçimler konusuna dönecek olursak, gerçek demokrasiye krize uyduruk çözümler üreterek, mevcut siyasal partilerle şenlik havası içinde üf-rük yarıştırmak değil, krizin bir kaosa dönüşmeden DERİNLEŞMESİYLE geleceğini sosyalistlerin gayet iyi bilmeleri gerekir. Sokaklara çıkan ve daha da çıkacak olan kitlelerin bilincini dönüştürmeye çalışmaları gerekir. Bu seçimlerin bir oyun olduğunu, bu oyun sayesinde iktidarda yorulan atın, uysal ve zinde bir başka atla değiştirildiğini, ancak emperyalist burjuvazinin her defasında yeni ata aynı koşum takımlarını tatbik ettiğini kitlelere anlatmaları gerekir.

Sosyalistlerin şenliğe katılmaları da gerekir elbette. Bağımsız adayları da olabilir. Gerçi memleketimizde işçi önderi kalmadığı için mecburen dernek ya da kitleli sol parti genel başkanlarını ya da 27 Nisan bildirisini protesto eden 500 imzacıdan birilerini aday göstermek zorunda kalacaklar. Çünkü işçi sınıfı bu seçimlerde de yer alamayacak. İşçi sınıfı, Politzer'in ve diğerlerinin kitaplarında da belirtildiği gibi, devletin biçimiyle değil onun sınıf karakteriyle ilgilenmek durumundadır. Bu ilginin tezahüratı bizim ülkemizde pek görülmesi de, işçi sınıfı mücadele içinde, günlük hayat kavgası içinde öğreniyor. Tıpkı Maxim Gorki'nin romanlarındaki gibi! Şu kriz ortamında biraz da devletin biçimiyle ilgilenseler de mücadele içinde öğrendiklerini topluma da öğretselerdi, en azından kendi taleplerini dolaysız biçimde ifade edebilselerdi, ne iyi olurdu! Çünkü bu türden devlet krizleri işçi sınıfı için büyük bir fırsattır. Üstelik bu türden krizlerde işçi sınıfının dolaylı temsili, dengeleri etkileyebilecek bir kuvvet oluşturmak bakımından çok yetersizdir.

Maxim Gorki dedim de, nedense birden üstadın pek sevdiğim bir lafı aklıma geldi: "Kendilerini kartal sanan horozlar uçmaya kalkıştıklarında yerden ancak birkaç karış yükselebildiklerini görürler." Tabii o, bu sözlerle, Avrupalı sosyal demokratları, Rus sendikalistlerini, Menşevikleri falan kastediyordu. Bizim durumla bir ilgisi yok.

'Sandık'ta ne yapacağız?



RED, e-muhtıra krizinin ardından hızla karar verilen erken seçim tarihine ilişkin olarak, tüm sola bir seçim tavrı önerdi. Seçim tavrının özünü şu oluştuyordu: "1 Mayıs'ta taksime birlikte çıkanlar, seçime de pekala birlikte girebilir." Evet, onca baskıya, yol kapamaya, copa, gaz bombasına, vahşete rağmen, 1 Mayıs'ta hep birlikte Taksim'e çıktık. Omuz omuza hep beraber Taksim'e yürürken, birlikte coplanırken kimse kimseye hangi sol parti ya da gruptan olduğunu sormadı. Tek bir hedef vardı: Taksim'e çıkmak! Ve bunu başardık...

Taksim'e birlikte çıkanlar, Kadıköy'de Türk-İş bürokratlarının peşine takılan emekçileri de yanlarına çağırarak, ortak emekçi adaylarla ve açık, anlaşılır, net, az sayıda slogandan oluşan ama devrimci bir programla seçimlere girebilir, diye düşündük. Adaylarımız, 'bağımsız' olmak zorunda değil; belli sol partilere, gruplara mensup olabilirler; yeter ki, Meclis kürsüsüne çıktıklarında, seçimde savundukları programa ve emekçilere sadık kalsınlar, patronların uşakları üzerlerine saldırdığında, onlara hakettikleri cevapları verebilecek basirette olsunlar, emekçi olsunlar, emekçilerin halinden anlasınlar, dedik...

Bir de, yedi maddelik bir seçim programı önerdik:

1. ABD Ortadoğu'dan dışarı! Bütün ABD üsleri kapatılacak! Emperyalist anlaşmalardan ve paktlardan çıkılacak!
2. IMF programı çöpe! Dış borç ödemelerine son verilecek!
3. Parasız eğitim, parasız sağlık hakkı sağlanacak! Yoksullara yaşanabilir konutlar yapılacak!
4. Özelleştirmelere son verilecek! Özelleştirilen kamu işletmeleri ve stratejik önem taşıyan büyük sanayi kuruluşları tazminatsız olarak kamulaştırılacak!
5. Yeni bir çalışma yasası getirilecek! Mezarda emeklilik yasası geri çekilecek! İşçilerin, emekçilerin demokratik bir biçimde sendikalaşmasının önündeki tüm engeller kaldırılacak! Her işyerinde sosyal güvence ve sendika hakkı garanti altına alınacak!
6. Kürtlere yönelik ayrımcılık ortadan kaldırılacak! Koruculuk müessesesi dağıtılacak! Göçe zorlananlara özgürce geri dönüş garantisi ve başta evleri, toprakları ve hayvanları olmak üzere, tüm kayıpları için tazminat sağlanacak!
7. Şeriatçı ve darbeci odaklar, ırkçı-faşist örgütlenmeler dağıtılacak! 'Devlet sırrı' adı altında yapılan operasyonlar ve sorumluları yargılanacak! Gizli-açık çeteler, mafya ve suç örgütlenmeleri cezalandırılacak!

Aynı dönemde gelişen 'ortak aday' toplantılarına da, bu önerimizi dillendirmek üzere katıldık. Yazarlarımız, okurlarımız, kurulan komisyonlarda yer aldı. Ne var ki, dergimiz yayına girdiği güne kadar, ne belli bir program, ne de adaylar üzerinde bir anlaşma sağlanabilmişti. 'Ortak aday' forumları hakiki bir işlev kazanmadı...

Halbuki, öyle bir ortamdayız ki, milyonlarca kişi sokaklara dökülmüş, bu iktidardan hoşnutsuzluğunu dile getirmiş ve fakat karşısında devrimci bir liderlik bulamadığı için ne idüğü belirsiz darbe çığırtkanlarının peşine takılmış; yoksulluk ve yozlaşma 'tavan' yapmış; öfke kabarmış... İşte bu noktada devrimci niyetler taşıyan solun önünde, seçimlere, Taksim'e olduğu gibi omuz omuza girme fırsatı çıkmış... Fakat iş yine kimi partiler arasındaki pazarlıklara kalmış, havada Avrupa Birliği destekçisi birkaç 'popüler' aydının adı dolaşmaya başlamış...

Bu durumda, solun kolektif basiretini değerlendirebilmemiz için, önümüzdeki sayıyı beklemek gerekiyor... Selamlarımızla...

Özgürlük, eşitlik

Cumhuriyetçi ve laik kardeşlerim! Savunduğunuz şey gerçekte cumhuriyet, laiklik ve bağımsızlık değil, emperyalizme bağımlı bir burjuva kabul ettirilen Anayasa'dır. Devlet denetimindeki resmi İslam'dır. AKP hükümeti devrilse, yani moda deyişle 'şariat tehlikesi' kalksa bile h

Umur Talu, Sabah'taki bir yazısında cumhuriyetçi ütopyanın özünü 'özgürlük, eşitlik ve kardeşliğin' oluşturduğunu yazmış. Eline sağlık. Özgürlük-eşitlik-kardeşlik sloganı sadece Büyük Fransız Devrimi'nin bayrağında değil, Paris Komünü'nün bütün bildirilerinde de yer alıyordu. 1908 Meşrutiyeti'nde de böyleydi. Bu kısa ömürlü burjuva demokratik devriminin ilk günlerinde dalga dalga yayılan 'Hürriyet-Müsavat-Uhuvvet!' sloganı dağlarda Abdülhamit despotizmine karşı savaşılan her milletten ilericinin, milliyetçinin, kısa bir dönem için de olsa, omuz omuza vermesini sağlamıştı.

Laikim, laiksin, laik...

Bizim Cumhuriyet'in vurgusu ise laiklikten ibaret kaldı. 'Kitsiz bir burjuva devrimi'nden, hele de burjuvazinin devrimciliğini kaybettiği bir çağda, daha fazlasını beklemek mümkün değildi. 'Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik' ancak emekçi kitlelerin elde silah katıldığı bir mücadelenin sloganı olabilirdi. Oysa cumhuriyetin 'halkçı' eliti, kapitalist gelişmenin yolunu tıkayacak her türlü engeli aşma misyonunu gerçekleştirirken, emekçileri ve yoksulları da baskı altına aldı. Bu nedenle ancak 'laikliğe' izin vardı.

Peki, gerçekten laik miydik? Doğrusunu isterseniz ben 'laisizm', 'sekülerizm' gibi akademik mevzulardan pek anlamam. Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dininin Sünni-Hanefi İslam olduğunu, öyle bütün din ve inançlara eşit uzaklıkta falan durmadığını bilirim. Devletimiz hiçbir zaman 'dinsiz' (hâşâ) olmamış, olamamıştır. Çünkü Türklüğün ancak İslamiyetle, mümkün olabileceğine inanır. Bu nedenle Ortodoks-Hristiyan Gagavuz Türklerini ve Milli

Mücadele'yi destekleyen Papa Eftim'in Türkçeden başka bir dil konuşmayan Ortodoks-Karamanlı cemaatini bile, sırf Hristiyan oldukları için Türkiye'den sürmüştür.

'Laik Cumhuriyetimiz', resmi mezhebimizin dışındaki İslam mezheplerine karşı da dışlayıcıdır. Aleviler örneğinde olduğu gibi, bir topluluk, istediği kadar Cumhuriyetçi, istediği kadar laik olsun, çoğunluk mezhebine mensup değilse makbul değildir. Laik devletimiz, onların her an 'bölücü-düşman' bir unsura dönüşebileceğine inanır. Amaç 'birlik' değil, 'teklik'tir. Bu nedenle 'inanç dünyamızı', hatta 'inançsızlık dünyamızı' tek dinli ve tek mezhepli Diyanet İşleri kurumu aracılığıyla düzenler. Diyanet aracılığıyla devlet din işlerine karışırken, din de devlet işlerine bulaşır.

Ayrıca bu ülkede herkes resmen bir dine mensup olmak zorundadır. Yakın zamana kadar din değişikliğinizi, dinsizliğinizi veya ateistliğinizi kimliğinize işletemezsiniz. Son dönemdeki 'Avrupai' değişikliklerle bu bir ölçüde mümkün hale gelmiş gibi görünse de, çok az kimse, inanç hanesinde yer alan bir değişikliğin veya boşluğun hesabını, **öbür dünyadan önce**, bir polis karakolunda vermeyi göze alabilir. 'Demokratik, laik, sosyal, hukuk devletimizde' polis korkusu, Allah korkusundan bile önce gelir.

Yavuz Alogan kardeşimin belirttiği gibi burası zaten uzun zamandır 'ılımlı bir İslam ülkesi'dir. Bu ülkede sosyal, siyasal ve bireysel hayat çoktandır dini referanslar üzerinden yaşanmakta, 'Siz oruç tutmuyor musunuz?' sorusu, sadece tehditkâr bir tonda değil, çoğu zaman 'ılımlı' ve demokratik bir ses tonuyla sorulmaktadır! Ayrıca gittikçe artan sayıdaki 'yeni orta sınıf'a mensup 'Beyaz Türk', 'zayıflamak amacıyla' da olsa oruca başlamakta;

has bahçenin şen bülbülleri umreye gitmekte; 'Hayatta en hakiki mürşit' olan ilmin yerini falcı, büyücü, üfürükçü, tarikat şeyhi (sosyetik türleri de dahil) gibi 'mürşitler' almaktadır. Hayatımız ve vicdanımız ırkçı-milliyetçi muhafazakârlığın yanı sıra, dinci muhafazakârlık tarafından da kuşatılmıştır...

Allah'ın askerleri!

Yani mevzu AKP'nin devri saltanatı ve icraatı ile sınırlı değil. Onlar, asker sopasıyla yaratılan gericiilik ortamına, kendi meşreplerince şekil vermeye çalışıyorlar; neticede hepimiz milliyetçi, muhafazakâr ve dinimize bağlı değil miyiz? Üstelik 'yüzde 99'u Müslüman bir ülkede' yaşamıyor muyuz? Rahşan Ecevit bile misyonerlik tehlikesinden söz ederken neredeyse 'Din elden gidiyor!' dememiş miydi? E, o zaman dindar birisinin cumhurbaşkanı olmasının veya Meclis kürsüsünde Kuran'a el basarak yemin etmenin; Kuran'ın emrettiği biçimde örtünmenin ne sakıncası olabilir ki? Yoksa 'Gericilik ancak bizim denetimimizde olması şartıyla' mı meşrudur?

Hiç merak etmeyin, AKP bir rejim olarak 'şeriatı' falan getirmeyecektir; bu istese de onun elinde değildir. Kapitalist düzenle ve büyük sermayeyle bu kadar içli dışlı olanların şeriatçılığı, eğer naylondan değilse, bir söylentiden ibarettir. Kendi İslamcı tabanları bile bu adamları, laikçi sivil-asker paşalarımız sayesinde gerçekten 'şeriatçı' sanıyor.

Darbe ve sıkıyönetim günlerinde İstanbul, Ankara varoşlarında devrimci avı yapılırken, buraların bir gün tarikat yuvalarına dönüşeceği, onların da önce belediyeleri, ardından da 'devleti' ele geçireceği kimin aklına gelirdi değil mi? 12 Mart döneminin ardından İsviçre'de yaşayan

Erbakan, darbeci komutanların neden ve hangi garantilerle in edilmişti? 12 Eylül'ün ardından toplumsal-manevi hayatımıza süngü ucuyla yapılan müdahaleler; İslam'ı yurt dışındaki Türkiyeli işçiler arasında yaymak için Suudi Rabita örgütünün ödediği maaşlarla gönderilen imamlar; daha çok sayıda imam hatip okulu, Alevi köylerine yaptırılan camiler, okullarda din derslerinin zorunlu hale getirilmesi; Türk-İslam sentezine dayalı bir resmi ideoloji imalatı; duruma göre Fethullahçılığa gaz verilmesi ve başka şeyler... Yani MHP'nin eski bir sloganında olduğu gibi, 'Tanrı Dağı kadar Türk, Hira Dağı kadar Müslüman' bir toplum yaratma çabası. Bir dönemin askeri cezaevlerindeki dini eğitimler, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin karakollarında lan orospu çocuğu!" veya "İslam lan puşt!" türü dini sohbetler d

Laiklik işçilerle ge

Bu durumda 'Cumhuriyeti' v için, başında emekli bir genera ADD'nin öncülük ettiği Cumh Mitinglerine katılanlara -bu ar

Gel tezkere, gel tezkere, bits

Görev süresi mecburen uzayan Cumhurbaşkanı Sezer, TİSK heyetini kabulünde, 'Kendimi terhis olamamış asker gibi hissettim' demiş. Belli ki, içi daralmış. Sezer, bu memlekette cumhurbaşkanlığını 'askerliğe' -yanlış anlaşılmasın, yani başkomutanlık anlamında- benzetmesindeki isabet bir yana, milletimizin ortak duygularına da tercüman olmuş. Doğrusunu isterseniz ben de aynı duygular içindeyim.

Darbe dönemlerinin 'zorunlu askerliği', 'demokrasi'ye geçilmesine rağmen sona ermez, milletçe bir türlü 'terhis' olamayız. Önümüzde anayasal, yasal ve fiili engeller vardır. Kısa süreli bir umudun ardından, tipki cepheden cepheye koşan dedelerimiz gibi, neredeyse ömür boyu askerlik yapacağımızı anlarız. Asker olarak doğup asker gibi yaşadığımız için de, ömrümüz 'şafak' saymakla geçer. Zaten bu nedenle bizdeki demokrasiye, 'parlamentar görünümü askeri vesayet rejimi' veya 'eli sopalı parlamenter rejim' diyenler de vardır. Neredeyse yüz yıldır, kerameti kendinden menkul seçkinlerimizin 'demokrasiye henüz hazır olmadığı'ni söylediği 'cahil halkımız'ın, bu hazırlıksızlığı nedeniyle 'acemi er' muamelesi görmesi ve yine bu nedenle ilk demokrasi 'dersini' eğitim çavuşlarından alması son derece tabiidir.

Bazen bu memlekette hayat bir kâbusa dönüşür. Aynen

bir korku veya gerilim filmi gibi. Filmin son sahnesinde, yok olduğu zannedilen canavar, bir kuytuda gözünü açar. Anlarız ki, filmin başka bölümleri de çekilecek. Bazen de bir yolda ileri doğru gittiğimizi zannederken bir süre sonra hep aynı yerlerden ve yollardan geçtiğimizi, aslında bir yere yerlemediğimizi fark ederiz. 'Kayıp Otoban' gibi; bütün yollar nizamiyenin önüne çıkar!

Bu elbette hissi bir bakış. Yoksa ne tarih tekerrür eder, ne de bütün yollar aynı yere çıkar. Elbette her şey değişir. Bizim sıkıntımız kimi zaman istediğimiz hızda bir değişimin olmaması, çoğu zaman da bilincimizin bu değişimin epeyce gerisinden gelmesidir.

E-Posta koymak!

27 Nisan internet muhtırası, kimilerinin 'Artık öyle şeyler olmaz!' dediği bir zamanda geldi. 'Olmaz' diyenlerin de dediklerine ne kadar inandıkları ayrı bir mevzu, ama yine de böyle yaygın bir inanç vardı. Gerçi bu 'demokratik' inanç, rejimin gücüne, parlamentonun saygınlığına veya kitlelerin, demokrasi düşmanlarına gösterecekleri tepkiye değil, piyasa güçlerinin tepkisine dayanıyordu.

Elbette her şeyin kendi iç dinamikleri vardır; ancak darbe-'demokrasi' tahterevallisinde ABD'nin hangi yönden üfleyeceği de çok önemlidir! Memleketimizin

en önemli insanları -asker veya sivil fark etmez-, siyasi alanda ABD'nin icazet ve desteğinin, her şeyden, hatta kendilerinden bile önemli olduğunu bilirler. Bu gerçek, normal dönemlerde de, darbe dönemlerinde de değişmez.

Bakin, ilk defa bir TC hükümeti, kendisine bir nevi 'e-posta koyan' askerlere 'posta koydu.' İşte demokratik cesaret budur, değil mi? Yok canım, sadece Washington'dan esen rüzgârın yönünü kestirdiler o kadar.

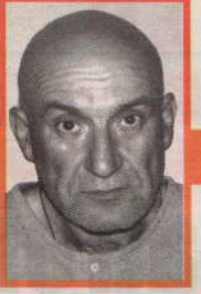
Tezgâhlardan tezgâh beğen!

E-muhtıra, AKP iktidarını tasfiyeye veya tamamen hizaya getirmeye yönelik bir operasyonu işaret ediyor. Ülke silah teşhiri yoluyla erken seçime götürülüyor. Görünen bu, ancak rivayet muhtelif. Mesela muhtıranın, ordunun daha alt kademelerinden ve kuvvet komutanlarından gelen baskıyı yumuşatmak amacıyla hazırlandığına; Büyükanıt Paşa'dan habersiz veya ona rağmen (ideolojik değil, politik bir ayrılık!) yayımlandığına ve bu nedenden dolayı imzasız olduğuna dair çeşitli söylentiler var. Belki de dışarı biraz buhar verilerek kazanın patlamasını engellenmiştir. Çünkü emir komuta zinciri dışındaki darbeler çok



Laiklik, kardeşlik...

HAKKI YÜKSELEN (BABA HAKKI)



devletin başındaki asker-sivil bürokrasinin egemenliğidir. 12 Eylül'de baskı ve zorbalıkla hayatınızda hiçbir şeyin değişmediğini göreceksiniz...

tarafından
emleketi davet

dostuma da- bir çift sözüm var.

Cumhuriyetçi ve laik kardeşlerim!

Savunduğunuz şey gerçekte cumhuriyet, laiklik ve bağımsızlık, değil, emperyalizme bağımlı bir burjuva devletin başındaki asker-sivil bürokrasinin egemenliğidir. 12 Eylül'de baskı ve zorbalıkla kabul ettirilen Anayasa'dır. Devlet denetimindeki resmi İslam'dır.

AKP hükümeti devrilsen, yani moda deyişle 'şeriat tehlikesi' kalksa bile hayatınızda hiçbir şeyin değişmediğini göreceksiniz Kapitalist düzen içinde, belki binlerce defa kanıtlandığı üzere, askeri hükümetler de dahil bütün hükümetler, büyük sermayeye ve emperyalizme hizmet ederler. Peşine takıldığınız **Tertip Komitelerinin**

bugün şeriat tehlikesinden söz ettiğine bakmayın; onlar geçmişte de 'komünizm tehlikesi' bahanesiyle tertipler düzenliyordu. Yarın da başka bir şey bulacaklardır. Ve siz her zaman korku içinde yaşayacaksınız. Bir düşünün; başta AKP değil de bir işçi-emekçi hükümeti olsaydı ve bu hükümet, hayatı boyunca emeğin kurtuluşunu savunmuş bir liderini cumhurbaşkanı yapmaya kalksaydı neler olurdu? Ne kadar hayali bir şey

değil mi; ama olsun yine de bir düşünün. O hükümeti devirmek için ne tertipler yapıldı değil mi? Geçmişin o 'Komünizmi Tel'in Mitingleri' Demirel'in 'Komünistler bayrak yırttı' yalanıyla düzenlediği 'Bayrak Mitingleri' gibi; daha neler neler! Ne dersiniz bayrağınızı kapıp çocuk gider miydiniz?

Cumhuriyetçi ve laik kardeşlerim! Yıllardır AKP ile mücadele etmeniz ve onu devirmeniz için birçok neden vardı. Çünkü AKP'nin emperyalizm ve büyük sermaye adına uyguladığı neoliberal program, bu ülkeyi 'kan dökerek' değil, 'ter dökerek' var eden bütün insanlar gibi, sizleri de eziyordu. Ama nedense buna karşı çıkan bir avuç insanın dayak yiyip yerlerde sürüklenmesini çoğunuz sadece televizyonlardan izlediniz; son 1 Mayıs'ta olduğu gibi... Şimdi ne oldu da izin çıktı, hiç merak ediyor musunuz? Acaba bu hükümetin işini bitirdikten sonra da sokaklara çıkmanıza izin verecekler mi?

Neyse bir kere çıktınız artık; yani sokağın, açık havanın kokusunu aldınız. Artık bir araya gelelim; 'bayrak gösterdiğiniz' tarafta yer alan, Allah'tan başka sığınacak bir şeyi kalmamış, çaresiz, yoksul emekçi kardeşlerimizi de çağıralım. Madem laikiz, o zaman **'Türkiye laik değildir, laik olacak!'**, **'Laiklik işçilerle gelecek!'** diye bağıralım. Madem cumhuriyetçiyiz, o zaman sadece laiklik değil, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik sloganlarını da haykıralım. Ve madem emperyalizm, bağımsızlık ve özelleştirmeler konusunda bu kadar hassasız, hazır bir araya gelmişin, NATO ile ilgili birkaç söz edip ardından 'özelleştirilen bütün işletmelerin ve tüm ulusal servetlerin, çalışanların denetiminde ve tazminatsız olarak yeniden millileştirilmesini' isteyelim. 'Kıbrıs davamız' kadar önemli değil mi? Ne dersiniz?

Sin bu hasret...

tehlikelidir. Bir kere bu zincirin dışına çıkıldığında, zincirleme darbeler sürecine girilir ve darbe içinden darbe çıkmaya başlar (1960'larda böyle olmuştu.) Çünkü her zaman vatanını diğerlerinden daha çok seven bir cunta vardır. Böyle bir durumda başarısız darbeler ihtimali de belirir ki, bu durum silahlı kuvvetlere duyulan güveni, kurumun prestijini, siyasi gücünü ve toplumsal ağırlığını yerle bir eder. Sözü edilen ihtimallerden biri de, silahlı kuvvetlerin bir kısım mensubunu, dili ve biçimi itibarıyla kurallara uymayan bir muhtırayla -kimi sivil etkilerden de söz edilmektedir- 'arkadan iterek' hataya zorlamak ve askeri felç etmek. Ki bunun da ardında ABD'nin olduğu rivayet edilmektedir. Olur mu olur. Bazen sadece siviller değil, askerler de hizaya getirilir.

Hükümetin askere posta koymasından söz ettik. Gerçi sonra görüştüler ve muhtemelen uzlaştılar, ama kavga sırasında iki tarafın da kulaklarının ABD'de olduğu muhakkak. Güçler dengesinde şu an en iyi konumda olan, kavga ayıran büyük abi pozundaki ABD'dir ve herkesi ensesinden yakalamıştır! Bu

durumda ekonomik modelin aynen uygulanması, (Büyük Ortadoğu ve özellikle İran mevzuunda ABDye hizmetin garanti edilmesi yeterlidir. Yani aslında bir çeşit 'Kim olsa fark etmez, yeter ki işimiz görülsün' durumu; elbette en azından 'şimdilik' demokratik görüntünün bozulmaması şartıyla.

Ancak darbe konusunda sadece ekonomik akla, mantığa ve gerçeklere, Amerika'nın peşin icazetine veya bugün için demokrasiden yana olmasına dayalı analizlere her zaman güvenmemeliyiz. Siyasetin, yani iktidar meselesinin kendine has dinamikleri vardır. Her zaman bir analiz hatası mümkündür! Bu hatayı siviller kadar askerler de yapabilir; hatta ABD bile! Medyadaki bazı bilenlerin dediği gibi, "Onların hassasiyetleri ve mantıkları farklıdır." Ayrıca, "Hele biz bir yapalım, sonrasına bakarız!" bile diyebilirler. Sonunda nur topu gibi bir askeri rejimimiz olur. Belki herkes bir şey yokmuş gibi davranır, olağan şüpheliler toplanır, büyük sermaye ve yerli-yabancı yatırımcılar, işleri bozulmadığı sürece durumu idare eder, ABD ve AB araya girer, bir iki yıl içinde seçimlere gidilir; ama belki de kan gövdeyi götürür; filmin sonunu görmeye ömrümüz vefa etmez.

Halkımız da, kuşaklar boyu, terhisini veya tahliyesini bekleyip durur...

Acayip bir cumhuriyet

Cumhuriyet Mitingleri'ne katılmadım. Sorunum sadece, eylemlerin bana göre devrimci, demokratik, hatta reformist bir içerikten yoksun, milliyetçi ve düzen yanlısı olması; kimi tertipçileri, 'derinlerdeki' devletin su yüzeyindeki 'şamandıraları' olarak görmem değildi. Bence asıl sorun, Tandoğan'da Hasan Celal Güzel gibi bir insanı bile neredeyse baştan çıkaracak 'güzellikte' bir çağrı metniyle başlayan mitingler, İzmir'e doğru giderek acayip bir hal almıştı. Ne yalan söyleyeyim kafam karıştı!

Öncekilere televizyon haberlerinde ve gazetelerde şöyle bir bakıp geçmiştim. Deniz Baykal'ın, İzmir Fuarı'na iş bağlantısı yapmaya gelmiş bir tüccar edasıyla ziyaret ettiği İzmir'deki mitingi naklen izledim. Acayipti. 60'ların devrimci günlerinden çıkıp gelmiş kimi sloganlar; 70'lerin o soluk soluğa devrimci mücadelesinin şarkıları, türküler, şiirleri; şarkıcıları ve ozanları. Milyonluk bir kitle, her yer kıpkırmızı...

Ancak, bu defa kitleler devrim değil, hatta kimi istisnalar dışında demokrasi bile değil, kurulu düzenin temellerinin aynen muhafazasını istiyor ve bunun için savaşılmaya hazır olduklarını haykırıyorlar; yani öyle militan bir 'muhafazakârlık' sarmış her yanı. Dayak, gaz, panzer ve ölüm korkusu da yok; her şey devlet garantili adeta. Meydan, bir zamanların devrimci sanatçıların ağızından acayip şarkılar, türküler, şiirler dinliyor. Zülfü Livaneli, Edip Akbayram, Sadık Gürbüz... Askeri diktatörlüğün yasaklılar listesi gibi. Nazım'ın, hani şu askerleri isyana teşvikten 12 sene yatmış, sonra da yurt dışına kaçmak zorunda bırakılmış, ölüsü bile hâlâ vatandaşlığa kabul edilmeyen komünist şairin şiirlerinden bestelenmiş şarkılar söyleniyor hep beraber. Sonra, Laik Cumhuriyetimizin ömür boyu gölge gibi takip edip bir gün Bulgaristan sınırında başına odun vurarak öldürdüğü komünist hikâyeci ve şair Sabahattin Ali'nin, Sinop Cezaevinde yazdığı 'Aldırma Gönül'ü. Osmanlı'nın astığı Pir Sultan'dan 'Gelin Canlar...'.

İnsan haliyle bunların ardından 'Hey Dev-Gençli'yi veya ne bileyim bir 'Venseremos'u bekliyor. Daha sonra Nejat Yavaşoğulları, 'Acil Demokrasi'yi patlatıyor. Zaman zaman, 'Türküz, Türkçüyüz, Atatürkçüyüz!' diye de bağırarak kitle, demokrasi konusunda pek aceleci olmasa da diğerlerine olduğu gibi buna da coşkuyla eşlik ediyor. Ben kafayı yemek üzereyim. Bu arada kimi tertipçiler, fazla demokrat ve darbe karşıtı buldukları Livaneli'yi engellemeye çalışıyor. (Türkân Saylan da konuşturulmamış.) Kalabalık tepki veriyor. Birden gözüm Yavaşoğulları'nın arkasındaki asker emeklisine benzeyen yaşlı bir zata takılıyor. 'Acil demokrasi' diye haykıran sanatçı adına endişeleniyorum. O farkında değil ama yaşlı zat, gözlerini ona dikmiş ve muhtemelen, "Ne lan bu saçlar, karı gibi uzatmışsın, git hemen kestir!" dememek için kendini zor tutuyor. Belki de bana öyle geliyor!

Birden, devletle bu 'samimiye' anından' istifade edilerek, en azından Sabahattin Ali cinayetiyle ilgili bir bilgi alınabilir mi diye düşünüyorum. Çok acayip...

15-16 Haziran'ı olan bir memlekette patron iktidarı sonsuza dek SÜRM EZ!..

1 917 Ekim Devrimi günlerine bir gazeteci olarak tanıklık eden John Reed, bu tanıklığını 'Dünyayı Sarsan On Gün' adıyla yazılı bir belge haline getirmişti. İstanbul, Gebze ve İzmit'teki 200'e yakın büyük fabrikayı kapsayan ve 150 bin işçinin katıldığı 15-16 Haziran 1970 İşçi Direnişi'ni de, bu kitabın ismine atıfta bulunarak 'Türkiye'yi Sarsan İki Gün' olarak anmak yerinde olacaktır. 15 Haziran 1970'te başlayan ve öncülüğünü DİSK'e bağlı sendikalarda örgütlü işçilerin yaptığı, 16 Haziran günü TÜRK-İŞ üyesi sendikaların ve sendikasıız işçilerin de katılımıyla büyüyen bu direniş, işçi sınıfının üretimden gelen muazzam gücünün, deyim yerindeyse, nelere kadar olabileceğini bu topraklarda yaşayan herkese gösteren ilk büyük dönüm noktasıdır. 15-16 Haziran Direnişi 37. yılında bile, ülkede halihazırda süregelen bürokratik sendikacılık pratiği göz önüne alındığında, 'sınıf sendikacılığı'nın onu aşan mücadele biçimlerinin gerekliliğini anlatmaya devam ediyor...

○ V. MAHİR ÜKÜNCÜ



İşçi sınıfının şekillenmesi

15-16 Haziran 1970 İşçi Direnişi'ni anlamak için ülkenin ve dünyanın 50'li yıllardan itibaren içinde bulunduğu koşullara değinmek gerekir.

II. emperyalist savaşın hemen ertesinde Doğu'daki 'Sovyet tehdidi'ne karşı müttefik arayışına girilen Türkiye, NATO aracılığıyla başta ABD ve kapitalist Avrupa olmak üzere dünyanın geri kalanıyla çeşitli seviyelerde gelişecek işbirliği projelerinde yer almaya başlıyordu. Ülkenin 1947'de 'çok partili' siyasal yaşama geçmesi, komşu Avrupa'nın da etkisiyle bir dizi 'demokratik' yasal açılımı beraberinde getirdi. Bu koşullarda, o güne dek yok sayılan işçi sınıfının varlığı hatırlanarak, toplu sözleşme ve grev hakkının olmadığı sendikalar yasası 1947'de kabul edildi. 1950'den itibaren 10 yıl sürecek Demokrat Parti iktidarı döneminde ise işbirlikçi ve çarpık bir temelde de olsa sanayi sermayesinin ülkede ağırlık kazanmasıyla kapitalist üretim ilişkileri büyük bir gelişim gösterdi ve bu süreç burjuvazinin gelişimiyle kuşatılarak işçi sınıfının da nicelik olarak büyümesine yol açtı.

DP iktidarının 27 Mayıs 1960'ta askeri darbeyle devrilmesiyle başlayan yeni dönemde de bu iki tarafı büyüme artarak devam etti. Özellikle 60'ların ikinci yarısından itibaren hızla gelişen kapitalizmle beraber şehirler birer sanayi merkezi haline geldi. Bu dönemde ortalama yıllık yüzde 10'lara varan ekonomik büyümenin en önemli sonuçlarından biriyse, yeni, tecrübesiz ve genç bir proleter kuşağın ortaya çıkması oldu. İşçi sınıfı yavaş yavaş kendi varlığının farkına varırken, 1961 anayasasının liberal atmosferi sayesinde, neredeyse cumhuriyetin ilanından beri yasaklı olan sosyalist klasikler basılmaya ve aydın-öğrenci ve işçilerden oluşan geniş kesimler sosyalist fikirlerle tanışmaya başladı.

Ülkenin bu dönemdeki toplumsal panoramasını tamamlayan en önemli gelişmelerden biri de; burjuva parlamentarizminin olanaklarıyla sosyalist bir iktidarın inşasını amaçlayan Türkiye İşçi Partisi'nin 12 sendikacı tarafından 13 Şubat 1961'de kurulması oldu. Aynı yıllarda da öğrenci gençliği, sonradan DEV-GENÇ adını alacak olan Fikir Kulüpleri Federasyonu çatısı altında örgütlenmeye başlıyordu...

Grev, işgal ve işçi denetimi

1961 Saraçhane Mitingiyle başlayan ve yaklaşık 10 yıl süreyle grev ve işgallerin yaşanacağı, fabrikalarda işçi denetimi deneyimlerinin gerçekleşeceği bu dönemde ilk büyük kazanım, 1962 Aralık'ta Maden-İş üyesi 173 Kavel işçisinin haklarını geri almak için başlattıkları grev ve direnişin taleplerinin kabulüyle sonuçlanması oldu. Kavel'i, 1965 Kozlu Direnişi ve 1966 Paşabahçe Grevi izledi. Bu süreç işçi sınıfının kendi gücüne olan güveninin artmasını ve ülke tarihinde ilk kez kolektif, militan ve sınıf bilinçli bir işçi hareketinin ortaya çıkmasını beraberinde getirdi. Öyle ki, bu yıllarda greve çıkan işçi sayısı, grev başına düşen ortalama işçi sayısı ve grevlerde kaybedilen ortalama işgünü sayısı geçmiş yıllara nazaran büyük bir artış gösterdi. Yine bu döneme ilişkin bir diğer önemli veri de, 'yasadışı' direnişlerin, işgallerin ve gösterilerin sayısındaki büyük artıştır.

1967'ye gelindiğinde ise, devlet kontrolünde kurulan ve temel işlevi sınıf hareketini devletin denetimde tutmak olan ve bu nedenle 'partiler üstü ve siyaset dışı' bir sendikacılık anlayışını savunan TÜRK-İŞ, her geçen gün büyüyüp gelişen sınıf hareketini engellemek için kendi bünyesinde en militan mücadeleyi yürüten Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş ve Gıda-İş gibi sendikaları konfederasyondan geçici olarak ihraç ettiğini duyurdu. Bu gelişmeden kısa bir süre sonra ise TÜRK-İŞ'ten ihraç edilen bu sendikalar diğer, bazı sendikalarla biraraya gelerek 'sendikalar arası dostluk anlaşması' nı imzaladılar ve bir süre sonra da Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu (DİSK) kurdular.

Ülkede bu gelişmeler yaşanırken genel olarak Avrupa'da ve özellikle de Fransa ve İtalya'da, II. emperyalist savaş sonrası artan ve keskinleşen sınıfsal

çelişkiler, 60'lı yıllardan itibaren bu ülkelerdeki işçi sınıfının da grevler-işgaller ve boykotlarla sınıf mücadelesini ilerletmesine imkan sağladı. Mayıs 1968'de Fransa'da başlayan ve hemen ardından İtalya'ya yayılan öğrenci eylemleri (üniversite işgalleri, boykot, çatışma) işçilerin talepleriyle ortaklaşarak büyük ivme kazandı. Aynı yıl içinde, öğrencilerin de desteğini kazanan işçi sınıfı, katılımın Fransa'da 8, İtalya'da ise

7.5 milyona ulaştığı dev genel grevler örgütledi.

Ülkede de 1968 Derby işgaliyle başlayan süreç, işçi sınıfının artık 60'ların başında elde ettiği grev ve toplu sözleşme kazanımlarıyla yetinmeyeceğinin, örgütlediği işgal ve direnişlerle, her geçen gün büyüyen toplumsal bir güç olarak sermaye sınıfını da ürkütme devam edeceğinin en önemli göstergesi oldu. Derby işgalini, Altınel Pres Sanayi, Kavel Kablo ve Emayetaş işgalleri takip etti. 1969 kışındaki Singer işgali ve yaz aylarındaki Demir-Döküm işgaliyle birlikte ise artık işçi direnişleri fabrika sınırlarının ötesinde işçi bölgelerini de içine alıp sokaklara taşdı. Yine 1969'da

yaşanan Gamak işgaline polisin müdahalesi sonucu, bir işçi katledildi. Gamak'ı Sungurlar işgali izledi.

1969'daki en önemli iki olay ise kuşkusuz Alpagut Linyit İşletmeleri'nde ve Günterm'deki işgallerdir. Çünkü bu iki işyerindeki işçiler sadece işgalle yetinmemiş, kurdukları 'işyeri konseyleri' aracılığıyla 'üretimde işçi denetimi'ni de fiilen hayata geçirip işyerlerini çalıştırmaya devam etmişlerdir.

Ote yandan, 1969 Şubatı'nda, ABD 6. Filosu'nun İstanbul'a gelişini protesto etmek üzere alanlara çıkan kalabalıkların arasında işçilerin de bulunması, işçi sınıfı ve öğrenci gençliği arasındaki gün geçtikçe artan dayanışmayı da kanıtlamış oluyordu.





15-16 Haziran 1970 ayaklanması

Sınıf hareketinin bu yükselişi, sistemi ve sermaye kesimini kendi geleceği için bir dizi 'önlem' almaya itti. 1970'te bu sebeple, 274 sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nda değişiklik öngören iki kanun tasarısı parlamentoya sunuldu. Buna göre bir sendikanın ülke çapında faaliyet gösterebilmesi için, o işkolundaki sigortalı işçilerin üçte biri oranında üyeye sahip olması, bir konfederasyonun faaliyet gösterebilmesi için de ülke çapındaki sendikaların üçte birinin konfederasyona bağlı olma şartı getiriliyordu. Yine farklı işkollarındaki sendikaların bölgesel düzeyde örgütlenmeleri engelleniyor, bir sendikadan ayrılmak - Türk-İş'ten DİSK'e geçilmesi- noter şartına bağlanıyor, uluslararası sendikal birliklere üyelik en fazla üyeye sahip konfederasyona tanınan bir hak haline getiriliyordu.

Dönemin Çalışma Bakanı Seyfi Öztürk'ün, "Çok yakında DİSK'in çanına ot tıkayacağız!" açıklamasının da gösterdiği üzere bu yasayla amaçlanan DİSK'in büyümesini engellemekti. Yasa maddelerinin görüşülmeye başlamasından kısa bir süre sonra, 14 Haziran'da DİSK yöneticileri bir araya gelerek 17 Haziran'da gerçekleştirilmesi öngörülen kitlesel bir eylem kararı aldılar. Fakat DİSK'in yasaya karşı olduğu ve protesto edeceği haberi duyulunca işçiler kendiliğinden sokaklara çıktı. 15 Haziran günü, 115 işyeri ve yaklaşık 75 bin işçiyle başlayan direniş, 16 Haziran günü 168 fabrikayı sardı ve 150 bine yakın işçinin katılımıyla yayıldı. (16 Haziran günü direnişi destekleyen 168 işyerinin 121'inde Türk-İş'e bağlı sendikalarda örgütlü işçilerin bulunması sınıf dayanışmasını göstermesi bakımından önemlidir). Üç koldan yürüyüşe geçen işçiler, tüm barikatları aşarak İzmit ve Gebze'den Kadıköy'e, Levent'ten Mecidiyeköy ve Taksim'e, Bakırköy'den Topkapı ve Etiler'e ulaştı. Kimi devlet kurumları ve ünlü kapitalist işletmelerin merkezleri taşlandı ve yer yer yakılarak tahrip edildi. Tutuklanan işçileri kurtarmak için bazı karakollar basıldı, polislerin silahlarına el konuldu. En şiddetli çatışmaların yaşandığı Kadıköy'de, polisin açtığı ateş sonucu üç işçi katledildi ve 200 kişi yaralandı. Ordu güçleri de tank ve zırhlı birliklerle gösterilere müdahale etti. İstanbul'un iki yakasındaki

işçilerin biraraya gelmesini önlemek amacıyla vapur seferleri iki gün boyunca durduruldu, Levent civarından gelen büyük işçi kortejiyle, Unkapanı ve Eminönü'nde toplanan işçi kortejlerinin birleşmesi için Galata Köprüsü açıldı. 16 Haziran günü akşam saatlerinde ise bu büyük direnişi engellemek için sıkıyönetim ilan edildiği tüm ülkeye duyuruldu. Aynı saatlerde de DİSK Başkanı Kemal Türkler radyodan işçilere seslenerek 'sükunet' telkininde bulundu. Bu telkinin ardından işçiler fabrikalara geri döndüler. Fakat Türk Demir Döküm, Sungurlar, Derby, Elektrometal, Rabak, Auer, Çelik Endüstri, Otosan, Arçelik, Vita gibi büyük fabrikalarda işçiler, yasa geri çekilinceye ve tutuklanan sendikacılar serbest bırakılncaya kadar direnişe devam edeceklerini duyurup 8 gün boyunca iş bırakma ve fabrika işgali sürdürdü.

Sonuçlar ve olasılıklar

16 Haziran 1970'ten itibaren ilan edilen ve üç ay süren sıkıyönetim sonunda yüzlerce işçi tutuklandı ve 6 bine yakın işçi işten atıldı. Buna rağmen DİSK'i hukuki anlamda devre dışı bırakma çabası sonuç vermedi ve sendika yasası uygulamaya sokulmadan Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildi. İşçi sınıfı kendisini dizginleyen 'sendika bürokrasisi'nin varlığını bile bir yere kadar hiçe sayarak, ülke tarihinde ilk kez sisteme karşı kitlesel ve militan bir tavrı alıp, örgütsüz bir haldeyken bile sergilediği tutumla 'öncü' olma konusundaki tartışmalara bir cevap verdi.

15-16 Haziran İşçi Direnişi aynı zamanda; 1961 Anayasası'yla getirilen nispi özgürlüklerin kalıcı sanılmasının nasıl büyük bir yanılgı olduğunun ve ülkede o yıllarda dillendirilen 'Milli Demokratik Devrim' tezinin ünlü, 'ordu-geçmiş elele' ve 'ordu-işçi elele' sloganlarının da ne denli ölümcül sonuçlar yaratabileceğinin göstergesi oldu (Üç işçinin katli, ve 12 Mart 1971 askeri müdahalesinin temel gerekçesinin bu direniş olması gerçeği, ve müdahale sonrası sosyalistler üzerinde estirilen terör!..)

15-16 Haziran İşçi Direnişi'nden çıkarılacak en büyük ders ise; işçi sınıfına önderlik edecek devrimci bir parti olmadıkça, sınıfın bu türden sarsıcı ve devrimci girişimlerinin hep yarım kalacağı gerçeğidir... Yeni Haziran günlerine olan sonsuz inançla...

Vay ki vay!



Simdi; burjuvazinin amentüsü şöyle bir şeydir: "Evet, hayat trajedi. İnsan trajik bir mahluk. Tarih trajedilerin anlatımından ibaret. Varlık düzeninin bu özelliğini değiştirmek imkansız. Bu gerçeği veri sayıp insanı kendi doğal sınırları içinde düzeltmeye çalışan dinler, kibrine uyan insanın Allah'tan kaçması dolayısıyla başarılı olamıyor. Akıl ve ürettiği ideolojiler ise daha da çok ölüme yol açıyor. Yani tam bir çıkmaz. (...) Şiddeti ortadan kaldırmak amacıyla yeni bir barış kültürü yaratmak mümkün değil. (...) İnsan ilişkilerinde bile sınırlı etkisi olan ahlak kuralları dış ilişkilerde tamamen geçersiz."

Bu amentü, İsrail Lübnan'ı vurduktan sonra, burjuva aklı'nın net kalemli Gündüz Aktan'ın elinden çıktı (24-26.8.2006-Radikal). Varlık düzenini değiştirmekten umutsuz Aktan, "şiddet potansiyelimizi 'yönetmek'ten başka çıkış yolu yok" diyor; "masum kurbanların kötü kaderini varlığın trajik yönüne bağlayıp kabullenmekten başka bir şey" yapılamayacağını düşünüyor.

Burjuva aklı bu olabilir; budur; ancak, bu aklın eşe, dosta, kardeşe, yol arkadaşına, sabık yoldaşa; yani, bilgi'yle haşır-neşir olma şansı yüksek olan aydın, sanatçı, siyasi kadro vs.'ye ve tabii bunların "sol" cemahta olanlarına bulaşması insana koyuyor.

Ne yazık, bugünkü dünyanın en yaygın ve güçlü gizli din'i bu...

Gizli din'i bu olan bu dünyada meselâ şairin aklı karışıyor, meselâ kardeşin avarı bozuluyor (örneklemeyeceğim, siz bulursunuz), güvensizliğin habire büyüdüğü zehirli ortamda halet-i ruhiyemizin terazisi bozuluyor. Bu önemlidir: Şöyle veya böyle, "solun" ve sanatın alanında bulunanların halet-i ruhiyesi çok önemlidir.

Mevcut hayatın sureti, hiç ummadığınız yerde, hiç ummadığınız yüzde ortaya çıkıyorsa ve mevcuttaki otorite'lere, galip'lere, ben yaptım oldu'culara, reel'e, piyasa'ya iman ve biat ediliyorsa; evet, tuz kokmaya başlamıştır.

Bakınız; bir iskelet olarak, kendiliğinden sınıf bilinci'yle kendinde sınıf bilinci arasında yıllar önce bir ayırım yapılmıştı ve epey açıklayıcıdır: Sınıf bile, buruşuk torba haliyle ele alınmamıştır; ki cinsiyet, milliyet temelli mazlumiyetler böyle ele alınsın. Zaten esas operasyon, sınıf'tan boşaltılan yere tarih boyunca birikmiş her türden mazlumiyet'le bir siva yapmak; son savaşa mahal kalmamasını sağlamaktır.

Tamam; Engels'in hatırlattığı üzere, "elma-armut olmayan meyva yoktur" ve İskender Savaşır'ın hatırlattığı ve "Adorno'nun yaptığı gibi", "düşünceyi saf anti-kapitalizmin alanına taşırsanız, yalnızca anti-kapitalizmi düşüneceğim dersiniz, o zaman sinizme varırsınız" (Mesele, Mart 2007); ama, ben, kadın toplantısı'nda, erkektir Che diye Comandante Che Guevara parçasının alınmaması gerektiğini savunan kadın'dan sıkıldım; sınıf'tan gayri her şeyle uğraşan solcu'dan sıkıldım; ABD işgalini ve ABD emperyalizmini mesele yapmayan kardeş'ten sıkıldım; paradan ve magazinden başka şey konuşmayan şair'den sıkıldım... John Reed'in Bolşevik askeriyle birlikte tekrarlamak istiyorum: "Bir burjuvazi vardır, bir de işçi sınıfı!" Ve, bağışlamak istiyorum: "Dünyanın bütün sıkılanları, birleşiniz!..."

Açık kalmasın için ve mazlumiyetlere kulak asmadığım sanılmasın diye (olur a!), hem de kadın olan bir sosyalistle, Ellen Meiksins Wood'la bitirmek istiyorum: "Onlar, dünyayı öylesine birbirleriyle ilişkiz değişik iktidar biçimleri ve söylem parçalarına ayırıyorlar ki, kapitalizmin bütünüyle kavranması, sisteme ait zorunlulukların değişik egemenlik ve baskı biçimlerine olan etkileri görünmez oluyor. Kapitalizmin bütünsel mantığını bir kenara atarak birçok baskı biçimini tanımlamaya çalışırken, sonunda kapitalizmin zaferini kabul edip kapitalizm karşıtı muhalefeti (...), silahsızlandırıyorlar."

Hadi! Gelin de Ayazma'dan OY İSTEYİN!



İstanbul'un bittiği yerdeki, Olimpiyat Stadı'nın karşısındaki yıkık Ayazma Mahallesi'nde, 140 aile çadırlarda ve yıkıntılarda yaşamaya çalışıyor. Mahalleye Küçükçekmece Belediyesi araçlarıyla zehirli atık bırakılıyor, ciddi sağlık sorunları var. Mahalleli bir ödeme planıyla insanca yaşayacak konut istiyor. Seslerini duyan yok...

○ **İNAN AYRIBAŞ**

○ **Fotoğraflar: MAEL INIZAN**

“Devletimiz size ev veremez çünkü eviniz yok!” Böyle diyordu özetle belediye başkan yardımcısı Hüseyin Oflaz, belediye binasının giriş salonunda kendisini dinlemekten yorulmuş Ayazma 'Çadırkent' halkına. Haklıydı, zira bu devlet, atık sularını mahallenin sokaklarına akıtma hakkını kendinde gören kâğıt fabrikası sahibinin, hemen ilerisindeki Olimpiyat Stadı ihalelerinden milyondolarlar kapatanların, evlerinin yıkılması karşısında çoluk çocuk yapılan onca protestoyu muhabir göndermelerine rağmen habere layık bulmayan atv'lerin, 'Haydi kızlar okula' diyerek masumiyet timsali kesilen fakat kapısında altı aydır çocuklarını okula gönderemediklerini söylemek için toplananlara kulak tıkayan Milliyet'lerin,

sosyal konut diye diye 140 aileyi çadırdan yaşamaya mahkûm edenlerin devletiydi. Ayazma, devletin 25 dolar milyarderini nasıl ve neye rağmen yarattığının resmiydi.

Ayazma Mahallesi sakinlerinin oturdukları gecekondular altı ay önce 'hazine arazisini işgal ettikleri' gerekçesiyle polis eşliğinde başlarına yıkıldı. Ayazma halkı, kendileri için inşa edildiği söylenen sosyal konutlardan iki yıldır söz verildiği halde faydalanamadıkları gibi, o günden beri çadırlarda hastalığın bir türüyle, sıcakla ve tabii belediyeyle baş etmeye çalışıyorlar. Neden mi? Çünkü bu gecekondularda kiracıydılar ve evsahipleri yıkılan evleri karşılığında TOKİ'den en az bir tane ucuz konut alınca, onlara düşen bu evleri terketmek oldu. Üstelik her gittiklerinde Küçükçekmece Belediyesi

yetkililerinin aşağılamalarıyla karşılaştılar.

Erzurum'dan, Tunceli'den, Ağrı'dan, kısaca Doğu ve Güneydoğu'ndan 1970'lerin sonlarından itibaren işsizlik ve daha çok zorunlu göç nedeniyle İstanbul'a göç etmek zorunda bırakılan bu insanlar, şimdi, "Bana mı sordunuz gelirken?" diye soran 'Müslüman belediyeci'lerin günah keçileri. Ağrılı Kasım şöyle özetliyor durumu:

"Zamanında bu arsalarla 'devlet arazisini işgal edip' gecekonduyu yapanlar TOKİ Bezirganbahçe konutlarından ev aldı, biz ise yıllardır burada yaşamamıza ve ev verileceğine dair iki yıl önce imzalı kâğıtlar gönderilmesine rağmen, kiracı olduğumuz için çadırdan yaşamak zorunda bırakıyoruz. Suçumuz buraya yıllardır kira vermek mi, yoksa diğerleri gibi 'kaçak yapılar' yapıp kiraya vermemek mi?"

Ayazma'da hayat en uygun tabirle bağışıklık kazanılmış bir işkenceden farksız. Üstünden yüksek gerilim hatlarının, içinden yanbaşındaki kâğıt fabrikasının atık sularının geçtiği mahalle, içme suyuna üç yıl önce halkın kendi girişimiyle kavuşabilmiş. Kış ortasında insanları çoluk çocuk demeden dışarı atacak kadar hazine arazisine sahip çıkan belediye bir ay önce mahallenin orta yerine, çadırların önüne kimyasal madde dökülmesinde hazine arazisi açısından bir sakınca görmemiş. İlk geldiklerinde yanar halde olan bu maddelerin üzeri birkaç gün sonra 'bilinmeyen şahıslarca' toprakla örtülmüş. En son marifetleri ise mahalledeki çöp bidonlarını (herhalde 'sosyal konutlar'da bidon yok) sessiz sedasız toplayıvermek olmuş.

Mümin ve delikanlı Tayyip! Namazını bir de Ayazma'da kılsana!..

Olimpiyat Stadı'nda bir maç için ödenen bilet fiyatının çok daha aza aylık mutfak giderlerini karşılayan Ayazmalılar, belki de çağdaşlığımızın AB tarafından tescilli Olimpiyat Stadı olmasa, 'çirkin görünen' mahalleleriyle devletimizi uzun yıllar daha rahatsız etmeyecekti. Stadın yanbaşında kurulu mahalleye yaklaşırken gözümüze çarpan ilk şey onlarca çocuk mezarlığı oldu. Fakat kapitalist sistem açısından gayet 'anlaşılabilir' ve 'zararsız' bir durumdur bu. Lüks semtte büyüyen çocuğun hayatı gecekonduda büyüyenin hayatından daha değerlidir, çünkü hem hayata yapılan maddi yatırım hem de bu yatırımların 'Türk girişimci'sine sağlayacağı kâr marjı daha yüksektir. Çocuklar ölüyor/ölebilir çünkü gettolara atık boşaltmanın maliyeti daha düşüktür. İstanbul'un en gösterişli yerine milyondolarlık cami yapmak için çırpınan pek Müslüman belediyeler, Ayazma'daki işçiye ve yoksula neden derme çatma bir camide ibadet etmenin uygun görüldüğünü seçim yalanlarını sıralarken açıklasın istiyor Ayazmalılar. Bırakın eğitimi, sağlığı, ibadet etmenin bile paraya endekslediği, Emine Erdoğan'ın bir türban defilesinden diğerine gitmede harcadığı parayı kazanmak için çocuk yaştaki kızların her gün 14 saat çalıştığı Ayazma'da, Tayyip'in bayram



namazı için İlahiyat Fakültesi'nin camiine değil de kendi camilerine gelmesinin racona ters olduğunu biliyor Ayazma halkı. Dönüş yolunda mezarlığın yanından geçerken şöyle meraklı bir soru duyuluyor: "Bizi buradan kovduktan sonra mezarları ne yapacaklar acaba?" Cevap: "Yaşayana sahip çıkmayan devlet ölüye mi sahip çıkacak?"

30 kadar yıkım mağduruyla 7 Mayıs'ta gittiğimiz

Küçükçekmece Belediyesi'nde belediye başkan yardımcısının, 'yapacağız-edeceğiz'den ibaret söylevini dinledik; çadırlarda yaşayan 140 ailenin 17 ay sonra tamamlanacak olan Hadımköy konutlarına yerleşebileceğini söylüyordu beyefendi. 'Neyse ki', bu sürede Ayazma'daki çadır ve barakalarda kalabilirlermiş. Oysa iki yıl önce de kendileri için yapılan Bezirganbahçe konutlarından yararlanacakları yazılı olarak ifade edilmişti! Hem de Belediye Başkanı Aziz Yeniay'ın imza ve kaşesiyle!..

Başkan Yardımcısı Hüseyin Oflaz, "Çadırdan kalmak istemeyen başka gecekondulu mahallesine gidip kiralık ev bulsun," gibi sosyal ve parlak bir 'çözüm' de önerdi son derece kibar. Böylece sözlerin kifayetsiz, kibarlığın mide bulandırıcı kaldığı yerden bu sefer daha kalabalık gelmek üzere ayrıldık.

Yaklaşık bir hafta sonra yine Ayazma halkıyla birlikte oradaydık. Mahalleye boşaltılan atıkları ve sağlık sorunlarını bir daha anlattık. Belediye Başkanı Aziz Yeniay'ın imzaladığı kağıdı, Hüseyin Oflaz'ın suratına doğru uzatıp sorduk: "Bu sözünüzü tutmayacak mısınız?" Pişkin pişkin, "Hayır tutmuyoruz," dedi. Biz de, "Peki," dedik, "Bu halk bir gün sizle hesaplaşır nasıl olsa..."



'Haydi kızlar okula' mı? Pardon?!

Uzun süredir tanık olduğumuz 'aydın', 'ilerici' burjuva ikiye bölünmüş Ayazma örneğinde bir kez daha somutlaştı. Çocuklarını evleri yıkıldığı için okula gönderemeyen Ayazmalı aileler, bir buçuk ay kadar önce, Milliyet binası önünde seslerini duyurabilmek için eylem yaptı; fakat medya konuyu 'ilginç' bulmamıştı. 'Haydi kızlar okula' kampanyasına çarşaf çarşaf yer veren ve kampanyayı sahiplenen Milliyet gazetesi, İstanbul'un kıyısındaki bu Ortaçağ manzarasına duyarsız kalmayı yeğlemişti.

Önce küresel ısınmaya neden olmakla kalmayıp gerçekleri çarpıtan 'bilimadamlarını' finanse eden vahşi kapitalizm, küresel ısınmayı pazarlama nesnesi haline getirirken veya bazı gerizekâhların yaptığı gibi meseleyi

bireysel tasarrufa indirgerken ne kadar samimiyse, bu kampanya ve onu düzenleyenler de o kadar samimiyetsiz ve fırsatçıdır. Açlığın somut nedenlerini göstermeyip iftar çadırlarının büyüklüğünü önemseyenler için, sorunun eğitimsizlik değil 'milli eğitim' olduğuna işaret etmek o kadar manasızdır.

Deniz Feneri Derneği'ne gıda yardımı için yaptıkları başvuru aylardır 'dosyanız incelemede' bahanesiyle geçiştirilen Ayazma halkı, kendilerini 'yüzyılın iyilik hareketi' olarak tanımlayan bu derneğe de RED aracılığıyla 'selamlarını' iletiyor. (Bu derneğe yönelik Almanya'da başlatılan operasyon ise, ortada bir 'yüzyılın avanta hareketi' olduğu konusunda ciddi kokular yayıyor!)



'Kentsel dönüşüm' avantajı...

1960'lardan itibaren kapitalizmin emek gücünü oluşturmak için büyük kentlere göç ettirilen kırsal nüfus, konut sorununa kendi imkânlarıyla, gecekondular yaparak çözüm buldu. Fakat bu gecekondular mahalleleri zamanla 'çevre' olmaktan çıkıp 'merkez' olmaya başladı ve yerel yönetimlerin rantı 'kentsel dönüşüm' adına büyük sermayenin ellerine teslim etti.

Konut meselesini sermayenin insafına bırakan belediyeler, İstanbul Güzeltepe'de ya da Kocaeli'de olduğu gibi yoksullara sosyal konut vermekten özenle kaçınıyordu. Bu nedenle

işçilerin ve yoksulların konut taleplerini gecekondularla savunmaya indirgemek, kötü koşulların devamını onaylamaktan öte bir anlam taşımaz. Biz, yoksulların açıkta kalmaması için gecekonduların yıkılmasına karşı çıkıyoruz ama esas olarak her emekçi aile için yaşanabilir konut hakkını ve gecekonduların rantı değil insanı gözeterek dönüştürülmesi gerektiğini savunuyoruz. 27 Mayıs'ta Ankara'da Türkiye'nin her yerinden gelen 'kentsel dönüşüm' mağdurlarının seslerini yükselttiği eylem bir adımdır ve bu eylemler büyüyerek sürecektir...

Biz neredeyiz?



Oldum olası Türkiye'deki kendine sol diyen partileri anlamış değilim. Bir tek Aybar'ın TİP'i hariç. Doğu Bloku'nun varlığını sürdürdüğü yıllarda, o dönemki TKP'nin radyo yayınına belirli frekanslardan dinlediğimde dünya bana iyicene garip gelirdi. Bütün dünyada var olan bir ideoloji Türkiye'de yasaklı idi. Mustafa Suphilerle başlayan komünizmin macerası akıl almayacak zulümlere ve baskılara uğradı.

Bugün elde kalan sözde 'sol' partilerden CHP, gittikçe nasyonalist bir çizgiye kayan Genelkurmay partisi konumunda. Doğu ve Kürt sorunu için hiç bir somut çözüm üretmiyor, barışın tam tersi savaşı savunarak yangına körükle gidiyor. Kerkük'te bile MHP ile aynı teze odaklanmış. Zaten geçmişe dönüp baktığımızda CHP'nin hiçbir zaman sosyalist bir parti olmadığını görebiliriz. Parti, içinde kendini sözde sola yakın hissedenlerin -o da azınlıkta kalmıştır- kurduğu, bürokratik bir oligarşinin mahvolmuş vizyonudur. CHP bir tek 74'ten sonra, o zamanki Ecevit'in ülkedeki sol yükselişi frenlemek için yaptığı çıkışları ile ('ortanın solu' ve hakça düzen söylemleri) özünde Marksizm ve sosyalizm olmayan partiyi 'sol' gibi gösterdi.

Öte yandan, legal yolla nefes alma olanağı bulamayan sol yeralına itildi, yerin üstünü ütopyası doğrultusunda şekillendirebilmek için. Milli şef İnönü'den bugünkü Baykal'a değin 74'le 80 arası kısa bir dönemde CHP sosyalist solla bir yakınlaşma içine girmek istemiştir, kendi oy çıkarları doğrultusunda.

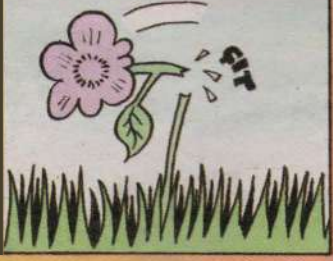
Türkiye siyasi tarihinin bir bölümünde TİP'le oluşan süreçte bu çizginin daha rasyonel ve koyu olduğunu görürüz. Yine aynı dönemde faşizan baskılara boyun eğmek istemeyen devrimci gençliğin militan mazisi, (hep kaçınılmaz olduğunu söylerim) yani silahlı mücadelesi de başlayacaktı. Fikir Kulüpleri'nden yola çıkan Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve arkadaşları, bugün ne gariptir ki milyonların meydanlarda dile getirdiği 'Tam bağımsız Türkiye' sloganını bayraklaştırmışlardı. Anti-emperyalist duruşları ile kişiliklerinden ödün vermeyen bu çocukları kah ipe göndererek, kah Kızıldere'de katlederek devletin bekasını güçlendiren yapı, şimdi bir tarihi ironinin eşliğinde kendi paradigmasının iflası ile dibe çökmüştür. Ve en hazini de o çocukların sloganlarını sahiplenmek bugün CHP ve diğer ne idüğü belirsiz parti baronlarına düşmüştür.

İşte tam da bu yüzden 'şeriatı karşı Cumhuriyet' diyen meydanların bir tarafının güdük kaldığına, geçmişte bu mücadelelerin ve hatta ötesinin hakkını verenlerle onulmaz bir bağ ve doku kopukluğu olduğuna inanandanım.

Yakında bir erken seçim var. Cumhuriyetin kadim savunucusu nasyonalist bir CHP, mazlum rolüne soyunmuş, inançlarımızın sahte savunucusu AKP ve diğerleri şimdiden saf tutmuş durumda. Peki arkadaşlar biz neredeyiz? Hâlâ sessiz mi kalacağız? Torunlarımız bizim bu günlerimizi anlatırken, "İşte son Mohikanlar," mı diyecek? Yoksa yürüyebilecek miyiz daha güzel ve barış dolu günlere, geçmişin aynı zamanda hesabını da sorarak?!

○ ALIŞ DİLEGE

bak bir direnişçi daha düştü
filistin'de..bir çiçek daha kırıldı..



ve binlercesini daha kırmak için havalandı bir f-16 incirlik'ten irak'a doğru..

cenin

özgür yıldız
taramaucu@hotmail.com



çiçeklerin kırılışını film izler gibi izliyordu
johnson ailesi, california'da..

peru'da maden işçileri, yerin yedi kat altında, fışkıran bir çiçeği
görünce yaşadılar benzer bir şaşkınlığı.. sevinçle..



önce şili'de ücretsiz eğitim isteyen bir protestocu
kız aldı çiçeklerden birini, taktı saçına..



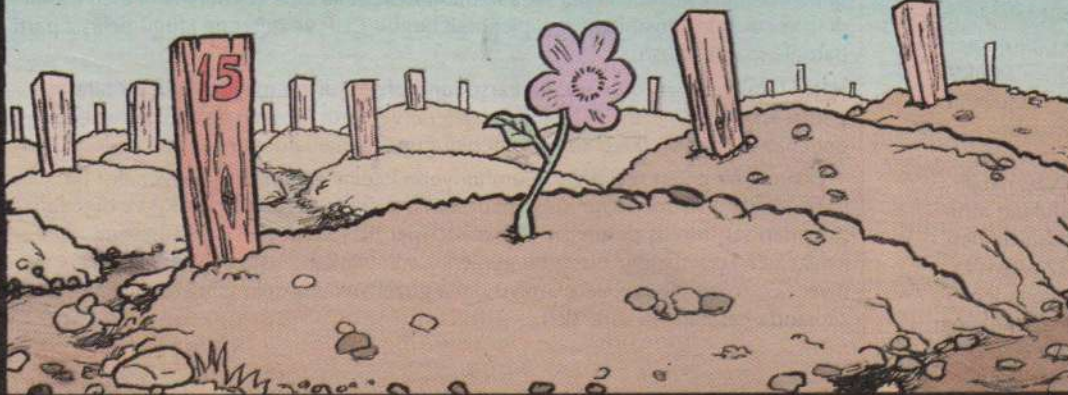
sonra tayvan'da günlük 3 dolara çalışan bir çocuk,
ürettiği ayakabılardan birinin içinde buldu
çiçeklerde birini, şaşırdı..



bir başka çiçeğin kokusu direnç oldu biber gazına karşı,
1 mayıs'ta taksim'e yürüyen bir delikanlıya..



anadolu'nun bir köşesinde, 26 yıldır kimsesizler mezarlığında yatan bir mezardan çıktı aynı çiçek, aniden..



ve bir başka çiçek
son sürat gelişimini
sürdürüyordu
ana rahminde,
uğruna ödenen
bedellerden
habersiz...



Genelkurmay'ın 27 Nisan gece yarısı yaptığı 'e-muhtıra'ya 'e-tepki'yle tavır koyan gazeteci Faruk Arhan RED'e konuştu...

'Varlığım yasadışı ve düşman ilan edilemez!..'

Faruk Arhan, Urfa doğumlu; İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Bölümü mezunu ve 15 yıldır gazeteci. Demokrasi, Birgün ve son olarak Radikal'de çalıştı. Çeşitli dergi ve internet sitelerinde farklı konularda mesleğini sürdürdü. Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin eski İstanbul Şube Başkanı. *Medya Eleştirisi ya da Hermes'i Sorgulamak* ile, Diyarbakırspor'u anlattığı *Geripas* isimli iki kitabına imza attı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce Genelkurmay tarafından 27 Nisan gecesinde yayınlanan e-muhtıraya ilginç bir tepki verdi; bir e-tepki! Yani Genelkurmay'a açıklamayı protesto eden bir elektronik posta yolladı. Faruk Arhan'la sorularımızı yanıtladı...

Şimdi konumuza gelelim. Genelkurmay bildirisinde sizi rahatsız eden neydi?

Aslına bakarsanız artık Genelkurmay yahut herhangi bir askeri yetkiliden kritik zamanlarda kritik açıklamalar geldiğinde, ilgili konunun içeriğini dahi bilmesem, 'Yine kimin haddini bildirmeye kalkıyorlar?' diye hemen düşünmeye başladığımı fark ediyorum. Yani askeri kurumlara karşı olumsuz bir önyargı içindeyim ve bunun da biricik sorumlusu Türkiye'deki askeri kurumların geçmiş deneyimleri ve mevcut söylemleri. Ve tabii, sorumsuz siviller ve askerlin her davudi sesinde esas duruşa geçen halk da süttün çıkmış ak kaşık değil. 27 Nisan e-muhtırasına gelince... O gece uyurken bir gazeteci arkadaşımın telefonu uyardırıldı. Telefondaki ses askerlerin muhtıra verdiğini söylüyordu. "Haydi canım!" diye karşıladım. Arkadaşım, içerikten söz etmeden çok sert bir açıklama yapıldığını söylediğinde de, "Bunu ilk defa yapmıyorlar ki," dedim. "Okuduğunda bana hak vereceksin," dedi ve sonra telefonu kapatıp uyudum. O sırada Radikal gazetesinde çalışıyordum. Gazeteye gittiğimde ilk yaptığım iş bildiriyi okumak oldu. Bildiride dikkatimi çeken iki şey vardı. Birincisi, çok acele kaleme alındığıydı. İkincisi ise ilk defa, 'Ne mutlu Türküm diyene' demeyenin ilelebet düşman olduğunun ilan edilmesiydi. Bildiriye kaynaklık eden anlayış ve bildirinin tamamı beni rahatsız etse de, korkunç bulduğum da bu vurguydu. Bir gazetesi, bir yurttaş olarak Türkiye'de yaşayan herkesin, Türk olmasa da kendini Türk varsaymaya ve bundan mutluluk duymaya itilmesinden açıkçası bir daha ürktüm. Bunun alenen dile getirilmesini de aslında askeri rejimin kendi gerçekliğini ele vermesi açısından ve saf yurttaşların askerin konumunu görmesi bakımından da olumlu buldum. Ancak askeri vesayet altında yaşamak, bu anlayışlara sessiz kalmak istemiyorum. Kısaca bildirideki söylem beni çok rahatsız etti.

Sonra ne yaptınız?

Birkaç arkadaş ile konuyu uzun uzadıya



tartıştık. Bazı arkadaşlar bildirinin irticai faaliyetlere karşı yayımlandığında ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin laiklik vurgusuna dikkat çekildiğinde ısrar ediyordu. Ben, sadece bu kadar olduğunu düşünmüyordum. Bu bildirinin tamamen gerçek müktedir gücün kendisini göstermesi olarak değerlendiriyordum. Yani bu bildiride hedef sadece 'anti-laikler', daha yumuşak deyişle AKP ve yandaşları değildi. Bu bildiri ile hem AKP'nin kulağı çekilmiş hem de devrimci ve demokratik kesimlere sert bir uyarı yeniden anımsatılmış ve başta Kürtler olmak üzere Türkiye'deki diğer etnik gruplara bir gözdağı verilmişti. Bildiriden iki gün sonra, 29 Nisan günü Genelkurmay'ın sitesine bir daha girdim ve bildiriyi yeniden okudum. Bir şeyler yapmam gerektiğini düşündüm ve Genelkurmay'a e-posta atarak onların e-muhtırasına karşılık bir nevi 'e-tepki'ni doğrudan ortaya koydum.

E-tepkinizde ne yazdınız?

Çok uzun yazmadım. Sadece, "*Ne Mutlu Türküm Diyene* demiyorum, şimdi ben düşman mıyım sayın askeri yetkiler," diye bir soru sordum. Yazdığım soru-cümlemin altına da adımı-soyadımı ekledim ve gazeteci olduğumu belirttim.

Cevap aldınız mı?

Hayır. Genelkurmay'dan herhangi bir cevap almadım. Ama ilginçtir, tam da o maili attığım günlerde, beni Atatürkçü e-gruplara üye olmaya çağıran iki farklı davet linki aldım.

Çevreniz nasıl buldu tepkinizi?

E-tepkimi paylaştığım arkadaşlarımdan, yaptığım eylemin kendini ihbar etmek anlamında olduğunu değerlendirenlerden tutun da, beni Don Kişotluk yapmakla

suçlayanlara kadar farklı tepkiler aldım. Bir arkadaşım adresimi değiştirmeyi önerdi. Bir diğer arkadaşım, Genelkurmay'a ikinci bir mail atarak işi toparlamamı, tatlıya bağlamamı istedi ve onlardan özür dilemem gerektiğini dahi söyledi. "Maili atarken sarhoştum," gibi şeyler yazmamı bile istedi!

Bunu yapmayı düşündünüz mü?

Tabii ki hayır. Arkadaşım şaka yapıyordu. Ama bu şakaların altında ciddi bir asker korkusunun yattığını görmek mümkün. Düşünsenize, herhangi bir örgüt yahut siyasi bir grup adına böyle bir şey yapmadığımız halde başımıza gelebilecek olumsuz şeylere karşı uyarılıyorsanız, demek ki bu ülkede askerlerden daha etkin bir güç yok! Ben bir yurttaş olarak, rahatsız olduğum bu bildiriye sadece bir mail atarak tepkimi gösterdim. Bütün dünyanın kabul ettiği bir gerçeği, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin gücü askerlerin yok sayması Türkiye için önemli bir kayıptır. 1984'ten beri bölgede devam eden çatışmalarda kaybedilen insan sayısı ve ekonomik güç ortada. Bizim bu çağda, hâlâ etnik kökenlerle uğraşmamız bile bana çok saçma geliyor. Bırakın, kim kendisini nasıl adlandırıyorsa öyle yaşasın bence. Çağdaş ve demokratik bir ülkede beyinler, toplumu ve dünyayı değiştirmeye, bu yönde ileri adımlar atmaya hazırlanmamız gerekirken, biz artık içimizde bir kangrene dönüşen kardeş kavgasına kafa vermiş geriyi doğru gidiyoruz. Bırakın dünyayı, yahut evrensel düşünmeyi, asgari insani düşünen herkesin artık bu gerçeği kabul etmesi gerekiyor. Dünyada etnik kökeninin ispatı için mücadele veren başka bir halk var mı? Ben bilmiyorum. Askerler kabul etse de etmese de, Türkiye'de Kürtler var olduklarını,

bedelini ağır bir şekilde ödeyerek ispatladı. Bu gerçeğe, yani Kürtlere en çok destek vermeleri gerekenler de, bence gelecekleri için, Türkler olmalı. Bu onların çıkarıdır.

Tepkinizde Kürt olmanız önemli bir etken mi?

Benim Kürt olmam yahut olmamam aslında çok da önemli değil. Aslına bakarsanız benim kökenimde Kürtlük yok diyebilirim. Dedemin dedesi 19. yüzyılın ortalarında Sivas'ın Gürün ilçesinden Urfa'ya göç etmiş. Yaptığım araştırmalar da kökenimin Kürt olmadığı kuşkusunu getiriyor. Buna karşın kendimi Kürt olarak hissediyorum. Türkçeyi okulda öğrendim. Anadilim Kürtçe. Bunu söylerken de asla milliyetçi değerlere sarılmıyorum. Hayatım milliyetçiliğe karşı mücadele etmekle geçti. Halklar arasında barışı ve dayanışmayı savunuyorum. Ayrıca dediğim gibi Genelkurmay'a tepki mesajımın da etnik kökenimle ilgisi yok. Yaşadığım ülkede, Ermeniler, Rumlar, Araplar, Çerkezler ve Lazlar gibi farklı etnik grup ve kökenlerin olduğu gerçeği ortada. Bu farklılıkların göz ardı edilmesi bence koca bir yalanı besler. Hal böyleyken varlığımın yasadışı yahut düşman ilan edilmesi çok saçma. Devletin askeri beni sevmek zorunda değil. Ancak benim gerçeğime saygı duyulması elzemdir. Bu doğanın biricik emridir. Ben bu ülkede yaşayan 70 milyon yurttaştan biriyim ve 70 milyonda 1'de olsa söz hakkımın olduğunu düşünüyorum.

Mailden sonra herhangi bir tehditle karşılaştınız mı? Ya da korkuyor musunuz?

Hayır, herhangi bir tehdit almadım. Ancak, bu ülkede çok yakın geçmişte düşüncelerini ve tepkilerini açıklayan insanların başlarına neler geldiğini, nasıl gözaltına alınıp işkencelerden geçirildiğini ve öldürüldüğünü biliyorum. Yani bunun bedelini biliyorum. Yaptığım haberlerde, yazdığım yazılarda bu konuları sıkça işliyorum. Genel olarak, bugün Genelkurmay'ın iç siyasete dair bu denli atak ve dayatmacı reflekslere sahip olması endişe verici. Bireysel olarak da Genelkurmay'ın hakkımda ne düşündüğünü, aslına bakarsanız, önemsiyorum. Ucuz kahraramalıklar yaparak, "Onlara göre sakıncalıysam ne mutlu bana" demiyorum. Zira, bu çok ciddi bir mevzu. Artık Genelkurmay'ın da mentalitesini gözden geçirmesi gerekiyor. Şemdinli'nin 'iyi çocuk'larından çok, bu ülkenin aydın yüzleri ve samimi yurttaşları alkışlanmalıdır.

Peki ne istiyorsunuz?

Genelkurmay'dan bir yanıt bekliyorum ve nihai olarak askerlerin siyaset sahnesinden çekildiği 'sözde' değil 'özde' demokratik bir Türkiye'de yaşamak istiyorum.

○ **Söyleşi: RUKEN ERKAN**

Yeter! Öleceksek ölelim!

Deniz atlarıyla, köpekbalklarının izi birbirine karışabilir... Darbecilerle şeriatçıların, liberallerle solcuların izlerine ne demeli?..

Bugünlerde en çok aklımızdan geçen deyim 'At iziyle it izi birbirine karıştı!' olsa gerek. Şaşkınlık da değil benimkisi, bir tuhaf haldeyim. Başım hafif yana eğik, kısık sesle "Allah allaaah!" deyip dururken yakalıyorum sık sık kendimi.

Her şey şaka gibi, ama değil maalesef. Asker postallarının ezdiği özgürlük ve demokrasi değil miydi? Birçok insan tutuklanmamış, işkenceden geçmemiş, asılmamış, haklarından mahrum edilmemiş miydi? Sıkıyönetimler, korkulu günler, geceler, bekleyişler... Yasaklı üniversiteler, işsiz profesörler, sürülen, sürdürülen öğretmenler. Ezim ezim ezilen işçiler, emekçiler... Hemen sonrasında tüm değerlerin alt üst edildiği, şeyhlerin, şıhların elinin eteğinin öpüldüğü bir dönem yaşamamış mıydık biz? Bir avuç insanın çıkarlarını kollayan ve de yoksulu sevmeyenler iktidardaydı hatırladığım kadarıyla. En baba 'SATIŞ'lar o vakit başlamıştı sanki, değil mi? 'Bir kere delmek'ler, 'köşe dönmek'ler, şımarıklar, çirkinlikler filan hani! Hani aile şirketleri,

'al gülüm ver gülüm'ler, yükselen 'değer'ler, sarıklılar, cüppeliler ve daha neler neler!

Şimdi süttten çıkmış ak kaşık oluverdiler. Kimi, "Aaa Rahmetli bu din konularında çok dikkatliydi," filan der, kimi

meydanlardan orduya teşekkür eder... Ne oluyor yahu,

toplumca çıldırdık mı biz sonunda? Buna amnezi

denir; yani bilinç kaybı, hafıza kaybı.

Ya da ben külliye ve mütemadiyen

büyük bir yanılgı, hatta yanılsama

içerisindeyim. Aslında bu toplum

kadını-erkeğiyle zaten birer

Ertuğrul Özkök'tü de ben görmek

istemiyordum! Belki de ne halklar

sevmiştim de zaten yoktular!

Geri çekilip daha soğukkanlı baktıkça

gördüklerim kanımı dondursa da, aslolan bu. Evet, o yıllarda gençtim ve her 10 yılda bir darbelerle yaralanmış halkımın, sevdiklerimin, darbe istemeyecek kadar 'aydın' insanlar olduğuna inanmıştım. Oysa sonraki yıllarda ne darbeciler cezalandırıldı, ne de '82 anayasası değişsin diye kimsenin

kılı kıpırdadı. "Aman evladım, siz geminizi kurtarın... Aman çocuum hiçbir şeye karışmayın... Aman canım kim kurtardı da siz kurtaracaksınız..."larla geçmedi mi aslında 80'li-90'lı yıllar. Adalet duygularımız o yıllarda gözümüzün içine baka baka baltalanmadı mı?! En yavaş söylemlerin içine o yıllarda çekilmedik mi çok özel televizyon ekranlarından?! Hep korkutulmadık mı aslında biz?! Bir yanda parmak sallayıp duran, derininden sığına türlü türlü DEVlet, bir yanda postalını cilalayıp duran ordu, bir yanda da Allah-Kitap-Peygamber. Tüm bunların arasında tuz da kokmuş; neredeydi ki adalet?!

Nah! Duvar çöktü!..

"Nah işte, duvarlar da çöktü, komünizm de. Bütün sosyalistler kola bağımlısı oldu, siz hâlâ rakı sofralarında solcu safralarsınız! Değişti dünya kardeşim, sığsınız! Hanımış globalizmin cici çocukları ve de illa ki yaşasın reel ekonomi!" filan. "İşçi mi kaldı, herkes satılık... Arkana bakınca göremezsin emekçi neyin, inerler tepene, kaybedilirsin de adın bile anılmaz!" diye diye geçmedi mi geçmedi mi o yıllar?! Bir de 'başarı' mavalı bindirilmedi mi, kamburumuza kambur eklenmedi mi?! "Depresyona girersin valla kardiş, panik atak filan olursun bak 35'inde haaala genel müdür olamadıysan... Bilmiyorum artık!"

Ve hâlâ korkutulmuyor muyuz?! "Höyt, amanin Taksim'e gelmeyin, provakasyon

olur! Heyt, akıllı olun, indiririz arkadan üç kurşunla! Vay, şeriata bakın şeriata! Aman, darbe de geliyor yandan!.."

"Yeter, yeter, öleceksek ölelim!" İnsaf be kardeşim! İnsanız biz, sümüklü böcek değil. İçime çekile çekile yaşayacaksam böyle; yeter!.. Kesilsin şu lanet nefesim. Onurumu istiyorum. Dostlarımı, sohbetlerimi, meraklarımı, olanaklarımı, kitaplarımı, umutlarımı istiyorum. İnsan gibi yaşama, itiraz etme hakkımı ve cesaretimi istiyorum. "Öldürün ulan, bir gider bin geliriz," demek istiyorum, yanımdakilere güvenerek. "Akıllı ol, küfredeceğin yeri bi daha düşün oğlum!" demek istiyorum o bebeler. Yıllardır kendi halkıyla savaşıp bir ordunun büyüklüğünden şüphe etmeyen ve onunla işbirliği yapanlarla ayrı yerlerde durabilmek istiyorum. 'Globalleşmemek' istemiyorum kardeşim ve SATIŞlardan pay filan almadan, sadece emeğimle karnımı doyurabilmek istiyorum mümkünse!

Ekilecek toprağı mı kalmadı bu dünyanın, çıkarılacak madeni mi kalmadı?! Çalışılacak fabrikası mı yok, üretilcek fikri mi?! İş silahlar, petrol, elmaslar, 'gelincik' tarlaları ve de küçük kız/oğlan pazarlarına mı düştü yani! Onlardan arta kalanı didişerek bölüşen bir avuç kağıtçı liboşun ve politikacının eline mi bakacağız! HAYIR. Aç insanın önünde hiçbir güç duramaz. Ama kapitalizm insanı süründürecek kadar doyurur! "Buna da şükür" ha?!

○ YEŞİM AKBULUT

Muhtıra ve Kaypaklık

"Darbeye karşıyız ama..." . Hayır kardeşim, karşı falan değilsiniz. Darbeye böyle karşı olunmaz.

Ah necip Türk basını ah... Bende ki de ne saf beklentiyim, ne fantezi... Paralı kanallarda seks

filmlerinin çoktan dönmeye başladığı saatlerde internete düşen muhtıra sonrası komik hayaller kurmaktan kendini alamamıştı aklım. "Ne 12 Eylül'ün, ne de 28 Şubat'ın Türkiye'sindeyiz. Türkiye aynı ülke değil artık. Medya tepkisini gösterecektir buna. Hayır, tabii ki tüm medya değil. Tüm köşe yazarları değil. Ama gazetelerin manşetlerinde, 'Ooo şu işe bakın. Kriz de pek büyüdü hay Allah,'

tarzı haberler yer alsa da, insana, 'Bir şeyler değişmiş bu memlekette,' deditcek kadar anlamlı sayıda köşe yazarı kayıtsız şartsız tavrı alacaktır muhtıraya" diye düşlemiştim. Evet, sahiden de düşmüş bu, ham hayalmiş.

"Darbeye karşıyız ama..." . Amma da karşıyınız! Çıkartsanıza ağzınızdan baklayı. Ya da sizin yerinize ben çıkarayım isterseniz: "Darbeye karşıyız ama İslamcılara karşı yapılsa destek veririz. Gerçi realist olmak gerekirse, Türkiye'de rejimin İslamlaşması gibi bir tehlike yok ama ordu da dışını gösterecek neme lazım. Periferi merkeze aktı akacağı kadar, Cumhurbaşkanlığı da biz beyaz, hatta bembeyaz Türklerin içine sindireceği bir kişiye yar olsun... Mesela karısının başı açık olsun.

Sardılar zaten dört bir yanımızı. Eskiden uçaklarda, alışveriş merkezlerinde, gittiğimiz 'restoran'larda başı kapalı insanlar mı vardı? Bizim gençliğimizde üniversitelerde türbanlılar mı vardı? Gerçi örtünen



gene örtünürdü ama köyünde, kasabasında kalırdı. Bizim yaşam alanlarımızda boy göstermezdi. Şimdiye halk plajlara hücum etti, vatandaş denize giremiyor.

"Darbeye karşıyız ama..." . Bu yaklaşımla söyledığınız çoğu şeyde haklısınız, size ben de hak veririm. Ama öyle bir noktada da öylesine haksızsınız ki, öncesindeki bütün argümanlarınız buruşup çöpe gidiyor. Nasıl mı?

Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı ve Başbakan'ın aynı çizgiden gelme insanlardan oluşması Türkiye fotoğrafını yansıtmazdı, daha ılımlı bilinse de Gül de nihayetinde Erdoğan'la aynı kökeni paylaşıyor, farklı bir aday daha uygun olurdu diyorsunuz. Haklısınız. Hem 367 şart değil deyip hem de bu sayıya ulaşmak için seviyesiz manevralar yapılmamalıydı diyorsunuz. Haklısınız. AKP 4 yılı aşkın süredir iktidarda, 'merkez'e yaklaşma çabası içinde ama laik hassasiyetleri kabarık vatandaşlara yeterli güveni veremedi diyorsunuz. Haklısınız. Bülent Arınç aba altından sopa gösterdi, 'dindar Cumhurbaşkanı' isteyerek saçmaladı, her şeyi mahvetti diyorsunuz. Kesinlikle haklısınız.

Peki zurnanız nerede zırt diyor biliyor musunuz? Onu da izah edeyim. Yukarıda bahsedilenler egemen siyasetin, egemenlerin siyasetinin pespaye halleri. Türkiye'ye 'yakışan', bu ülkeye 'giden' manzaralar. Ama ne olursa olsun 'oyun sahası'nın içinde cereyan eden kayıkçı kavgaları bunlar, kurallar dahilinde... Ancak muhtıra öyle değil. Muhtıra sözün bittiği, siyasete 'oyun bitti' düdüğü çalınan nokta. Bu düdüğü halkın vergileriyle alınmış silahlarının sağladığı güce dayanarak çalan, ancak siyasetçilerin aksine, 'tasarruflarından' ötürü sandıkta veya başka bir yerde halka hesap verme durumunda olmayan bir kurumdan söz ediyoruz. Siyaseti 'siyaset dışı siyaset'ten ayıran da bu nüans işte; 'mesuliyet' der eskiler, ecnebilerse 'accountability'.

Ama siz bunu göz ardı ediyorsunuz. Dahası, belki henüz 28 Şubat'taki kadar yaltaklanmadınız ama, siyaset üzerindeki askeri vesayeti bir "veri" kabul ediyorsunuz. İçselleştirmişsiniz bunu. Ertuğrul Özkök'ün satırlarındaki gibi. "21'inci yüzyılda yine bir askeri balans uyarı ile karşı karşıya kalmamız, biz siviller için kötü bir sınav oldu" diyor Sayın Özkök. Sınav benzetmesi aslında her şeyi açıklıyor. Siviller öğrenci, askerler öğretmen; mantık bu. 'Sınav'da kötü not aldıysak bu bizim suçumuz. Tıpkı, "Hakem yanlış kararlar verdi, tahrik olan seyirciler sahaya atladı," gibi. Ya da, "Sözlü tacize karşıyız ama gecenin bir vakti tekinsiz bölgelerde mini etekle de dolaşılmaz ki canım..."

Olmadı.

○ BURAK COP

Bir 'terörist'in insan yüzü

Hücreye atıldığım zaman, öğleden sonraydı. Ayak bileğim sızlıyordu. Alışkın olanların tavrıyla, İl Jandarma Alay Komutanlığı'nın altındaki zifiri karanlık tecrit hücrelerinden boşluğa seslendim. İki ayrı ses yanıt verdi. Biri, tam karşımdaki hücreden Özgür'dü. Diğer ses uzaktan geliyordu; Okan'ın sesiydi. "Hocam," diyordu, "Bana lüks daire verdiler, yataklı yerdeyim!" 18 Mart 1993 günüydü. O gece Ankara'ya kar yağdı ve üstüm çok zayıftı; kar bodrumun açık mazgallarından içeri doluyordu. Battaniye istedim, olmaz dediler. Donuyordum. Slogan atmaya başladım. Sonunda bir er getirip attı bir battaniye.

Betonun üzerindeki ilk gece hep zor geçer. Bayılır gibi uyursun sabaha karşı. Uykuya dalalı belki iki saat olmuştu ki, hücrenin kapısı açıldı. Bir rütbeli var kapıda. "İfade verecek misin?" diye sordu. "Yok!" dedim. "Battaniyeyi ver," dedi. "Vermiyorum!" Daldılar hücreye. Ezildim. Elimden battaniye gitmişti. O kadar soğuk ki!.. Tekrar slogana başladım, üzerime kapanan kapıyı tekmiyorum.

Özgür bağıyor, derinlerden Okan bağıyor... Hücreleri bastılar bir alay jandarmayla. Kapı açıldı, bir yığın yığıldı üzerime, ellerim arkadan zincirlendi, ayaklarım birbirine zincirlendi, ağzıma paçavralar tıklandı, alelacele kesilmiş bir çarşafı gem vurdular ağzıma. Çifte atmaya çalışıyorum. Arkadan zincirlenmiş kollarımı havaya kaldırdılar, kaburgalarımla ciğerlerimi patlatacak...

Bir taburenin üzerinde, gözlerim bağlı, sırtım, kafam, duvara yaslı, ayılmaya başlamışım, karşıdan gözbağımı bile delen geçen bir ışık, adresimi soruyorlar. Ayıldım: "Size söyleyecek hiçbir şeyim yok!" Tehditkar ve alaycı bir ses, "İşler değişik koçum," diyor, "Biz adamı konuşuruz. Üzerimizde üniforma yok," JITEM'in adını bilirdik biz sadece... Sonra ağzımı yine paçavra doldurup gem vurdular, hücreye yolladılar. Hücrede uğraştım, omzumla gemi gevşetip boynuma indirdim, paçavraları ağzımdan çıkardım. Okan, sloganlara katılmış olmanın cezasını görmüş meğer, yataklı tecrit bölgesinden benim yan hücreye atmışlar onu da. Nasıl sevinçliydi! "Ulan," diyor, "Bizi niye Hilton'a koymuştunuz ki herifler? Rahatladım şimdi!"

Okan öyle bir adamdı ki, hücrenin bile rahatında kalmak ona batardı. Sussa yataklı 'tecrit'te kalacaktı, oysa o karanlık beton hücrede bile olsa bizim yanımıza atıldığı için sevinç duydu!.. Ne yalan söyleyeyim, onun yan hücreme gelmesi bana ayrı bir kuvvet vermişti. Neyse 'muamele'ler bitti, ifade vermedik, son birkaç gün 'nadas'a çekildik; üç ranza bulunan 'tecrit'e' alındık. Hilton!

Okan'la dalmadığımız muhabbet kalmadı. Nasıl iyi bir adamdı. Hani sahte gülmeler vardır ya, onda sahtenin 's'si' yoktu; Okan bir güldü mü, tüm çehresiyle gülüyordu. Samimiyet bıyıklardan sarkıyordu... Fikirlerimiz uzak, ayrı düşünüyoruz ama arkadaş olduk işte. Dışarıda bizi birbirimizden ayıran şeylerin, içeride sırt sırta vermemize engel olmadığını anlamamın keyfiyle, iki genç adam olarak konuşuyoruz.

Yalnız, açız be arkadaş, girdiğimizden beri açlık grevindeyiz! Çıkınca ilk iş bir mercimek çorbası içeceğiz. Birden yüklenmek yok, iki saat bekleyeceğiz, sonra birer buçuk İskender



Bu fotoğraf Okan Ünsal'ın (sağda) öldürülmeden yaklaşık ikibuçuk yıl önce çekilmişti.

söyleriz!" Projeye bakın!

Mahkemeden serbest bırakıldık. Leş gibiyiz. 11 gündür içerideyiz. Ayıptır söylemesi, paramız yok. Bozukları birleştirdik, Sakarya Caddesi'nde ucuzcu bir lokantada mercimek çorbalarını içtik. Güvenpark'tan minibüse bindik ve leş gibi üstümüzle ODTÜ'ye gittik. Birkaç arkadaş gördük, çıktığımızı haber verdik. Sonra, Kimya Bölümü'nün oradan gelen Berna'yı gördük, koşup Okan'ın boynuna atladı. Hani içinden 'aşk budur' diye karikatürler çıkan bir sakız vardı ya... Bir kadın, 11 gün yıkanmayan bir adama böyle sarılıyorsa, aşk odur işte!

Ölüm oruçlarına rağmen

Berna Çankaya kaymakamının kızıydı. Okan'la tanışmış, solcu olmuştu. Biraz 'sekte'di! Ne kavgalar etmiştik. Ama o gün, bir daha unutamayacağım gülüşüyle, bizim İskender projesini dinlemiş, kolumuzdan tuttuğu gibi servise bindirmiş, Tunus Caddesi'ndeki Mutlu Kebap'a götürmüş ve birer buçuk İskender'i ısmarlamıştı!

Ertesi gün, ODTÜ'de eylem vardı. Ortalık karıştı. Alay komutanlığından bir albayın kafasına taş geldi; şapkasının yerde yuvarlandığını hatırlıyorum. Elinde megafon, "O Hakan'la Okan'ın anasını s..n!" diye emir verdiğini hatırlıyorum... Yakalayamadılar...

Okan'la ayrı düşünüyorduk, ayrı ekiplerdeydik ama aramızda arkadaşlık bağı oluşmuştu. Her fırsatta oturup sohbet ediyorduk. Sonra, veda gibi bir konuşmanın ardından, Okan okuldan çekildi. Biliyordum, kendince daha ciddi işler yapacaktı. Haber çok gecikmedi. Operasyon gelmişti. Berna'nın babasına tahsis edilen kaymakamlık lojmanına yerleşmişler, operasyonda buradan 'örgütsel doküman' çıkmış, topu birden 'çok tehlikeli örgüt' statüsünden cezaevine atılmıştı. Aslında işin kara mizah bir yanı da vardı; belki de ilk defa bir kaymakamlık lojmanı 'örgüt evi' yapılıyordu; makam aracı da bizimkilerin elindeydi! Çok ceza yediler, çok yattılar. 1996 yılında cezaevlerinde ölüm oruçları başladığında, Okan ilk postadaydı.

Birlikte hücrede kalırken, onuncu günde tansiyonu düştüğü için hastaneye götürülen arkadaşım, 60'lı günlerindeydi. Eski ODTÜ'lü arkadaşlarla buluşup, ne yapacağımızı konuşmaktan başka hiçbir şey gelmiyordu elimizden. Okan, o ölüm oruçlarında ölmemişti ama!

Sonra gene yıllar geçti, 'F tipi' hikayesi gündeme geldi. Bu sefer Berna ilk postadaydı. İş çözümlenecek gibi durmuyordu. İkinci posta, derken üçüncü posta ölüm orucuna başladı. Aralarında Okan da vardı. Çanakkale Cezaevi'nde, eylemin sözcülerinden biri Okan'dı. Biz dışarıda, ölümü geciktirecek B1 vitaminlerinden toplamaya başladık...

'Hayata Dönüş' diye dozerlerle girdikleri cezaeviydi Çanakkale Cezaevi. Okan da, Berna da orada! Berna komaya girdi daha sonra. Hastanede. Okan, öğrendik ki, Trakya'da başka bir cezaevinde, yine ODTÜ'den arkadaşımız, Grup Yorum elemanı İhsan Cibelik'le aynı hücreye atılmış. İki inatçı aynı koğuşta!

Berna komadan çıktı. Bir gün telefonum çaldı. O arıyordu. Buluştuk. Saçları dökülmüştü, çok zayıftı. İnsanlar böyle şeyleri az yaşar. Bana açık greviden sonra İskender ısmarlamış olan kız, şimdi karşımda tüm yüreği ve fakat tükenmiş bedeniyle duruyordu; ben gülümsemeye çalışarak ona Okan'ı soruyordum. Saçma bir durumdu. Birbirini anlamayan insanların durumu... O, Çanakkale Cezaevi'ndeki direnişi anlatmaya koyuldu. Atılan gazları, kendilerini korumak için kullandıkları sirkeleri... Yüzüne baktım, anladım, birbirimize sarıldık...

Sonra, Berna canlandı, saçları çıkmaya başladığında yurtdışına çıkmıştı. Bana cezaevinden yazan Okan ise, Vernicke-Korsakof sendromu tanısıyla salıverildi. Çıktıktan kısa süre sonra aradı. Buluştuk. Yürüyemiyordu. İskelet gibiydi o da. İlk buluşmamızdan sonra, ağıladığımı hatırlıyorum. Sonra toparlandı. Sık sık buluşmaya, saatlerce konuşmaya başladık. Yine bir buluşmamızda, "Hocam," demişti, "Bir sol sosyete var ya 'aydınlık' diye, aslında bu çevreye girsek, bizi taciz etmeleri

zorlaşır, değil mi?" "Seni o çevreye almazlar Okan," dedim, "Sen 'sosyetik' misin?" Durdu, gülümsedi, "Doğru ya," dedi, "Doku uyusmaz!.."

'Yüzünden belli iyi çocuk'

Sonra bizim eve gittik. Annem babam evdeydi. "Ne iş yapıyorsun evladım?" sorusuna, nasihatler başlamasın diye, "Gazeteci arkadaşım," diye tanıtarak ben cevap verdim. Hiç unutmuyorum, bir şeyler yedik, bir ara annem, "İyi insan yüzünden belli olur, hep böyle iyi insanlarla ahbaplık etsene," dedi. Sonra Okan'a dönüp, "Evladım çok üzdü bizi bu, hep başını belaya soktu," diye izah etti durumu. Gülmekten yerlere yuvarlanacaktık. Anne her yaşta anneydi ve Okan'ın da iyilerin iyisi bir annesi vardı; o benim annemden çok daha fazla üzölmüştü...

Başka bir buluşmamızda, Almanya'ya, Berna'nın yanına çıkacağını söyledi. Gitti. Almanya'dan geldiğinde aradı, Mis Sokak'ta bir kahvede oturduk. Uzun uzun konuştuk, ortak tanıdıklarımızdan havadislerle masum dedikodular yaptık, güldük. Ayrılrırken, "Geldikçe ara," dedim. E-posta aracılığıyla hablerleşecektik...

Birkaç ay geçmişti, güzel bir Haziran gününün ardından, evin balkonunda oturmuş, ahbaplarla sohbet ediyordum. Telefonum çaldı. Karşımdaki ses, "Okanların öldürüldüğü doğru mu?" diye soruyordu. "Okan Almanya'da kardeşim!" diye çıktım, "Ne diyorsun sen?" Karşımdaki ses, "Tunceli'de operasyon..." dedi, "Okan," dedi, "Berna..." dedi. Kapatım telefonu. O an nasıl becerdiysem, bir telefon trafiğinin ardından Tunceli'de öldürülen 17 devrimcinin naaşılarının bulunduğu yerde bekleyen genç bir kadına ulaştım. Okan'ın öldürüldüğüne o an inandım. Almanya'dan bir toplantı için gelmişlerdi; Ovacık civarındaki Mercan Vadisi'nde başka yerlerden gelen yoldaşlarıyla buluşmuşlardı. Toplantı anında üzerlerine bombalar yağmaya başlamıştı...

İhbar gelmiş!.. Devlet de gidip bombalamış!..

Aslında bu devletin en iyi yaptığı şey, 'ihbarları değerlendirmek' ve 'öldürmek'.

Depremlerde gördük. Bu devletin 'yaşatma' diye bir kudreti yok; tüm bir kudreti öldürmek üzerine kurulu. Okan da, devletin resmi kayıtlarına, 'Maoist Komünist Parti lideri, ölü ele geçirilen terörist' olarak yazıldı. Sorgusuz, sualsiz katledilmeyi hak edenlerden biriydi o devlete göre.

Oysa Okan, onunla tanışma şansını bulmuş ODTÜ'lülerin, dostlarının yüreklerine kantinde ya da çimenlerin üzerinde çaldığı bağlamasıyla, coşkulu türkülerıyla, toplantılarda yaptığı ağırbaşlı konuşmalarla, iyi yürekli, yüce gönüllü, can bir dost olarak kazandı. Bu düzen, Okan gibi yiğit bir adamı kendine düşman ettiyse, Okan'ı değil, kendisini sorgulamalıydı...

Şimdi zaman zaman Okan'ın bana cezaevinden yolladığı, üzerine zafer işareti çizilmiş, el yapımı karta bakıyorum. Üzerine yazdığı coşku dolu yazıyı okuyorum, hüzünlüniyorum. Okan benim arkadaşım. Gurur duyuyorum...

HAKAN GÜLSEVEN

Afyon'da faşist sosyoloji

Sosyoloji Öğrencileri Kongresi yapısı itibarıyla, üniversitelerin sosyoloji bölümlerindeki öğrenci kulüpleri/ toplulukları üzerinden iletişim kuran ve üniversite öğrencilerinin kendi aralarından seçtikleri temsilciler aracılığıyla karar alma mekanizmasına sahip olan bir oluşum. Yani siyasal literatürle ifade edecek olursak, tabandan örgütlenmiş, doğrudan demokrasi anlayışıyla işleyen bağımsız bir yapı. Her üniversitenin kendi iç işleyişinin (kulüpler, topluluklar, fakülte öğrenci temsilcileri) bağımsız olduğunu da eklemek gerek. Türkiye'deki 'muhteşem' eğitim sistemi içinde, 'bilim yapma aşkıyla yanıp tutuşan' (hatta çoğu kül olmuş) akademisyenlerden öğrendiklerini, ilgilendikleri konulara dair biriktirdiklerini paylaşmak için senede bir kere herhangi bir üniversitede buluşan sosyoloji öğrencileri, bu 'bölücü' eylemi kesintilere uğramasına rağmen 12 kez düzenlemeyi başarmış. Geçtiğimiz nisan ayının sonlarında, tamamen öğrenci inisiyatifıyla gerçekleşen bu 12 kongreye gölge düşürecek bir 13. kongre yaşandı.

Ülkü İttifakları

Geçen sene Akdeniz Üniversitesinde düzenlenen sosyoloji öğrencileri kongresinde, bir sonraki kongreyi düzenlemek için aday olan Afyon Kocatepe Üniversitesi öğrencileri, kongreye katılan diğer öğrencilere, kendi üniversitelerindeki faşist baskı ve buradaki kadrolaşmaya karşı bir duruş sergilenmesi için çağrıda bulunmuş, kongreye katılan diğer üniversite öğrencileri de Afyon'da yaşanan bu sorunlardan dolayı kongrenin bu yıl özellikle Afyon'da düzenlenmesine karar vermişti. Daha önceki kongrelerde de olduğu gibi, kongreyi sadece Afyon'daki sosyoloji öğrencileri değil, kongreye katılan tüm diğer sosyoloji öğrencilerinin düzenlemesi gerekirdi. Ancak Afyon'daki sosyoloji öğrencileri, bu süreçte diğer sosyoloji öğrencilerini katmak yerine, Afyon'da bulunan faşist gruplarla beraber, kongreyi kendi tekellerine almak istemişler. Antalya'da kongreyi alan AKÜ öğrencileri, kongrenin hazırlanış sürecinde tasfiye edilmiş ve yerine, çoğunluğu daha önce hiçbir kongreye katılmamış öğrencilerin oluşturduğu bir ekip gelmiş. Bu durumun nedenini soran diğer üniversite öğrencilerine, önceki ekibin faşistlerin baskılarından korkup kaçtığını, yeni ekibin ise direnmeyi seçtiğini söyleyerek gözü pek olduklarını vurgulamışlar. Faşist tehditleri karşısında neler olacağını soran üniversite öğrencilerine verilen cevaplar, tehlikenin bertaraf edildiği yönünde olmuş. Kongrenin hazırlanma sürecinde yaşananlardan habersiz bırakılan diğer üniversite öğrencileri kongrenin sorunsuz işleyeceğine ikna olmuşlar.

Kongre zamanı gelip çatığında, bertaraf edildiği söylenen tehlike de ortaya çıktı. Fakat ne hikmetse bu tehlike, yani faşist oluşumlar Afyon'da hem akademisyenlerin hem de idari personelin nazarında gayet meşruldı. Yani özetle; Akademi, ocak el ele, hep beraber kongreye!

Bunu sadece Afyon'da yaşanmış ve bitmiş

bir olgu olarak göremeyiz. Kongre süresince yapılan Üniversite Sorunları Çalıştayında, farklı üniversitelerden öğrenciler, çok benzer sorunlar yaşadıklarını dile getirdiler. Üniversitelerinde sadece siyasal olarak örgütlenmekle kalmayıp, özelleşen tesislerden de payını alan kesimler, öğrenciye dair her şeyi yok etmeye yemin etmişçesine öğrenciye saldırıyor. Çalıştay kongrenin sonunda aşağıdaki metni yayınlayıp, üniversitelerindeki durumu açıklıyor:

"Üniversitelerde DARBE var!

Bu metni çıkaran insanların hiçbir iktisadi ve siyasal bağlantısı bulunmamakla beraber, ortak kaygılarının temeli Türkiye Cumhuriyeti'nin çeşitli üniversitelerinde öğrenci olmalarıdır. Bugün üniversite öğrencilerinin maruz kaldığı baskı ve denetimin meşruiyet temeli hiçbir şekilde üniversitelerin var oluşu nedeniyle bağdaşmamaktadır.

Akademik ve idari personelin çeşitli ideolojiler ekseninde kadrolaşması, bu farklı ideolojilerin işbirliği yapmışçasına öğrenci varlığının karşısında konumlanması, üniversitelerin ticarethane benzeri kar amaçlı yapılarındaki dönüştürülmesi, öğrenci etkinliğinin bürokrasi kısılcasında yok edilmesi ve eğitim-öğretimin eleştirel niteliğini yitirmesi, bugün üniversitelerin bilimsel ve düşünsel ilerlemeye yönelik misyonuna yapılan darbenin göstergeleridir.

Bugün öğrencinin suç eğilimli olduğu doğrultusundaki görüş, darbeyi zihniyetin yarattığı paranoyalardan sadece birisidir. Öğrencilerin üniversite yönetimleri tarafından bürokratik ve yasal denetimler altına alınarak öğrenci etkinliklerinin bu yönetimlerin bağlı bulundukları üst kurulun darbeyi zihniyeti ekseninde şekillenmesi söz konusudur. Ve bu darbeyi zihniyetin kalıplarına girmeyen öğrencilerin faaliyetleri ise baskı organlarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu baskı organları fiziksel, ekonomik, akademik, bürokratik olarak legal ya da illegal biçimlerde öğrenci yaşamı üzerinde hegemonya kurmaktadır. Üniversite içerisinde yaşanabileceği düşünülen olaylara ilişkin paranoyanın sürekli sıcak tutulması, kolluk kuvvetlerinin öğrenci yaşamına müdahil olarak varlığını sürdürmesini meşrulaştırmaktadır. Ülkede yaşanan iktidar kavgalarının ve rant hesaplaşmalarının yol açtığı kargaşa ortamının faturası öğrenciye kesilmektedir.

Öğrencisine karşı kapalı olan üniversitelerin kapıları özel sermayeye açıktır. Çünkü kadrolaşmalar kendilerine ekonomik temeller de yaratır. Üniversite öğrencilerini baskı organlarıyla kuşatmış olan darbeyi zihniyetin kadroları, iktisadi olarak da öğrencilerin üzerinde kontrol kurmaktadır. Özelleştirme politikalarının çerçevesinde üniversitedeki tesisler öğrencilerin sömürülmesine yönelik düzenlemelere gitmektedir. Bu sömürüyle yaratılan kontroller kısıtlı öğrenci bütçelerinin üniversite üzerinden öğrenciye geri dönmelerini engellemekle kalmayıp, üniversitelerin öğrenciler için olduğu algısını da yıkmaktadır. Bu algının yok edilmesi, üniversite öğrencisinin sadece bir müşteri ya da tüketici olarak ele alınmasıyla ilintilidir. Artık öğrenciden beklenen üretmesi değil tüketmesidir.

Bugün birbirleriyle çatışır görünen iki hakim ideolojik gücün yürüttüğü politikaların baskısı altında öğrenci varlığı yitip gitmektedir. Son derece samimi ve açık bir ifadeyle üniversitedeki ekonomik sömürüyü perçinleyen 80 sonrası iktidarlara beraber AKP ile üniversitedeki baskıcı şiddeti kuran ve meşrulaştıran askeri elitlerin keşiştiği en önemli nokta öğrencinin yok oluşuna olan katkılarıdır. Bu kesimin ve çatışmanın kaynağı olarak yaratılan toplumsal paranoya, üniversite öğrencilerinin mevcut halinin devamını sağlamaktadır. Ordunun yaratılan ve ifadelendirilen tehditlere müdahale etmesi için çağırılması, üniversitedeki jandarma, çevik kuvvet, polis, özel güvenlik birimi gibi güvenlik tedbirlerinin öğrencileri korumak yerine öğrencilerden koru(n)mak için kullanılması durumunu beraberinde getirmektedir.

Gün geçmiyor ki Anadolu'daki üniversitelerden gelen şiddet, taciz ve dayak haberlerinin kaynağı ülkücü ve aşırı-milliyetçi grupların çıkarmış olduğu sorunlar olmasın. Kendisinden başkasına yaşama şansı tanımayan bu gruplar ve buna müsamaha gösterip olağan karşılayan üniversite yönetimleri, Türkiye'deki bütün öğrenci nüfusunu tehdit etmektedir. Bugün üniversitede öğrenci olanlar ile yarın üniversiteye girecekler ve gelecekteki bütün beyinler bu tehditle yaşamaya alışmak zorunda bırakılmıştır. Bu sorunun, yüksek tirajlı gazetelerin reklamlarıyla değil, acilen öğrenci temelli bir toplumsal tepki ile çözülmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz nedenler ve süreçlerden dolayı bizler kaygılıyız. Kaygımızın temel nedeni darbe zihniyetini taşıyan kadroların toplumsal paranoyadan güç alıp elinde tuttuğu öğrencilerin inisiyatifini yok etmesidir. Bu bağlamda TSK'nin yapmış olduğu açıklamada yer alan "Türk Silahlı Kuvvetleri yapılmakta olan tartışmaların ve olumsuz yöndeki yorumların kesin olarak karşısındadır, gerektiğinde tavrını ve davranışlarını açık ve net bir şekilde ortaya koyacaktır." ibaresini çok tehlikeli buluyoruz. Aynı temelde yaratılmış bir paranoya ile üniversitelerde darbe içinde yaşayan ve yaşamaya hapsedilen öğrenciler olarak darbe çıgırtkanlığı yapan her türlü söyleme ve oluşuma karşıyız. Üniversitelerde öğrencilerin var oluşunu yok eden zihniyet ile demokrasiye müdahale tehdidinde bulunan zihniyet aynı düzlemde. Hem AKP hem de Ordu yanlısı bir tutumun karşısında sadece öğrenciler olarak duruyoruz ve diğer arkadaşlarımız ile kamuoyuna durumumuzu ve kaygımızı bildiriyoruz. Tüm cesaretimizle söylüyoruz ki: İktidar odakları çıkar üzerine kurulu ideolojilerini öğrenciler üzerinde gerçekleştirmektedir ve öğrencilerin özgürlükten başka yitirecekleri bir şey yoktur. Bu nedenlerden ötürü Türkiye'nin her yerindeki öğrencilere kendi içlerinde örgütlenmeleri ve etkin konuma geçmeleri için çağrıda bulunuyoruz.

Sosyoloji Öğrencileri Kongresi
Üniversite Sorunları Çalıştayı"

Kongrede yaşananlar

Faşistlerle yapılan ittifak, kendini kongrede ortaya çıkarıyor. Koridorlarda

takım elbiselerle dolaşan şahıslar, özellikle milliyetçilik, Marksizm, Hrant Dink vb. 'hassas' konularla ilgili sunumlarda boy gösteriyor. Boy göstermelerini, çekketlerinin içlerinde taşıdıkları 'emanetleri' etraflarına göstermek suretiyle tamamlıyorlar.

Kongrenin ilk günü yaklaşık 400 öğrencinin, daha önce öğrencilere verilen bir salonun kongrenin başlamasına birkaç gün kala Atatürkçü Düşünce Topluluğuna verilmesi üzerine, protestosuyla başladı. Emekli asker, yeni yardımcı doçent, konuşmacının takdimi ardından öğrenciler salonu alkışlarla terk ettiler.

İkinci günün gecesinde yapılan eğlencede, müziğe uygun halay çeken öğrenciler, faşistlerin saptaması, özel güvenliğinin uyarması ve jandarmanın gelmesiyle beraber terör dolu anlar yaşadı.

O günde yapılan bazı sunumlarda, 'aykırı' düşüncelerini ifade eden öğrenciler, ülkücüler tarafından tehdit ve taciz edildi. Bu tehditler bir öğrencinin şehri terk etmesiyle sonuçlandı. Tehditler son gün de devam etti ve özellikle Afyon'da okuyan öğrencilerden bazıları sunumlarına bile gelemedi.

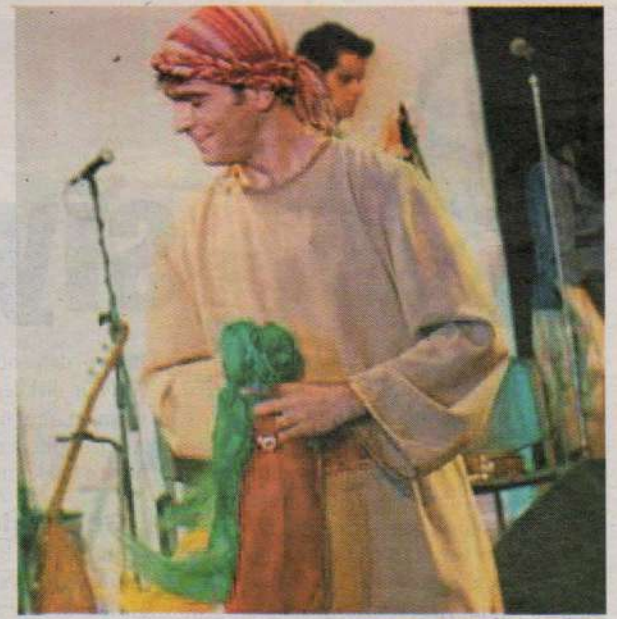
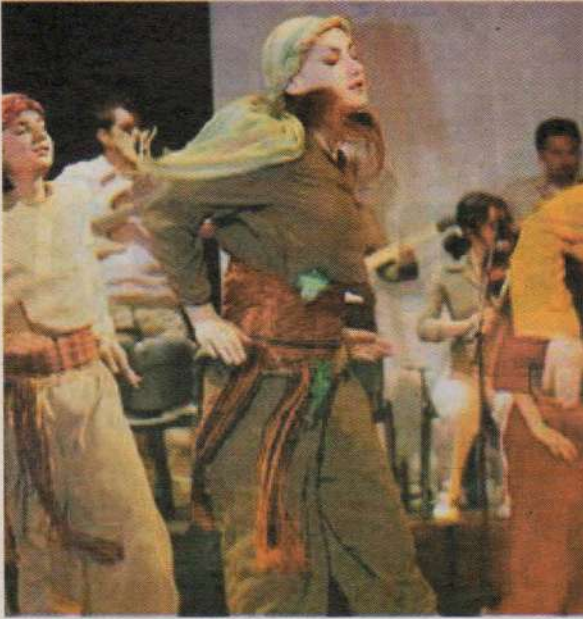
Faşist grup, milliyetçilikle ilgili bir sunumda, gene baskı kurmaya çalıştığı sırada bu olaylardan haberdar olan diğer öğrenciler, sunumun yapıldığı salona gittiler. Tıka basa dolan salonda yaşanan gerginlik, salon dışına taşı.

Faşistlerin telefonlarla kampüse birilerini çağırarak ve silah taşıdıklarına dair tanıklıklar gerginliği daha da arttırdı. Üniversite güvenliğinin işbirliğinden uzak tavrı, faşist grupları 'üniversite öğrencileri' olduğu gerekçesiyle dışarıya çıkarmayacaklarını ve üstelik yoldaki grubun da üniversiteye girmeme konusunda ikna edilmeye çalışılacağını söylemeleri üzerine kongreye katılan öğrencilerin sinirleri daha da gerildi. Her yandan faşist gruplarla işbirliği yapıp, akademisyen, güvenlik, kantinci, yemekhaneci ve birçok öğrencinin varlığı karşısında kuşatılmış öğrenciler, nihayetinde sunumları bir süre daha devam edip, kongreyi kapattı.

Yaşanan bu olayların üstüne giden öğrenci temsilcileri, olayların organize olmasının kaynağı olarak en başta akademisyenlerin işbirlikçi tavırlarının olduğunu saptadılar. Faşist baskısı altındaki öğrencilerle yardımlaşmak için Afyon'a giden sosyoloji öğrencileri, faşistlerin zapt ettiği üniversitede ve 'Öğrenci Vadisinde', kongrelerini tüm baskı ve tacizlere rağmen yaptılar.

Burada anlatılanlar sadece Afyon'da yaşananlar değildir. Bu şekilde düşünmek Afyon'daki faşistleri yüceltmek olurdu. Bu artık Türkiye'nin gerçeği haline gelmiştir. Üniversitelerde öğrenciler, bu faşistlerin ve işbirlikçilerinin baskıları altında öğrenim görmeye çalışıyorlar. RED olarak, biz de, Türkiye'nin her yerindeki öğrencilere kendi içlerinde örgütlenmeleri ve etkin konuma geçmeleri için çağrıda bulunan sosyoloji öğrencilerinin çağrısını yeniliyoruz ve destekliyoruz.

RED Okuru Öğrenciler



Sağım-solum-önüm-arkam **DARBE**

Her şeyden korkuyorlar. Sosyoloji öğrencileri kongresinden de, Boğaziçi'ndeki folklor gösterilerinden de, 1 Mayıs'tan da... Kendilerinden olmayan her şey onlar için açık hedef. Sola karşı, sahtekar bir 'cumhuriyetçi sol'u yükseltmeleri de bundandır...

Cağdaş ulus devletlerin mazisi korkutuklarını bastırmakla geçer fakat nedense tarih hep birbirleriyle olan münasebetleri yazar. Genelde devletlere korku salan 'gerici, İslamcı, bölücü, terörist' gibi geçici sorunlar değildir, iktidarını devirecek güçlerdir. Fakat memleketteki hal gösteriyor ki, iktidar sahiplerimiz tarihsel hasımlarını pek 'sallamıyorlar'... Geçici sorunların hem sağ hem de solu bulandırdığı bugünlerde, iktidar nasıl korkuyor görmek lazım.

1 Mayıs'taki olaylara bakarsak, birbiriyle çatışıyor gibi gözükən laiklerin ve şeriatçıların tarihsel hasımlarını unutmadığını görüyoruz. Kitlelere şiddet ve baskı tekelinin hâlâ kimde olduğunu hatırlatmaktan çekinmiyorlar. Muhtıralarını verirken bile, ikidir solu saymıyorlar ve sol senede bir gün hatırlanıyor... Geride kalan 364 gün de ise devlet korkmak ve her türlü aygıtıyla bastırmak için farklı şeyler bulmuş: 'Kürtçülük' ve 'İslamcılık'. Neler olduğunu anlamadıkları anda 'Kürtçü'-'İslamcı' diyerek korkuyorlar.

İktidarın yardımcılarının da haliyle zihni bulanmış. Bulanıklığı YÖK kadrolarında görebiliyoruz. Afyon'da yapılan Sosyoloji Öğrencileri kongresinde salonları bürokratik dalavere ile zimmetine geçirmiş Atatürkçü Düşünce Topluluğu'nu, kongreye katılanlar olarak protesto ettik. Konuşmacının takdimi ertesinde salondan yaklaşık 350 kadar öğrenci alkışlarla çıktı. Rektörlüğün ilk tepkisi "Protestocuların 'Kürtçü' ve 'İslamcı' olup olmadıkları hakkında soruşturma açılacağı" olmuş.

Daha sonra Meksika'dan gelen bir gruba Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübünün yaptığı gösteri sonrasında alınan tepkiler... Kullandıkları folklor unsurlarıyla birçok gazetenin ertesi günkü manşetini işgal ettiler. Ama özellikle 'Biji Boğaziçi'

manşetli Takvim'den çok Hürriyet'i ele almak lazım. Haberin 'yandan yemişlik' ve manipülasyonunu bir kenara bıraksak bile, haberin verildiği sayfanın solundaki 'PKK-Şehit-Güneydoğu' temalı, altında ise okullarda izinsiz dağıtılan din kitapları ile ilgili haberler var. 'Kürtçü'-'İslamcı' olması gerekli olan hasım, olmasa bile olduruluyor. Oldurulmazsa anlam ifade etmeyecek. Bu şekilde ele alınmazsa eğer, kitlelerin hasımlarını belirlerken alimallah devleti ve burjuvasını birinci sırayı alırsa, ne olacak?

Nihayetinde, korkuyorlar. Solcu, devrimci bir kitleden değil ama kitlelerden ve yapabileceklerinden korkuyorlar. Korkularını diğer kitlelere de yaymak için amansız bir savaş da sürdürüyorlar. Sınıf çatışmasının nesnellliğini bulandırarak kitlelerin devrimci kimliğine sekte vuruyorlar. Aynı zamanda, 'Kürtçü'-'İslamcı' karşıtı söylemlerle birleşen kitlelere gösterilen bir müsamaha, bir Türk misafirperverliği var ki, meydanlarda bayraklarla doldu taşı. Türk olmaktan ne kadar mutlu olduklarını savaş-çığırma, şanlı ordularının şanlı Kürt seferlerini kutlamaya çıktılar. Teyakkuz halinden çıkamayan bu adamlar ve kadınlar 'solcuyuz' diyorlarsa, ben de Nicole Kidman mıyım?

'Siyaset üstü' oluşumlar

Memlekette en tahakküm kurucu siyaseti, siyaset yapmadığını söyleyenler yapıyor. Gene Afyon'da, Atatürkçü Düşüncü Topluluğu'nun kuruluşu hakkında konuşan dekan, bu topluluğun siyaset yapmadığını, ne sağcı, ne de solcu olduğunu, siyaset üstünde olduğunu söylüyordu. Konuşmayı yapacak zat da, bilmem ne üniversitesinden emekli asker ve yard. doç. titrine sahip. Eee, haliyle siyaset yapılmıyor, emekli asker ya da emeği devam eden asker hiç siyaset

yapar mı?

Kemalist Rektör tarafından kantininde sıraların siyaset yapıldığı için birleştirilmesinin yasaklandığı Afyon'dan son örneğim... Fakat bu sefer anlatacağım, müşhil etkisine sahip, en azından ben birinci elden duyan biri olarak bu etkiden muzdariptim. Gene milliyetçilik hakkında bir sunum ve gene demokratlıklarını yediğim ülkücülerden inciler!.. Sunumu yapan arkadaşla soru sormak için kalkan alemde polatımız, "Nizam-ı Âlem ve Ülkü Ocakları siyasal oluşumlar değildir" diyordu.

Yahu Afyon'da kimse mi 'siyaset yapmıyor diyeceksiniz, haklısınız. Aslında yapılan siyasetin, yapılmadığını söylemek suretiyle en leş siyaseti yapıyorlar. Aynı şekilde 'Hepimiz Türküz' diye bağırarak zorunluluğu hisseden, gereğini yaparız diyen Ordunun siyaset yapmadığını, Erdoğan'ın sağda-solda laikliğin bekçisi benim derken takiyye yapmadığını iddia ettiği bir siyasal ortamda, siyasal saklambaç oynuyoruz. 10'a kadar saydıktan sonra her an darbelenebiliriz.

Örgüt ve ideolojinin en kötü anlamlar taşıdığı bir siyasal ortamda, örgütlenmeden örgütlenmek, ideolojik olmadan ideolojileri sürdürmek gerektiriyor. Nevrozda çekilen halaylar 'ideolojik', İzmir'deki Cumhuriyet yürüyüşünde oynanan zeybekler Atatürkçü! Marksist-Leninist bir örgüt siyaseten haram ve katli mubahken, Nizamı-Âlemci-Ülkücü-Faşist ise siyasi bir oluşum bile değil. Yanlış giden bir şey ve akılda bir tutarsızlık var!

Kaba Marksist bir açıdan diyebilirim ki, işçi-emekçi olmak ve solcu bir kimliğe sahip olmak için aynı anda hem nesnel hem de öznel koşulların etkileşimi ve birbirini belirlemesi gerekmektedir. Basitçe, öznel koşullar; yaşamak için emeğini satmak

durumunda olmak, nesnel koşullar; emeği satan alan sınıfla bir çatışma içerisinde olmak diye tanımlanabilir. Nesnel koşulların algılanmasına sokulan ideolojik çomaklar, özellikle Türkiye'de solculuğu bulandırıyor. Sınıf çatışmasının ekseninden çıkarılan nesnel duruşların telaffuzuyla sola karşı sol kroşe vuruluyor. Kemalist elitlerin belirlediği çerçevelerde yapılan 'solcu' siyaset, ne sosyal ne demokrat ne de solcu değildir. Aksine elitist, faşist ve militarist saltanatçı muhafazakârlığın daniskasıdır! Anti-emperyalist olduğunu söyleyerek meydanlara dökülen Cumhuriyet yanlıları ise 'ABDullah' yazarken, birlikte saf tuttıkları orduların ne mal olduğundan bihaber mi? Yoksa bu 'kötünün iyisi' tarzından bir tercih midir? Fakat ikisi de yetersiz.

Sol devrimci söylemi bulandıran, 1 Mayıs'a karşı birleşmekte sorun görmeyen SOL ve SAĞ'ın, sola attığı 'sol' kroşelerdir. İşçinin-emekçinin yaşadığı nesnel koşulların telaffuzunu, sahte ve kendi çıkarlarını temsil eden söylemlerle işgal eden elitler, anti-emperyalizm diye meydanlara döktüğü insanların gözleri önünde yeni emperyalist işbirliklerine girişmektedir. Dış mihraklara karşı bizleri uyaran 'ülkücü'ler, kendi mihraklarıyla işçi-emekçi-köylünün ilğine kadar sömürülmesine eyvallah demektedir.

Bu konjektür adamı olarak ben de meşruyet kaynağını Atatürk'ten alıp şunu diyorum; işte bu ahval ve şerait içinde, solculuk yapmak isteyenlerin Allah akıllarına mukayyet olsun. İlle de yapmak isteyenler varsa, Kemalist ve Fethullahçı elitlerin dediklerinin dışında yaparsa daha makbul olacaktır. Nitekim solculuğa tekabül eden de budur!



'Bush'un finosu'ndan siyasete erken veda!

Afganistan ve Irak Savaşı'ndaki Amerikan yanlışsı tutumuyla dünya kamuoyunun gözünde 'Bush'un fino köpeği' damgasını yiyen Britanya Başbakanı Tony Blair, kendisine göre gayet parlak ama bizim açımızdan dünyayı felaketlere götüren kariyerine son noktayı koyma kararı verdi. 10 yıldır oturduğu Başbakanlık konutu 'Downing Caddesi 10 numara'dan iki yıl erken ayrılma kararı alan Blair, 27 Haziran'da görevi bırakacağını açıkladı. 1994'ten beri yürüttüğü 'İşçi' Partisi liderliğinden de ayrılan Blair'in yerine, ekonomideki başarısının mimarı olan Maliye Bakanı Gordon Brown'un geçmesine kesin gözüyle bakılıyor.

10 yıllık sıkı politikalarıyla ekonomiyi düzelterken 'asık surat', 'Stalinist' gibi unvanlar kazanan Brown 2000'de ünlü Marksist tarihçi Eric Hobsbawm'un kızı Sarah Macaulay'le evlendi. Brown, Irak işgali yüzünden Bush yönetimiyle uyumsuzluk içinde ancak bununla beraber Blair'in etrafındaki ABD hakkında en bilgili lider. Brown'ın siyasi duruşunun ABD politik arenasında Demokratlara daha yakın olduğu biliniyor. Ancak Gordon

Brown, daha önceki açıklamalarında, ABD ile ilişkilerini sabit tutacağı mesajını vermişti. Yani önümüzdeki dönemde de ABD-İngiltere ortaklığında bir değişiklik olması beklenmiyor.

Gelen gideni aratır

Brown'un AB ile ilişkilerde de 'Euroceptic', yani şüpheli olduğu gözlemleniyor. AB'nin daha ileri düzeyde bir entegrasyona gitmesin karşı, İngiltere'nin 'avro'ya geçmesini önlemek istiyor ve Brüksel'deki AB kadrosuyla da arası pek iyi değil. Bununla birlikte İngiltere'nin AB politikasında çok ciddi bir değişiklik yapması beklenmiyor. Zira gayet ironik biçimde, İngiltere'de 'yeni sol'un mimarı olarak lanse edilen ve ABD'de kendini Demokratlara daha yakın gören Gordon Brown, muhafazakâr politikaları ve Türkiye karşıtlığıyla tanınan Almanya Başbakanı Angela Merkel ve Fransa'nın çiçeği burnunda Cumhurbaşkanı Nicholas Sarkozy'ye olan hayranlığıyla tanınıyor.

Tony Blair'in görevden ayrılacağını açıklaması üzerine ilk üzüntü mesajları da ABD Başkanı Bush ve AB'nin Amerikan

yanlısı ikilisi Merkel-Sarkozy tayfasından geldi. ABD Başkanı George W. Bush, Blair için, "Onu özleyeceğim. Olağanüstü bir insandı. Kendisini iyi bir arkadaşım ve sözüne kulak verilmesi gereken bir insan olarak görüyorum" dedi. Merkel ve Sarkozy Blair'e övgüler düzdü. Ancak eski Demokrat ABD Başkanı Jimmy Carter, BBC'ye verdiği bir demeçte, Blair'e en ağır eleştiriyi yöneltti. Blair'in Bush'a karşı tutumunu "İğrenç, kör, köle gibi itaatkâr," diye nitelendiren Carter, "Büyük Britanya'nın Bush yönetiminin Irak'taki akılsız politikalarına şaşmaz desteği dünya için büyük bir trajedi," dedi. "Blair, 2003'te Irak işgal sürecinden kendisini uzak tutarak Bush yönetiminin politikalarında çok önemli değişiklik yapabiliyordu," diye devam eden Carter, "Irak'taki trajediye destek veren Bush ve Blair bileşkesi, muhalefeti etkisiz bıraktı ve savaşı uzatıp trajediyi artırdı" şeklindeki

açıklamasıyla, Blair'in hem ulusal hem de uluslararası politikada zaten yerlerde sürünen popülaritesini iki paralık etmekten çekinmedi.

'Muhafız' yazar Tarık Ali ise, 11 Mayıs 2007'de The Guardian'da çıkan yazısında Blair'i şöyle anlatıyor:

"Tony Blair'in asıl başarısı üst üste üç genel seçim kazanmasıydı. İkinci sınıf bir aktörden kurnaz ve açgözlü bir siyasetçiye döndü. Fikir yoksunluğuna karşılık eski başbakan Margaret Thatcher'ın mirasına isteklice sarılıp bu mirası geliştirmeye çalıştı. Ancak Tony Blair'in programı pek çok açıdan Thatcher'ınkinin daha kanlısı değilse bile daha üstü kapalı bir türüydü ki, iki liderin veda ediş tarzları da çok farklı oldu. Thatcher'ın kendi Muhafazakâr Partili yandaşlarınca devrilmesi tam bir dramdı. Tony Blair'se (...) gönülsüz bir şekilde liderlikten ayrılıyor. (...) Blair'in medyadaki en büyük dalkavuklarından bazıları bile,

başbakanın en nihayet makamını bırakıyor olmasından dolayı duydukları rahatlamayı itiraf ediyor..."



Dünya Turu
MAYA ARAKON

Fransa'da sermaye salatası

RED'in Mayıs sayısı yayınlandığında henüz Fransa'da cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turu yapılmamıştı. Biz de o sayıda birinci turun sonuçlarını değerlendirerek, büyük ihtimalle Fransa'nın 23. Cumhurbaşkanı'nın göçmen asıllı aşırı sağcı lider Nicholas Sarkozy olacağını söylemiştik. İnsan bazen haklı çıkmak istemiyor ama maalesef tahminlerimiz tuttu ve Avrupa işçi sınıfının ve yoksul göçmenlerin son dönemde başına gelebilecek en büyük felaketlerden biri gerçekleşmiş oldu. Yıllardır bugüne hazırlanan Sarkozy 16 Mayıs 2007'de görevi eski Cumhurbaşkanı Jacques Chirac'tan devraldı. (Rivayete göre bir muhabirle arasında şöyle bir konuşma geçmiş: Muhabir: "Sizin için her sabah tıraş olurken kendinizi Cumhurbaşkanı olarak hayal ettiğinizi söylüyorlar"; Sarkozy: "Sadece tıraş olurken mi?")

52 yaşındaki muhafazakâr siyasetçi, seleflerini övgüyle anarak özellikle Chirac'ın Fransa'nın evrensel değerlerini dünyaya yaydığını belirtti. Bu noktada körlerle sağırın gününü geldiğinde nasıl birbirlerini gayet yüzüstüce ağırladığından da dem vurmak lazım zira bilindiği üzere, Nicholas Sarkozy kendisini yetiştiren -ve kızının en yakın arkadaşı olarak artık aileden sayılan Nicholas'dan 'bizim küçük Sarko' diye bahseden- 'hâmisi' Chirac'ı 1995 yılı Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sırtından bıçaklayarak, rakibi Edouard Balladur'a destek vermişti. O gün bugündür ikilinin arası hiçbir zaman eskisi gibi olmadı. Ancak gelin görün ki işte halef-selef oldukları bugün, ikisi de birbirlerinin pisliliğini örtme yarışında.



Yeri gelmişken söyleyelim; Paris Belediye Başkanlığı sırasında yaptığı yolsuzluklar yüzünden yargılanmaktan, 'cumhurbaşkanlığı dokunulmazlığı sayesinde yırtan Chirac'ın, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Sarkozy'yi desteklemesi karşılığında, dokunulmazlığı kalktıktan sonra

da hapisten yırtmak için pazarlık yaptığı iddia ediliyor. Bunun doğru olup olmadığını, 'Küçük Sarko'nun haziran ayında anayasada yapacağı değişiklikler gösterecek.

Cumhurbaşkanlığı devraldıktan sonra yaptığı konuşmada Sarkozy, 'çalışma, gayret, liyakat ve saygı değerlerini yeniden canlandırma' vaadinde bulunarak hoşgörüsüzlük ve ırkçılıkla mücadele gereğine dikkat çekti. Bu, oylarının büyük çoğunluğunu ırkçı söylemleri sayesinde kazanmış bir politikacı için oldukça şaşırtıcı bir U dönüşü! Fransa'nın kimliğini ve bağımsızlığını savunacağını ifade eden 'Sarko', yurttaşlarını koruyacak bir Avrupa için çalışacağını belirtti. Ve bilindiği üzere kendisi, o Avrupa'da Türkiye'nin yeri olmadığını her fırsatta söylemekten geri kalmıyor.

Yeni kabinesine Sosyalist Parti'den milletvekilleri transfer eden Sarkozy'nin böylece zaten son seçimlerden hezimetle çıkmış liberal solu iyice bölmekte kararlı olduğu anlaşılıyor. Nitekim Dışişleri Bakanlığı'na atadığı yılların 'solcusu' ve Sınır Tanımayan Doktorlar'ın kurucularından olan Nobel Barış Ödüllü Bernard Kouchner'in Sosyalist Parti'den ihraç edilmesi an meselesi. Ayrıca Fransa dış politikasını emanet ettiği Kouchner, Sarkozy gibi Türkiye'nin AB üyeliğine karşı değil. Eh bu kadar birbirine zıt görüşlerle nasıl olacak bu işler ya 'Sarkozy'? İki şık var: Ya olmayacak ama şimdilik sol seçmenin de ağzına bir parmak bal çalmanın avantajını kendi hanesine yazacak; ya da gayet de güzel olacak ve Fransa sol gösterip sağ vuran yeni bir Dışişleri Bakanı'yla yoluna devam edecek.



Putin sadece Batıcı liberalleri ve faşist 'Nasyonal Bolşevik'leri yasaklamıyor, işçi sınıfını da eziyor. Bizdeki 'Putinci'lere dikkat!..

Putin'den tasfiye harekati

Sekiz senedir Rusya'nın başında olan Vladimir Putin için, "Rusya büyük ve güçlü bir ülkedir ve ben de onun Başkanımı!" cümlesini şiar edindiğini söylemek yanlış olmaz sanırım. Özellikle son aylarda Rusya'daki gelişmeler dikkatle takip edilmeli. Son aylarda Moskova ve St. Petersburg'da yapılan gösterilerde yüzlerce göstericinin dövülmesi ve dünya satranç şampiyonu Garry Kasparov'un gözaltında tutulduktan sonra dört saat boyunca 'görüşmeye alınması' enteresan gelişmeler. Böylece Kasparov'un suçlu bulunarak gelecek sonbahardaki genel seçimler ve Mart 2008'de yapılacak başkanlık seçimlerinde siyaset sahnesinden silinmesi hedefleniyor. Moskova ve St. Petersburg'daki göstericiler sıkı bir dayaktan geçirilirken, biraz öte mahallelerde Putin yanlısı Nachy'ler ('Bizimkiler') serbestçe gösteri yapabiliyor. Bun Putin destekçilerinin sayısının giderek arttığı ve bir çeşit

paramiliter kuvvet haline geldikleri görülüyor.

Nasyonal Bolşevikler!

Aslında Putin, tepesinde oturduğu Rusya'yı yeniden bir süper güç, en azından ciddi bir bölgesel güç haline getirmek için çabılıyor. Eski KGB ajanı Putin, bir yandan 'Batı yanlısı' eğilimleri tasfiye ederken, bir yandan da giderek güçlenen faşist hareketi kendi denetimi altına almaya çalışıyor. Son gösterilerden kısa süre önce liberal milletvekili Vladimir Ryjkov'un Cumhuriyetçi Parti'si, icat edilmiş bir dosya üzerinden alınan idari karar sonucu 'saf dışı' bırakılmış, Edward Limonov'un Nasyonal Bolşevik Partisi ise 'aşırı milliyetçilik'le suçlanıp takibata uğramış,



sonra da alenen yasaklanmıştı. (Bu arada, bu Nasyonal Bolşevik Parti'nin 'örak-çekeçili' bayrağı dolayısıyla 'komünist' zannedildiğini ve Türkiye'de yayımlanan pek çok sol derginin, durumu anlamadan, Nazbol olarak anılan bu faşist partinin Stalin posterleriyle yaptığı eylemleri göklere çıkardığını belirtmekte yarar var.)

Değişim sadece siyaset alanıyla da sınırlı kalmıyor. Örneğin bu zamana kadar Parlamento'nun iki kamarası tarafından belirlenen 12 Sayıştay üyesini, 2007 Nisanı'ndan beri Devlet Başkanı, yani Putin belirliyor. Ayrıca bölgesel seçimlerin sonucunu belirleyen baskılar yüzünden, genel seçimlere sadece Kremlin'in izin verdiği dört partinin katılabileceği belirtiliyor. Medya üzerindeki baskılar

ise her geçen gün daha da artıyor. Muhalefet gazeteciler abuk sabuk sebeplerle suçlanarak hapse atılmaya çalışılıyor. Mesela Internews Rusya'nın müdürü Manana Aslamazyan, Rusya'ya, izin verilenden biraz daha fazla parayla girdiği ve 'para akladığı' gerekçesiyle hapse girme tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Avrupa Birliği ortak eğitim programları tarafından finanse edilen gazetecilik okuluysa kapatılmış durumda.

Bu da 'Batıcı'ların tasfiyesi yönünde ciddi işaretlerden biri.

Ne yazık ki, iş sadece 'Batıcı'ların, 'turuncu devrim' heveslileriyle sınırlı kalmıyor; Putin'e bağlı yeni burjuvazi, işçi sınıfı üzerinde istediği gibi tahakküm kurabiliyor. İşçiler de baskıdan ve yasaklardan nasibini alıyor... Bunun kılıfı da hazır: Rus yurtseverliği, ulusalcılık!..

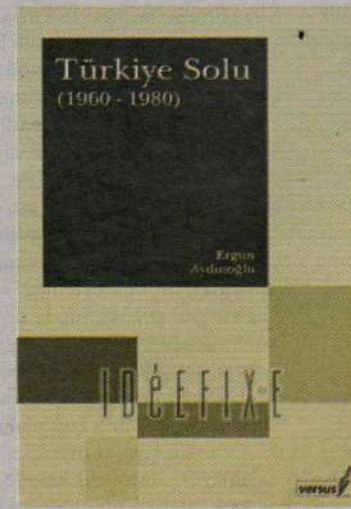
Ne dersiniz, bizde de bir Putin arayışında olan anti-Batıcı, ulusalcı arkadaşlardan vardır değil mi?



12 Eylül'e Rağmen...

Ortak Kitap

Sene 1980, susturulmuş bir dünyaya çığlık olarak gelenlerin tarihi. 1 Mayıs 1977 alanına bir mektup yazıyoruz. Ağrılı sol taraf diyenlere, ağır sol-uk'ların diyenlere doğum çığlıkları atıyoruz. Doğduk 1980'de avaz avaz... Hem dem Eylül olan senelerin çocukları büyüdüler. Elleri kalem tuttu. Sonra zaten aldı bir düşünce.. Yazdılar. Güzü dahi ısıttılar. Yürek sıcak. Yürek solda atar. Yüreklere karartanı biliyoruz. İntercontinental'de ara'mı'yoruz, yaralar kanıyor Pamuk Eczanesinde sara'mı'yoruz, Kazancılar Yokuşu'ndan aşağı hızlica koş'a'mı'yoruz, yol çık'ma'z. Biz yazdık kışa dönmek için...



Türkiye Solu (1960-1980)

Ergun Aydınoğlu

Günümüzün marjinalleşmiş, siyaset-dışı ve parçalı solu kaçınılmaz mıdır? Bu çalışma, bu soruya hemen başından bir 'hayır' cevabı veriyor. Bugünün Türkiye'si pekâlâ, çalışanların kendi örgütlenmeleriyle ülke siyasetine katıldıkları bir ülke olabilirdi. Türkiye'nin ekonomik, endüstriyel, politik ve kültürel gelişme düzeyi kadar, sol ve sosyal hareketin 1960-1980 döneminde yaşadığı deneyler de, bu tarihsel seçeneğin nesnel temellerinin var olduğunu göstermekte. Bu açıdan bakıldığında solun kaderini belirleyen, söz konusu yirmi yıldaki öznel müdahale ve gelişmelerdir...

'Tek taş'ınızı kimler alsın?

Asırlar boyu sermayesi bedeni olan kadının sus payı da ihmal edilmemiş: Mücevherler, kozmetikler, en bi moda elbiseler, Manola Blahnik marka ayakkabılar...

○ EZGİ DENİZEL GÜVEN

Mum ışığının aydınlatığı loş ve romantik ortamda kadınla adam dans etmektedir. Adam kadının kulağına eğilir ve, "Anneler günün kutlu olsun karıcığım" der. Kadın kocasının kendisini başka bir kadınla karıştırdığını düşünürcesine şaşkın bir ifade ile, "Ben anne değilim ki!" diye cevap verir. Adam elinde sıkıca tutmakta olduğu kutuyu açar. Neredeyse yarım karatlık tek taş yüzükten yansıyan ışıktan gözleri kamaşan kadın göz bebeğinde beliren dolar işaretleriyle (bu kısım benim hayal gücümün ürünü) manidar bir biçimde, "Ama olabilirim! Olabilirim, olabilirim, yüzde elli sevebilirim, sevebilirim..." der.

'Şu kadarcık bi şey!'

Başka bir karede ise küçük bir çocuk tüm ilgisini gazetesine yöneltilmiş olan babasına, annesine hiçbir özel günde tek taş almayı akıl edemediği için sıkı bir posta koyar, ardından parmağının ucunu göstererek annesi için, 'şu kadarcık bir şey' almak istediğini söyler. Tabii ekran başındaki bizler saf olmadığımız için anlayıveririz o 'şu kadarcık' şeyin göz kadar bir pırlanta yüzük olduğunu...

"Tek taşı kendin alma! Düşünceli bir koca bul ona aldır! Eğer bulduğun koca bir odun duyarlılığında ise çocuğunu araya koy, pırlantayı kap," ana fikri ile üretilen bu reklamlar anneler gününe haftalar kala neredeyse her kanalda karşımıza çıktı,

odamızı, evimizi işgal etti. Serbest piyasa düzeninin altın kuralını pek çok kişinin bilinç altına işledi. Bunu yaparken kadını yüceltiyormuş gibi gösterse de aslında içselleştirilmiş ezikliği tümüyle kullanarak aşağıladı. Kadın olmanın en çıkarsız hali olan anneliği kirli çıkarlarına alet etti. Ve ne yazık ki çok az kişi bunu fark edebildi.

'Anneler günü' kavramı, "En azından bir gün için annemizi hatırlayalım" (nasıl oluyorsa bu hatırlama işi onu da anlayabilmiş değilim ya) sloganları bana ağır gelmeye başladı. Her üç kadından birinin koca ya da baba dayasını tattığı, dört kızdan birinin en yakınındaki erkekler tarafından cinsel taciz ve tecavüze maruz kaldığı, tecavüze uğradığı için öldürüldüğü, örselendiği, aşağılandığı bir ülkede annemizi bir gün hatırlamışız neye yarar, diye düşünmeden edemiyor insan ister istemez. Her türlü şiddetin doğal nesnesi olarak kabul edilen, en okumuşundan en cahiline kadar kadını 'ev hanımı' ve 'anne olma' kalıpları dışına çıkarmayan, iktidara ortak olmaya kalkıştığında, "Sen orda bi dur!" diyen, lakin iş pazarlama ve tüketime gelince etinden, sütünden, yününden yararlanmakta bir sakınca görmeyen ataerkil bir düzende, sistem hava kaçırmazın diye oluşturulmuş bir sibop sanki 'anneler günü'. Kadına mevcut konumunu, sınırlarını hatırlatan bir işbirlikçi.

Kadının ancak doğurarak üretebileceğini düşünen zihniyetler antik çağlardan beri

onu tüketici konumuna yerleştirmiş; üretimini ancak tüketerek gerçekleştiren ikincil bir üretim mekanizması olarak konumlandırmış; piyasa koşullarında değer atfedilmeyen kadın, 'saçı uzun aklı kısa' olması sebebiyle iktidardan da uzaklaştırılmış. Kutsal metinlerde dahi 'karnından sıpanın, sırtından sopanın eksik edilmemesinin' gerekliliği vurgulanan kadın korunması gereken aciz, güçsüz; ayrıca işvesi, civesi ve güzelliği ile erkeği baştan çıkartan, yolundan saptıran, bu nedenle de kontrol altında tutulması gereken bir varlık olarak gösterilmiş. Çağlar geçse; sistemler değişse, 'modernizm' dalga dalga dört bir yanı sarsa dahi kadın, üstüne yapışmış arkaik kalınlardan kurtulamamış, istisnalar dışında kendine yüklenen anne ve eş olma, 'başarılı bir erkeğin arkasında' yer alma, gücü elinde tutan erkeğin gözünü de gönlünü de hoş tutma konumunu aşamamış.

Kadına pahalı rüşvetler

Asırlar boyu sermayesi bedeni olan kadının sus payı da ihmal edilmemiş, mücevherler, kozmetikler, en bi moda elbiselerden, Manola Blahnik marka ayakkabılardan oluşan pahalı hediyelerle pasifize olan konumu muhafaza edilmeye çalışılırken, hem kadının baş kaldırmasının önüne güçlü bir set çekilmiş, hem de kapitalin bekası sağlanmış.

Peki asırlar boyu bunca aşağılanmaya

maruz kalan kadın ne yaptı? Her şeyden önce kendine biçilen kaftanı büyük bir mutlulukla giydi,

giyemediklerinin içine girmek için ise soluğu zayıflama merkezlerinde, güzellik salonlarında, o da olmadı hacılarda hocalarda aldı. Sistemin yırtığından başını çıkarıp, "Ben de varım!" diyen hemcinslerini dişiliğini kullanmakla suçladı, kendisine iktidarda olmanın dayanılmaz hazzını tattıran erkek çocuklarını en çok diş hemcinslerinden korumaya çalıştı, bir erkeğin annesi olmanın verdiği güçle yetinme gaffetinde bulundu.

Sistemi delip geçme cesaretinde olup da çeşitli alanlarda başarı kazanan çoğu hemcinsimiz ise düzenin trenine bindi, piyasa koşullarında yer edinebilmek için erkeksileşmek zorunda kaldı. Sahi biyolojik temelleri dışında kaç politikacı, kaç akademisyen, kaç yazar, kaç yönetici, kaç sporcu var, kadın gibi kadın olan?

Kadın olarak var olmanın gerçekten mümkün olmadığı piyasa koşullarında gücü yeten için en pahalısından bir tek taş alıp, "Seni takdir ediyorum karıcım ne iyi bir anne, ne fedakar bir eş oldun," demek merhem olur mu bir kadının yüreğindeki yaralara? Ya da susturabilir mi benliğinin derinliklerine bastırılmış varoluşsal öfkesini? Gücü yetmeyen, evine ekmeği zor götüren, hükmen mağlup mu 'kadın hakları' mevzuunda?

Cacuslar ve Herkül'ler

Walter Benjamin diyor ki: "Organik olan inorganik olanın tahakkümü altındadır." Verili sistemi eleştirmek için kullanılacak iyi cümlelerden biri. Günlük hayatımız, düşünce dünyamız, siyasetimiz ve her şey öylesine bir tahakküm altında ki...

Neler yapıyoruz, kimlere hizmet ediyoruz? Tehlikenin farkında mıyız? Yoksa tehlikeler dönemsel olarak yaratılmak mecburiyetinde midir?.. Tehlike ve farkındalık kelimeleri yan yana gelince, mitolojiden Cacus'un anlatılış aklıma geliyor. Hayatını yarı insan-yarı hayvan olarak mağarada sürdüren Cacus, köydeki 'öküzleri' çalmak için sadece geceleri dışarı çıkar. Bir süre sonra köylüler öküzlerini aramaya başlar. Tabii Cacus'un mağarasına da bakarlar. Ama bizim Cacus akıllı bir hayvan-insan. Öküzleri çaldığını kimse anlamasın diye başlarından itip geriye doğru sürükleyerek mağarasına götürür. Böylece köylüler hayvanlarının Cacus'un mağarasından dışarı çıkıp kaybolduklarını sanırlar... Köylüler bırakın Cacus'u suçlamak, ona hiçbir şey sormazlar bile...

Durum böyle, günümüzde de çok fazla Cacus var. Tüm olanlar sadece görülen ile ilişkilendirilip, o ana için kararlar veriliyor ve elbette ki Cacuslar durmadan çoğalıyor. Toplum, 'gerçek gibi' yalanların içinde kayboluyor ve 'gerçek gibi' mutluluklar içinde yüzüyor. Bu içkinlik öylesine bir hâl almış ki, en basitinden günlük yaşantımızda bu 'gerçek gibi' şeyleri birçok şekilde

olumluyoruz. Alışveriş yaparken ve yemek yerken de bir şekilde verili sistemin daha önceleri hazırladığı koşulların olumlamalarını yaratabiliyoruz.

Memurların sıkış-tepiş odalarında çalışması, müdürlerin 5 kişilik kocaman odalarda çalışmasını olumluyor. Yolda yürürken üstü başı kirli birinin ayağına basmasına karşılık biz ona küfrü basıyoruz, iyi giyimli biri olunca onun ayağına basmasına nezaketen baş eğiyoruz, onun davranışını bu şekilde olumluyoruz. Efendilerin her 'şey'ini olumluyoruz anlayacağınız...

Kıyafet seçimlerimiz, izlediğimiz filmler, aldığımız gazeteler, yemek yediğimiz yerler... En basitinden başlayıp silsile halinde kendini büyüten tüm bu eylemler, siyaset ile ilgisiz gibi gözükse de verili sistemi olumlamaya yönelik eylemler halini alıyor. Bu şekilde artan verili sistemi kabullenme durumu kendini farklı şekilde tanımlama zorunluluğunu doğuruyor.

Örneğin kıyafet markaları kişilik tanımlaması halini alabiliyor. Starbucks kafede oturup 8 milyon liraya kahve içmek, arabanızın modelini her yıl değiştirmeniz, bir

kiyafeti bir daha giymemek, oturma salonundaki vitrine en güzel kristalleri yerleştirmeniz sizin sınıfsal konumlanmanız açısından bir sıçrama etkisine sahip olabiliyor... Bir iş görüşmesine gidiyorsunuz, orada size sorulan sorulardan biri, "1 milyon doların olsa ne yaparsın?" oluyor. "Kendini bize beğendirmen ve bir nevi satman gerek," diye de ekleniyor. Şimdi burada neye hizmet ediyoruz? Elbette neye hizmet ettiğimiz açık, bunu göremememize neden olan ise 1 milyon dolarlık soru...

Tüm eylemlerimiz bizi verili sistemi eleştirmekten uzaklaştırıp ve ona hizmet eder hale getirip düzmece bir çeşit mutluluk içinde kaybolmamıza neden oluyor. "Ya verili sisteme hizmet edeceksiniz ya da tahakkümü altında kalacaksınız," deniyor. Bunu sistem kenediğinden ve kolayca yapıyor. Zor olan, Cacus'un öküzleri nasıl olup da mağaradan 'çıkar gibi' gösterdiğini açıklayabilmek. Ama umutsuz olmamak lazım; zor olanı başaracak olanlar,

görünmeyeni anlatanlar, o Cacusları kulaklarından tutup mağaradan çıkaracaktır... Tıpkı Herkül'ün Cacus'a yaptığı gibi...



En sonunda Herkül, Cacus'u yere serdi.

Hayatsanat

İletişim Yayınları'nın Sanathayat dizisi var. Bu dizide yayınlanan kitapların ilk sayfalarında, herhalde editör tarafından seçilen, ünlü sanatçılara ve yazarlara ait hikmet dolu sözler yer alıyor.

Kitaplara uygun düştüğü düşünülen cümleler ya da paragraflar içinden, Chin-tao Wu'nun Kültürün Özelleştirilmesi adlı kitabının başına seçilenler dikkatimi çekti. İlk cümle Baudelaire'in: "Her geçen gün sanat hayatın önünde baş eğerek öz saygısını yitiriyor."

Şimdi, bu özsaygı meselesi müthiş elastik bir meseledir; cinayetlerden ince jestlere kadar uzanarak her yeri, herkesi ve her şeyi kapsar. Bu koca alan içinden, genç, sanatla ilgili (üretici-izleyici) ve makul insanların oluşturduğu daha dar bir kesimi seçerek ve onları düşünerek yazıyorum. Malum; genç sayılamayacak, gayet makul, hatta gereğinden fazla makul sanat insanları âmil

ve âmir olarak arz edeceğim meseleleri 'aşmış' bulunuyorlar!

Sanatla meselesi olan genç insan kapıdan giriyor: Ne menem bir şeydir, sanatın özsaygısını yitirmesi? Ve bunu, baş eğerek yapması? Ve de, hayatın önünde baş eğmesi?..

Evet, Adorno pes etmişti, "Auschwitz'den sonra şiir yazılmaz," diyerek.

Bir dolu önemli sanatçı tanımış ve bilmişti, 'sanat işindeki aczi; ama hayat, aciz arkadaşını sürükleyerek yoluna devam etti. Bu yol Andy Warhol'dan geçti: "İş hayatı sanattan bir sonraki adımdır... İş hayatında iyi olmak en büyüleyici sanattır... Para yapmak sanattır," noktasına geldi.

Sanırım Baudelaire, etik olandan çok (tamamiyle demiyorum!), teknik kısmını kastediyordu meselenin; hayat karşısındaki kudret kaybından kaynaklanan özsaygı kaybını dert ediniyordu; hani söylenir ya, "Hayat sanatın önünde koşuyor" diye... Baudelaire filmin devamını göremedi!

Baudelaire'den sonra etik'i, teknik'i dere tepe dümdüz ettik, geldik Warhol çağına. Warhol, bütün iyi niyetimizi kuşanarak ve şımarık kopyalarıyla bir tutmayarak (o melankolik yüzüyle sağlama da yaparak), bu lafı bir ilenme olarak ve tersinleme gayretiyle etmiştir diyelim. Yani, etik kaygı taşımaktadır; yani, mizah duygusundan yoksun değildir ve bizim de mizah duygusundan uzak durmamızın âlemi yoktur (sorunun teknik cevabı Warhol'un işleridir) ...

Film, Warhol'dan sonra da devam ediyor. Epey yorgun, epey umutsuz, epey ülküsüz, epey gerçekçi, epey kaşarlanmış olarak devam ediyor insanın yolculuğu; hayat devam ediyor; sanat devam ediyor; film devam ediyor...

Genç, sanatla ilgili ve makul insanın önünde ve bir kitabın başında iki balon (çizgi romanlardaki konuşma/ düşünce balonları da düşünülebilir) bulunuyor: Biri uçuyor, diğeri yerde yuvarlanıyor. Hangisi uçuyor, hangisi yuvarlanıyor; kim, hangisinin peşinden koşuyor; pek belli olmuyor.

Yoksa pek mi belli oluyor?

Cevabı ararken çizgi roman dünyasından ayrılmak gerekiyor: Ülküsellğin ödüllü kimsenin başına son karede ve gökten düşmeyecek!

Sanatın ve kültürün küresel kapitalizm içinde işletme, kültürü'ne hapsedilmesine temelden bir itiraz, küresel kapitalizm içinde dizayn edilen hayata temelden itiraz'la buluşmadıkça, sanat-kültür meselelerinde sadece meşreb ve mezheplerden bahsedilebilir: İsteyen "soldakini" seçsin!..

Bitirirken tekrar edelim: Burjuvazinin mezhebi çoook geniştir...



Cumhuriyet mitinglerindeki coşkuyu
1 Mayıs'ta yaşayamamak çelişki değil mi?..

SERHAT ÖZCAN

Şuurs'uzlaşma



Bir akrabam güneyden Pepino meyvesi göndermiş, Türkçe kış kavunu diyebiliriz, koku lezzet aynı ama daha tatsız. Bir torba dolusu. Her biri iri bir ayva büyüklüğünde. Geçen gece bir yandan Cumhuriyet mitinglerini bir yandan partiler arası uzlaşmaları düşünüp yorumlamaya çalışırken bir rakı doldurdum kendime. Saat geç olmuş, klasik mezeleri yeme saati değil. Bir meyve, bir elma yenebilir belki, dedim. Mutfağa gittim, evde meyve kalmamış. Yaklaşık bir ay önce gelen pepinolar geldi aklıma. Hemen daldım pepino torbasına, elime önce yumuşak ve yapışkan bir şey geldi. Sonra tek tek mutfak tezgahının üzerine çıkarmaya başladım kavuncukları. En ortada kalan çürümüş ilk. Sonra o çürük hepsine geçmiş. Kimi yarıya kadar, kimi kenarından, kimi tamamen çürümüş. Ama birkaç tanesi de taş gibi sapasağlam. Bir süre önce aklıma gelmiş olsa o çürüğü torbadan çıkarıp diğerlerinin çürümesini önleyebilirdim. Ama insan hafızası işte, unuttum! Ve çürüklerden medet ummaya başladım. Bir kısım kurtarılabilecekleri bıçakla kazıyarak ve temkinli bir şekilde tadararak bu gecenin mezesini kurtardım. Sağlamları da geniş bir kaba, temas etmeyecek bir şekilde dizdim, sonraki rakılar için. Kötünün iyisiydi bu geceki meze.

Yaşamı boyunca kötünün iyisini seçmeye çalışan bir milletin evladı olarak yeniden meydanlara, partilere açıldı beynimin kamerası, pepinolar odaklanarak. Çağlayan meydanın aki mitingden sonra, Beşiktaş çarşısına doğru yürüyen insanları görünce bir tuhaf oldu içim. Sanki dün aynı çarşıda birbirlerine selam vermeden, asık ve kaygılı yüzleriyle gelecek korkusu ile, otorite baskısıyla burada yürüyenler onlar değildi. Yüzlere bir sevecenlik gelmiş, umut Kaf dağının ardından çıkmış, kucaklamış herkesi, yeryüzü kırmızı beyaz. Herkes birbirine sularını ikram ediyor. Kadın erkek farkı ortadan kalkmış, insanca bir sevinçte buluşmuş ve yarına umut artmış. Gerçekten duygulandım. Çocukluğumdan beri böyle bir tablo, böyle bir coşku ve böyle bir mutluluk görmemişim insanlarımızın yüzünde. Güzel bir bahar gününde doğa ile birlikte dirilen, çiçek açan insanlar... Akşamüstü serinlik çökünce ve bu serinlikte ayaza dönüşünce, 'yalancı bahar' dedim kendi kendime. Yalancı bahar. Umut taciri. Vaktinden önce çiçek açıtırıp bütün bir yılı meyvessiz geçirten. Yalancı bahar, iki yüzlü iktidar. Ve ona tepki gösteren çoğunluğu politikasız insanlar.Ya da sadece elde ettiklerini korumayı amaçlayan küçük burjuvalar. Tabansız bir taban hareketi ya da. Ne olursa olsun stadyum dışında böyle bir coşku çok hoşuma gitti. Ama aynı coşkuyu 1 Mayıs'ta yaşayamamak çelişki değil mi?

Otuz yıl sonra Taksim'de kutlanamayan, ve uluslararası motosiklet gösterilerine bile kapıları ardına kadar açılan, emekçiye kapatılan Taksim Meydanı... Ve sorumsuzca atılan biber gazları. Ve sesini duyuramayan biber gazı mağdurları ve yine coplar, dayaklar, gözaltılar, tutuklanmalar. Ve yine aynı vali, aynı emniyet müdürü. 'Taban hareketi' değil demek ki bu

mitingler. Çünkü arada 'çürük'ler var!

DYP ve ANAP'ın birleşmesinden daha doğal ne olabilir? Bunun için bağırıyor milyonlar "BİRLEŞİN" diye. DYP'nin tabanı AP. ANAP'ın MSP devamı AKP ne fark edecek. CHP nerede? DSP nerede? Liberal solun partileri sosyal demokrat mıdır? Kötülerin içinden az iyileri kazımakla mı geçecek yaşamlar. Seçenek yok mudur?

Bir belayı şimdilik başımızdan savdığımızda, yeni gelecekler bu ülkeyi, mutluluğa, huzura taşıyabilecek midir? Laikliğe, demokrasiye, insan haklarına, onlarca milyon ytl harcıyıp seçilenler sahip çıkabilecek midir? Gerçekten sahip çıkılması gereken, emekçi hakları, gerçek sendikalar, yani örgütlenme hakkı, sağlık, eğitim ulaşım, milli gelirin adil dağılımı, hukukun üstünlüğü, yeni anayasa, insan hakları, kayıp insanlar, işkence, yoksulluk, yoksunluk, sanat düşmanlığı, üretim, dokunulmazlıkların kaldırılması, geçmişin sorgulanabilmesi ve sorumluların yargılanabilmesi -Kenan Evren dahil olmak üzere- mümkün olabilecek mi? Medya tekeli

kırılıp ülke tek sesli haber ve beyin yıkama kabusundan kurtulabilecek mi? CHP-DSP dayanışması bu sorunlara duyarlı bir program üretecek mi? Daha da önemlisi uygulayabilecek mi?

İçimizde bir coşku var tanıdık baharlardan kalma. Bir gücümüz var amaçsız, neye karşı kullanacağımızı bilemediğimiz. Bir çaresizlik seçimine mi gidiyor yine ülke, kötünün iyisini seçmeye? En çürüğü en sağlam göstermeye çalışan tek sesli medyasıyla...

Bu ülkenin yüreği bazen şaşırtır insanı. Bir gün önce bomba patlar Bornova'da. Ertesi gün yüz binleri aşar kordon boyu. Belki şunu da sormak gerek:

Sadece ölülerine saygı gösterip 1 Mayıs günü Taksim'de bayramlarını kutlamak isteyen emekçilere bu kadar sert davranan ve maalesef her toplumsal çıkışa hukuk dışı da olsa kendi dünya görüşüyle karşılık veren güvenlik güçleri, sizlere nasıl bu kadar saygılı davrandı? Çünkü sizleri sisteme karşı bir tehdit unsuru olarak görmedi. Yoksa 'çoğunluğun eylemine saygı' falan diye düşünmeyin. Eksik olan, yasalarla olmasa da el altından yasaklı olan, baskı altında tutulmaya çalışılan ve öcü gibi korkulan bir şey var. Hükümetini, muhalefetini cıldırtan, polisini canavarlaştıran, hani yokmuş gibi davranılıp da derinlere gömülmeye çalışılan... Tek bir kelime... Sosyalizm.

Anlamak için bilim adamı olmaya gerek yok. Emperyalizmin kuşattığı bir dünyada kapitalizmin salyaları bedenlerimize bulaşmışken, gereksinim duyduğumuz sözcüğü yok sayanlara sesleniyorum: İzin verilene ve izin verilmeyene bakmak yeter. İzin verilen iyidir verilmeyen kötü! Yok ya!?

Öyleyse haydi hep beraber haykıralım. Yaşasın Demokraasi. Gelene kadar demokraasi istiyoruz eeey cemaat'i müslimin. Geldikten sonra Allah Kerim. Gaz tenekeleriyle bekleyin bizi... Sivas'tan yakaraktan, Trabzon'dan vurarak'tan, Malatya'dan keserek'ten geliyoruz.

Haaadi hayırlı traşlar...



Şeriat mı gelecek? O dediğiniz gazoz ağacı, Adana asfaltında yetiştiriyor. Oğlunun çubuğunu mutlu mutlu kestirmiş, servetini o kestirme işlemi sırasında takılan altınlarla izah etmiş, tankeri almış... Bir nevi 'mutluluk tankeri' taktırmış... Bu adamın düzenle nasıl bir sorunu olabilir ki? Peki ya sol?..

HAKAN GÜLSEVEN

Mutluluk çubuğu



Artık Meclis'te işin suyu iyice çıktı. Adam, milletvekili, sağlık harcaması kaleminden kendine mutluluk çubuğu taktırmış, faturayı ben ödüyorum. Ciddiyim. Hatta, bu dergiyi para verip, peşinen vergisini verip alan sen ödüyorsun. Anlayacağınız, bizimle birlikte kimler vergi veriyorsa, adamın cinsel performansını topluca finanse ediyoruz. "Usta! Masrafa girmeseydik, biz ucundan tutardık!" diyesim geliyor...

Ha, hiç laf etmeyin, ayıbı ben yapmıyorum. Yapılmışı var. Gidin derdini, bu yasama döneminde kendine 21 tane gözlük alan milletvekiline anlatın. Evet efendim, terbiyesizliği yapan ben değilim, onlar. 21 gözlük milletin halini görmesine yetmemiş, 22'nciyi, artık neresine takacaksa -bir mutluluk çubuğunun üstü kalmıştır muhtemelen-, almak için çırpınıyor. Yine göremezse, vay halimize...

Evet sayın okurlar, 2006'da, kıyak emekli olmuş eski milletvekillerininkiler de dahil, Meclis'ten sırtımıza binen sağlık yükü 50 trilyon lira! Bu sadece sağlık yükü. Yani halimizi develer görse acır. Daha bunun kıyak emekliliği var, maaşı var, danışman maaşı var, var oğlu var!

İtimat sıfır!

Bakin, çok enteresan bir durum ortaya çıktı. CHP'nin milletvekili adaylarını belirlemek için yaptığı önseçimlerde, halen milletvekili olan adamlar veya kadınlar hezimete uğramış; CHP delegeleri, belki yenilerini seçersek bunlar sağlam çıkar diye, yeni isimleri milletvekili aday olarak belirlemişler. Ben zaten bu CHP delegelerinin oldum olası mazoşist olduğuna inanırım. Yahu kardeşim, Baykal kafadan Yaşar Okuyan'ı, İlhan Kesici'yi getirmiş, eski tarikat dergisi yazarı, yeni kalpak müsamerecisi Nur Serter'i miting bülülü yapmış, daha ne umut ediyorsunuz? Yeni adaylardan civciv mi çıkacak? Onlar da taktıracak mutluluk çubuklarını, siz sağ, biz selamet!..

Bakin, ANAP başkanı Erkan Mumcu'nun kayınpederinden örnek alın. Neticede Erkan Mumcu adamın kayınpederi, fakat 70 yaşındaki emekli bir kundura tamircisi olan bu kayınpeder bile, "Oyum Cem Uzan'a!" diye ilan



etti gazetelerden. Yani diyor ki, "Bizim damada güveneceğime, gider Cem Uzan'a güvenirim, daha iyi." Bence adam Erkan Mumcu'ya güvenmemekte haklı... Tabii alternatifinin Cem Uzan olması daha ayrı bir mevzu. Sahi, neden Cem Uzan? Neden 70 yaşında bir emekli kundura tamircisi, bu memleketin sırtına milyar dolar yüklemiş, sırtımıza ikinci bir hörgüç geçirmiş bu Petrus lalesinin peşine takılır?

İşte kendine 'solcuyum' diyenlerin tamamı bu soruyu düşünmek zorundadır.

Peki ama, neden?

Evet, emekçiler, halkın geneli her dakika daha da yoksullaşırken, 25 dolar milyaırdı türeyip, tepemizde akbaba gibi daha ne kopartırım diye dolanırken, 'en Müslüman Rıdvan' hükümeti memleketin sağını solunu İsrail sermayesi başta olmak üzere bilumum emperyalist sermayeye pijamayla peşkeş çekerken, nasıl oluyor da, emekli bir kundura tamircisinin alternatifi, bu milletin kanını emmiş olan Uzan ailesinin en acayip ferdi olabiliyor? Nasıl oluyor da, bu millet hâlâ AKP'yi birinci parti olarak işaret edebiliyor? CHP'yi ve orduyu 'dış güçlere' karşı bir Kuvayı Milliye hareketi olarak görebiliyor? Bu sorularla yüzleşmeden hiçbir meseleyi halledemeyiz...

Bizi ordu mu kurtaracak? RED'in bu sayısında gayet 'düzeyle' yazılar var. Ben 'düzeysiz'ini yazayım. Forbes Türkiye dergisinin son sayısı, hangi emekli generalin, hangi holding yönetim kurulunda yer aldığını anlatmış gururla; bir göz atın. Başka da bir şey demiyorum... Yok, diyorum. Ben orduyla ne zaman temas etsem, hayal kırıklığına uğradım. JİTEM mi desem, ne desem, bilemiyorum... Cumhuriyetin bu saygın müessesesinin şimdi de sınır ötesi hareket üzerinden Irak'a girip, orada kalıcı olup, bir koyup, üç sıçratıp, Barzani ve Talabani'yle 'İhadi barışın bakalım' müsamerelelerinden sonra, Irak direnişisiyle kafa kafaya gelme ihtimalini düşünüyorum. ABD yol verdiği takdirde, neden olmasın? Felaket senaryosuna bizim kadar eğilimli bir başka millet biliyor musunuz?

Peki, CHP mi? Hakikaten korku filmi gibi. Siyaseti başarısızlık münasebetiyle bırakıp tekrar gelen med-cezir Baykal, bugün dedesinden arakladığı kalpağı takmış, kuşandığı Makine Kimya Endüstrisi markalı çapraz fişekliğiyle ve esasen dayısına -muhtıra- güvenen mahalle çömezi gibi hava basıyor. Emekçilerin, yoksul Alevilerin, aydınların, öğrencilerin her seçimde hastalıklı bir ruh haliyle gidip CHP'ye, "İnşallah bu sefer düzelmışlerdir," temennileri eşliğinde oy verme alışkanlığı, ordu

güzellemeleri eşliğinde yapılan 'cumhuriyet mitingleri' tarafından fena halde depreştirilmiş vaziyette, biliyorum. Fakat bana bir Allah'ın kulu çıkıp da bunun sebebini anlatamıyor.

Şeriat mı gelecek? O dediğiniz gazoz ağacı, Adana asfaltında yetiştiriyor, derim...

Farkında mısınız? Abdullah Gül, geçtiğimiz günlerde verdiği bir mülakatta, "Zaten bu türbanın da biçimi değişmeli. Ah bir reisicumhur seçilseydim, bizim hanım da duruma ne güzel uyum sağlayacaktı," mealinde laflar etti. Peki ben ne yazmıştım geçen ay? "Oğluna 2.5 milyon dolara tanker alan adamın (Tayyip), bu düzenle bir sorunu olamaz." Oğlunun çubuğunu mutlu mutlu kestirmiş, servetini o kestirme işlemi sırasında takılan altınlarla izah etmiş, tankeri almış, ikincisini de -muhtemelen- sipariş etmiş. Bir nevi 'mutluluk tankeri' taktırmış... Bu adamların düzenle nasıl bir sorunu olabilir ki? Daha fazla iktidarda kalmanın, 22'inci gözlük gibi, 22'inci 'mutluluk tankeri'ni taktırmanın peşindeler...

Demek ki bir şeriat tehdidi falan yok, şeriata sünnet olsun diye kestirilen çubukları üst üste koyup 'aile bütçesi'ni göndürmek gibi bir hedef var.

Bağımsızım çok yaşa!

MHP'ye, Cem Uzan'a ve kayınpederinden bile oy alamayan Erkan Mumcu'nun 'derin' Mehmet ve 'beyaz enerji' Mesut ile birlikte kurduğu yüksek avanta ittifakına hiç girmiyorum.

Peki, burjuva siyasetinin bu kadar pespaye olduğu bir memlekette, sol devrimci alternatif niye kendine bir çatlak bulup, oralardan halkın gündemine akamıyor? Yaşar Nuri Öztürk gibi bir adam bile, siyasi manevra yaparken, devrimci bir alternatif niye geliştirmiyor? Ortaya çıka çıka niye Baskın Oran gibi Avrupa Birliği şaşakçısı bir 'bağımsız' ve 'ortak' aday çıkıyor?

İşte bu soruların cevabını önümüzdeki sayıda birbirimize soracağız, aldığımız cevapları tuzlayıp, gelecek seçimlerde meze niyetine masanın üzerine koyacağız.

Ya da Türkiye'de solu yeniden ve bu sefer doğru temeller üzerinde kurma gereğini ciddi ciddi tartışacağız...

ISSN 1307-072X



9 771307 072007

○ Sayı 9, Haziran 2007, Aylık süreli yayındır ○ Yayımcı: LM Basın Yayın Ltd. Şti. ○ İmtiyaz Sahibi: Tuncay Akgün ○ Yazışleri Müdürü: Hakan Gülseven ○ Yayın Koordinatörü: Maya Arakon ○ Müessese Müdürü: Ali Yavuz ○ Tel: 0212 292 95 65 (4 hat) ○ Faks: 0212 245 38 06 ○ Abonelik: 0212 292 95 65 ○ Baskı: LeMan Matbaası, Alüminyumcular Sanayi Sitesi C-5 Blok No: 7-8 Hadımköy/İST. Tel: 0212 858 00 93 (Pbx) ○ Matbaa Sorumlusu: Ali Polat ○ Genel Dağıtım: D.P.P. A.Ş. ○ Adres: Firuzağa Mah. Deftardar Yokuşu No: 47 Beyoğlu / İstanbul

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rante.org

bilgi@reddiye.org
www.reddiye.org
www.redciyiz.biz